

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง สมัยสุโขทัย

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย
มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ม.๑/ ๒

วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ

ตัวชี้วัด ม.๑/ ๓

วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย สมัยสุโขทัยและสังคมไทยใน
ปัจจุบัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยตั้งอยู่อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย การดำเนินงานสำรวจพบโบราณสถาน
ซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัดโบราณ และแหล่งเตาเผาภาชนะดินเผา กำแพงเมือง คูเมือง คันดินบั้งค้ำน้ำ รวมถึงทำนบ
โบราณรวมทั้งสิ้น ๑๙๓ แห่ง

การเมืองการปกครองของอาณาจักรสุโขทัย ในสมัยแรกใช้รูปแบบการปกครองแบบพ่อปกครองลูก
ดังจะเห็นได้จากคำนำหน้า พระมหากษัตริย์ที่ใช้เรียกว่า “พ่อขุน” และตอนปลายปกครองแบบธรรมราชา

พ่อขุนรามคำแหง ทรงประดิษฐ์ ลายสือไทย ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๑๘๒๖ ทำให้คนไทยมีภาษาไทยใช้มาถึง
ปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงมีพระราช
ดำรัสเกี่ยวกับภาษาไทยว่าเราคนไทยต้องร่วมกันใช้กระแสน้ำภาษาไทยให้ถูกต้องโดยไม่ใช้ภาษาต่างประเทศ
ปะปนกับภาษาไทย อ่านและเขียนภาษาไทยให้ถูกต้อง

พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ด้านการเมืองการปกครอง ตอนต้นปกครองแบบพ่อปกครองลูก และ
ตอนปลายปกครองแบบธรรมราชา ด้านเศรษฐกิจ ไม่มีการเก็บ จกอบหรือจังกอบ ด้านสังคมวัฒนธรรม สถาป
สังคมสมัยสุโขทัย ประชาชนยึดมั่นในพระพุทธศาสนา สามารถแบ่งกลุ่มคนในสังคมได้ ๒ กลุ่มใหญ่

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- ๑) เล่าเรื่องสถานที่สำคัญในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยที่สนใจได้
- ๒) เล่าพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยตั้งแต่สถาปนา – สิ้นสุดได้
- ๓) บอกความสำคัญของศิลาจารึกหลักที่ ๑ ได้
- ๔) บอกความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาถึงปัจจุบันได้

๓.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

๑) สืบค้นข้อมูลสถานที่สำคัญในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จากเว็บไซต์อุทยานประวัติศาสตร์
สุโขทัยเสมือนจริงได้

- ๒) ร่วมกันเขียน Time line พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยได้

- ๓) อ่านลายสือไทได้จากการศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย
- ๔) เขียนสะท้อนคิดมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาถึงปัจจุบันได้

๓.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ๑) แสดงความสนใจในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยด้วยความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ
- ๒) เห็นความสำคัญของอาณาจักรสุโขทัยที่มีพัฒนาการต่อมาถึงปัจจุบัน
- ๓) เห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกันรักษาไว้
- ๔) เห็นความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาถึงปัจจุบัน

๔. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สืบค้นข้อมูลสถานที่สำคัญในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จากเว็บไซต์อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เสมือนจริง ด้วยความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

ร่วมกันเขียน Time line พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยด้วยความเข้าใจว่า อาณาจักรสุโขทัยที่มีพัฒนาการต่อมาถึงปัจจุบัน

อ่านลายสือไทได้จากการศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย โดยเห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกันรักษาไว้

เขียนสะท้อนคิดมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย โดยเห็นความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาถึงปัจจุบัน

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ๕.๑ ใฝ่เรียนรู้
- ๕.๒ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) ใบงานที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
- ๒) ใบงานที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการสุโขทัย
- ๓) ใบงานที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก
- ๔) ใบงานที่ ๔ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย

๖.๒ เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๔ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย	- เขียนสะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบัน	เขียนสะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบันได้ครบทุกประเด็น	เขียนสะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบันได้	ไม่สามารถเขียนสะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบันได้

แบบสังเกตการทำงาน ร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง สมัยสุโขทัย

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย
มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ส ๔.๓ ม.๑/ ๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ

ตัวชี้วัด ส ๔.๓ ม.๑/ ๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย สมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยตั้งอยู่อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย การดำเนินงานสำรวจพบโบราณสถาน
ซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัดโบราณ และแหล่งเตาเผาภาชนะดินเผา กำแพงเมือง คูเมือง คันดินบั้งค้ำน้ำ รวมถึงทำนบ
โบราณรวมทั้งสิ้น ๑๙๓ แห่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์มาทรงประกอบพิธีเปิดอุทยาน
ประวัติศาสตร์สุโขทัย เมื่ออาทิตย์ที่ ๒๐ พฤศจิกายนพุทธศักราช ๒๕๓๑ เพื่อจำลองรักษามรดกวัฒนธรรมแห่ง
บรรพชนไทยให้คงอยู่อย่างยั่งยืนเป็นหลักฐานของอารยธรรมของประเทศไทยสืบไป คณะกรรมการมรดกโลก
แห่งอนุสัญญาคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติของโลกได้ประกาศ เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๓๔ ในการ
ประชุม ณ เมืองคาร์เธจ ประเทศตูนิเซีย ให้อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยศรีสัชนาลัยและกำแพงเพชรเป็น
มรดกโลก เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคมพุทธศักราช ๒๕๓๔

๓. สาระการเรียนรู้

อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยตั้งอยู่อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ห่างจากตัวจังหวัดสุโขทัยไปทางทิศ
ตะวันตกประมาณ ๑๒ กิโลเมตร การดำเนินงานสำรวจพบโบราณสถานซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัดโบราณ และแหล่ง
เตาเผาภาชนะดินเผา กำแพงเมือง คูเมือง คันดินบั้งค้ำน้ำ รวมถึงทำนบโบราณรวมทั้งสิ้น ๑๙๓ แห่ง
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม
ราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์มาทรงประกอบพิธีเปิดอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เมื่ออาทิตย์ที่
๒๐ พฤศจิกายนพุทธศักราช ๒๕๓๑ เพื่อจำลองรักษามรดกวัฒนธรรมแห่งบรรพชนไทยให้คงอยู่อย่างยั่งยืน
เป็นหลักฐานของอารยธรรมของประเทศไทยสืบไป คณะกรรมการมรดกโลกแห่งอนุสัญญาคุ้มครองมรดกทาง
วัฒนธรรมและธรรมชาติของโลกได้ประกาศ เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๓๔ ในการประชุม ณ เมืองคาร์เธจ ประเทศ
ตูนิเซีย ให้อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยศรีสัชนาลัยและกำแพงเพชรเป็นมรดกโลก เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม
พุทธศักราช ๒๕๓๔ นับเป็นมรดกโลกตามบัญชีและลำดับที่ ๕๗๔ จากหลักฐานที่ปรากฏในเมืองโบราณสุโขทัย
และเมืองโบราณร่วมสมัยแสดงให้เห็นถึงผลงานอันล้ำเลิศทางสถาปัตยกรรมไทยความงดงามอลังการของ
ศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมแห่งอาณาจักรสุโขทัยเป็นประจักษ์พยานแห่งความรุ่งเรืองในอดีตแสดงให้เห็นถึง
ภูมิหลังประวัติศาสตร์ของการก่อตั้งประเทศ สมควรที่เราคนไทยทุกคนจะภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และ

โบราณคดีของชาติสมเด็จพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ว่า การสร้างอาคารสมัยนี้คงจะเป็นสำหรับผู้สร้างคนเดียวแต่เรื่องของโบราณนั้นเป็นเกียรติของชาติ อิฐเก่าเก่าแผ่นเดียวก็มีค่าคุณจะช่วยรักษาไว้ ถ้าขาดสุโขทัยอยุธยาและกรุงเทพแล้วประเทศไทยก็ไม่มีความหมาย

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เล่าเรื่องสถานที่สำคัญในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยที่สนใจได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- สืบค้นข้อมูลสถานที่สำคัญในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จากเว็บไซต์อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเสมือนจริงได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- แสดงความสนใจในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยด้วยความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สืบค้นข้อมูลสถานที่สำคัญในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จากเว็บไซต์อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเสมือนจริง ด้วยความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สืบค้นข้อมูลสถานที่สำคัญในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จากเว็บไซต์อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เสมือนจริง ด้วยความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ เล่าเรื่อง สถานที่สำคัญในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ที่สนใจได้ ด้านทักษะกระบวนการ สืบค้นข้อมูลสถานที่สำคัญในอุทยานประวัติศาสตร์	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐นาที) ๑. ดูวิดีโอทัศน์ งานเผาเทียน เล่นไฟ ลอยกระทงสุโขทัย “จัดใหญ่”ลอยกระทง”จ.สุโขทัย ๒๕๖๖ เรื่องดีดีทั่วไทย ๒๐-๑๑-๖๖” (https://www.youtube.com/watch?v=WjuTEY๓YSTk) จากนั้นถามด้วยคำถามต่อไปนี้ ๑.๑ จากวิดีโอทัศน์ เป็นการนำเสนอประเพณีอะไร ๑.๒ งานดังกล่าวจัดขึ้นที่ใด	นักเรียนตอบคำถาม.... ๑.๑ แนวคำตอบ...จากวิดีโอทัศน์ เป็นการนำเสนอประเพณี ลอยกระทง ๑.๒ แนวคำตอบ...งานดังกล่าวจัดขึ้นที่ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	๑) ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ๒) ใบงาน ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง เรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัย ๔) วิดีทัศน์ งานเผาเทียน เล่นไฟ ลอยกระทงสุโขทัย	ใบงาน ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สุโขทัย จากเว็บไซต์อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เสมือนจริงได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม แสดงความสนใจในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยด้วยความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่ และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. เล่าเรื่องสุโขทัยเป็นมรดกโลก เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่กิจกรรม ๒. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มกลุ่มละ ๔-๕ คนแต่ละกลุ่ม เปิดเว็บไซต์อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเสมือนจริง และดูแผนที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเสมือนจริง ๒.๑ ครูอ่านชื่อสถานที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเสมือนจริง และให้นักเรียนค้นหาที่ตั้งของแต่ละสถานที่ ประกอบไปด้วย วัดมหาธาตุ วัดศรีชุม เนินปราสาท วัดศรีชุม เตาเผาเครื่องสังคโลก ๒.๒ กลุ่มที่หา ที่ตั้งของแต่ละสถานที่ ได้ให้สั้นกระชับ เพื่อออกมาแสดงที่ตั้งใน อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเสมือนจริงที่ครูฉายขึ้นจอ หน้าชั้นเรียน	นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔-๕ คนแต่ละกลุ่ม เปิดเว็บไซต์อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเสมือนจริง และดูแผนที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเสมือนจริง นักเรียนค้นหาที่ตั้งของแต่ละสถานที่ ประกอบไปด้วย วัดมหาธาตุ วัดศรีชุม เนินปราสาท วัดศรีชุม เตาเผาเครื่องสังคโลก	“จัดใหญ่” ลอยกระทง”จ.สุโขทัย ๒๕๖๖		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๑.๒ ตั้งใจและ รับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ	๒.๓ ครูให้ข้อมูลแต่ละสถานที่แต่ละแห่งเพิ่มเติม ดังนี้ - วัดมหาธาตุ เป็นวัดหลวงและสุสานหลวงประจำเมืองตั้งอยู่กลางเมืองสุโขทัยมีเจดีย์ประธานวิหารมณฑปโบสถ์ และเจดีย์รายจำนวนมากถึง ๒๐๐ องค์ เจดีย์ประธานของวัดซึ่งตั้งเด่นสง่างามมีลักษณะเป็นเจดีย์ทรงดอกบัวตูมถือว่าเป็นสถาปัตยกรรมที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของศิลปะสุโขทัยโดยแท้แต่คงมิได้เป็นรูปแบบแรกเริ่มเมื่อมีการสร้างวัดมหาธาตุขึ้นของเดิมน่าจะมีลักษณะเช่นเดียวกับเจดีย์ทิศที่ตั้งอยู่บนฐานเดียวกันและตั้งอยู่ตรงกลางของด้านทั้งสี่หลายรอบเจดีย์ประธานเป็นเจดีย์ที่จำนวนแปดองค์ส่วนเจดีย์ที่อยู่กึ่งกลางของด้านทั้งสี่เป็นเจดีย์ทรงปราสาทยอดแบบสุโขทัยซึ่งมีลวดลายปูนปั้นแบบอิทธิพล ศิลปะลังการอบๆเจดีย์ประธานสาวกในท่าอัญชลีเดินประทักษิณโดยรอบพระมหาธาตุ - วัดศรีชุม ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือนอกเมืองสุโขทัยมีมณฑปเป็นประธานของวัด ภายในมณฑปประดิษฐานพระพุทธรูปมารวิชัยขนาดใหญ่ซึ่งเชื่อว่าเป็นพระอจนะตามที่กล่าวถึงในศิลาจารึก				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	หลักที่หนึ่งและยังพบศิลาจารึกหลักที่สองหรือจารึกว่าศรีชุมที่เล่าเรื่องราวของการก่อตั้งราชวงศ์สุโขทัย นอกจากนี้ยังมีเพดานของช่องผนังดังกล่าวยังมีภาพลายเส้นสลักลงบนหินชนวนเป็นภาพเล่าเรื่องพระพุทธรูปเจ้าในชาติต่างๆที่เรียกว่าชาดก ภาพมีลักษณะทางศิลปกรรมคล้ายกับศิลปะลังกา โดยมีอักษรไทยสมัยสุโขทัยกำกับบอกเรื่องชาดกไว้แต่ละภาพ - เนินปราสาท ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกติดกับวัดมหาธาตุลักษณะเป็นฐานอาคารขนาดใหญ่รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้าง ๒.๕๐ เมตรยาว ๕๑.๕๐ เมตรสูง ๒.๕๐ เมตรแบบฐานบัวคว่ำบัวหงายมีบันไดที่ด้านหน้าและด้านหลังอย่างละหนึ่งแห่งเมื่อปีพ.ศ. ๒๓๗๖ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ เมื่อครั้งยังทรงผนวชและยังมิได้ขึ้นของราชทรงพบศิลาจารึกหลักที่หนึ่งและพระแท่นมณีนั่งศิลาบาที่พ่อขุนรามคำแหงโปรดให้สร้างขึ้นเพื่อให้พระภิกษุนั่งเทศนาธรรมในวันพระส่วนวันธรรมดาพ่อขุนรามคำแหงมหาราชกำหนดจะปรับนั่งว่าราชการและในพระราชพิธีเกี่ยวเนื่องพระร่วงของ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่หก ได้ทรงสันนิษฐานว่าบริเวณนี้เคยเป็นฐานปราสาทราชวังของกษัตริย์เมืองสุโขทัย - เตาเผาเครื่องสังคโลก ตั้งอยู่ทางด้านทิศเหนือนอกเมืองสุโขทัย บริเวณโดยรอบวัดพระพายหลวง จากการสำรวจและขุดค้นทางโบราณคดีเมื่อปี พุทธศักราช ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ พบเตาเผาที่ปรากฏอยู่บนดิน ทั้งหมด ๖๓ เตา โดยแบ่งออกได้เป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มเตาเผาที่เรียงรายขนานไปตามคูแม่โจนด้านทิศเหนือของวัดพระพายหลวง รวมถึงบางส่วนที่อยู่ใกล้กับวังสัจจาวาส และกลุ่มที่อยู่บริเวณทิศใต้ของคูแม่โจนติดกับกำแพงเมืองสุโขทัย				
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. ครูอธิบายการทำใบกิจกรรมและเกณฑ์การประเมินใบกิจกรรมที่ ๑ เช็คอินอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ๒. ครูชี้แจงการประเมินการทำกิจกรรมกลุ่ม จากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๓ - ๕ คน				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. ครูให้นักเรียนเข้าเว็บไซต์ www.อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา.com http://virtualhistoricalpark.finearts.go.th/ayutthaya/index.php/th/ เพื่อเข้าเยี่ยมชมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเสมือนจริง พร้อมทำใบงาน ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข โดยแต่ละกลุ่มใช้คือนให้ได้น้อย ๓ สถานที่ พร้อมบอกความสำคัญของสถานที่ที่เลือก				
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) นักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของสุโขทัยด้วยคำถามดังนี้ ๑. อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย มีความสำคัญอย่างไร ๒. นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร เมื่อได้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	๑. นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...เห็นความเจริญรุ่งเรืองของนักเรียน ๒. นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...มีความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
- ๒) ใบงาน ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
- ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง เรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัย
- ๔) วิดีทัศน์ งานเผาเทียน เล่นไฟ ลอยกระทงสุโขทัย

“จัดใหญ่”ลอยกระทง”จ.สุโขทัย ๒๕๖๖

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๑ เรื่อง เรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เล่าเรื่อง สถานที่สำคัญในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ที่สนใจได้	ตรวจใบงาน ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข	ใบงาน ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - สืบค้นข้อมูลสถานที่สำคัญในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จากเว็บไซต์อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเสมือนจริงได้	- ตรวจใบงาน ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข - สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	- ใบงาน ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข - แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - แสดงความสนใจในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยด้วยความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ	ตรวจใบงาน ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข	ใบงาน ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) สืบค้นข้อมูลสถานที่สำคัญในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จากเว็บไซต์อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเสมือนจริง ด้วยความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ (๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	ตรวจใบงาน ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข	ใบงาน ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	- สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	- แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	- สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	- แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
--	--------------------------------------	----------------------------------	---

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงาน ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข	- สืบค้นข้อมูลสถานที่สำคัญในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยจากเว็บไซต์อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเสมือนจริงและอธิบายความสำคัญ	สืบค้นข้อมูลสถานที่สำคัญในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จากเว็บไซต์อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเสมือนจริงและอธิบายความสำคัญได้ครบ ๓ แห่งขึ้นไป	สืบค้นข้อมูลสถานที่สำคัญในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จากเว็บไซต์อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเสมือนจริงและอธิบายความสำคัญได้ครบ ๒ แห่งขึ้นไป	สืบค้นข้อมูลสถานที่สำคัญในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จากเว็บไซต์อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเสมือนจริงและอธิบายความสำคัญได้ครบ ๑ แห่งขึ้นไป
แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

	๒. เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการ เรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้ว เสร็จ			
--	---	--	--	--

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. มีการวางแผนในการทำงาน			๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมี ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและ รับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย

การก่อตั้งสุโขทัยเป็นช่วงเวลาสำคัญในประวัติศาสตร์ของไทย สุโขทัยเป็นอาณาจักรแรกของไทยที่มีการปกครองโดยคนไทยเอง สุโขทัยก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๑๗๘๑ โดยพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ และถือเป็นราชธานีแรกของไทยที่มีการปกครองโดยพ่อขุน พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ (พ.ศ. ๑๗๘๑ - ๑๘๒๒) เป็นผู้ก่อตั้งราชอาณาจักรสุโขทัย โดยเริ่มต้นจากการเป็นผู้นำของชุมชนเล็ก ๆ ที่เรียกว่านครไทย แล้วขยายอาณาจักรไปสู่ดินแดนสุโขทัย ปัจจุบันสุโขทัยตั้งอยู่ในจังหวัดสุโขทัยทางภาคเหนือของประเทศไทย อาณาจักรสุโขทัยได้รับการยกย่องในฐานะที่เป็นราชธานีที่มีระบบการปกครองแบบพ่อขุนที่มีลักษณะพิเศษ มีการพัฒนาศิลปวัฒนธรรม และศาสนาพุทธให้เจริญรุ่งเรือง นอกจากนี้ยังมีการสร้างศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่บันทึกเรื่องราวและการปกครองของสุโขทัยในยุคนั้น

การเมืองการปกครองสมัยสุโขทัยตอนต้น (พ.ศ. ๑๗๙๒ - ๑๙๔๑)

การเมืองการปกครองของสุโขทัยในช่วงแรก (สุโขทัยตอนต้น) มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์และเป็นระบบที่เน้นความเป็นกันเองระหว่างผู้นำและประชาชน ระบบการปกครองนี้สามารถอธิบายได้ดังนี้

๑. ระบบพ่อปกครองลูก พ่อขุนเป็นผู้นำสูงสุด และปกครองประชาชนเหมือนพ่อดูแลลูก เป็นระบบที่เน้นความสัมพันธ์แบบครอบครัว ประชาชนรู้สึกใกล้ชิดและไว้วางใจในผู้นำของพวกเขา พ่อขุนศรีอินทราทิตย์เป็นพ่อขุนคนแรกที่ยกตั้งสุโขทัยและปกครองด้วยความเมตตาและยุติธรรม

๒. การปกครองแบบกระจายอำนาจ สุโขทัยแบ่งการปกครองเป็นหลายระดับ โดยแต่ละเมืองมีผู้ปกครองหรือเจ้าเมืองดูแล แต่ละเมืองมีความเป็นอิสระในระดับหนึ่งในการบริหารจัดการภายใน ระบบนี้ช่วยให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่

พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราชประดิษฐาน
ที่จังหวัดสุโขทัย

๓. การใช้กฎหมายและหลักธรรม กฎหมายที่ใช้ในสุโขทัยมีลักษณะเป็นการสอดคล้องกับหลักธรรมทางพุทธศาสนา เช่น การส่งเสริมความยุติธรรม ความเมตตา และความรับผิดชอบ ศิลาจารีก็พอขุนรามคำแหงเป็นหลักฐานที่บันทึกการปกครองและกฎหมายของสุโขทัย ซึ่งเน้นการดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนและการให้ความยุติธรรม

เศรษฐกิจสมัยสุโขทัย

เศรษฐกิจสมัยสุโขทัยเป็นระบบเศรษฐกิจที่มีความเจริญรุ่งเรืองและหลากหลาย มีการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการค้าขายที่เจริญเติบโต ทั้งภายในและภายนอกอาณาจักร รายละเอียดของเศรษฐกิจสมัยสุโขทัยสามารถแบ่งออกเป็นหลายด้าน ดังนี้

การเกษตร

๑. การปลูกข้าว สุโขทัยมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวที่อุดมสมบูรณ์ ข้าวเป็นผลิตภัณฑ์หลักและอาหารสำคัญของประชาชน ระบบชลประทานที่พัฒนาแล้วช่วยให้การเพาะปลูกข้าวมีประสิทธิภาพ มีการขุดคลองและสร้างเขื่อนเพื่อกักเก็บน้ำและจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการเพาะปลูก

๒. พืชเศรษฐกิจอื่น ๆ นอกจากข้าว สุโขทัยยังปลูกพืชอื่น ๆ เช่น ผัก ผลไม้ และพืชสมุนไพร ซึ่งเป็นแหล่งอาหารและรายได้เสริมของประชาชน

สรีดถงค์ หรือทำนบพระร่วง สร้างเพื่อกักเก็บน้ำ

อ้างอิง <https://www.google.com/search>

การค้า

๑. การค้าภายใน การแลกเปลี่ยนสินค้าภายในอาณาจักรเป็นสิ่งที่สำคัญ ตลาดท้องถิ่นมีความหลากหลายของสินค้า ประชาชนสามารถแลกเปลี่ยนสินค้าได้ง่าย

๒. การค้าระหว่างประเทศ สุโขทัยเป็นศูนย์กลางการค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการค้าขายกับจีน อินเดีย และอาณาจักรอื่น ๆ สินค้าหลักที่ค้าขายกับต่างประเทศ ได้แก่ ข้าว เครื่องปั้นดินเผา ผ้าไหม เครื่องเงิน และสินค้าหัตถกรรมอื่น ๆ

การเงินและการคลัง

๑. การใช้เงินตรา สุโขทัยมีการผลิตเหรียญเงินและเหรียญทองสำหรับการแลกเปลี่ยนสินค้า การใช้เงินตราช่วยส่งเสริมการค้าและความสะดวกในการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจ

๒. การจัดการการคลัง ระบบการคลังของสุโขทัยมีการจัดการที่ดี มีการเก็บภาษีและการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ

หัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือน

๑. การผลิตเครื่องปั้นดินเผา เครื่องปั้นดินเผาของสุโขทัยมีคุณภาพสูงและเป็นที่ต้องการในตลาด ทั้งภายในและต่างประเทศ

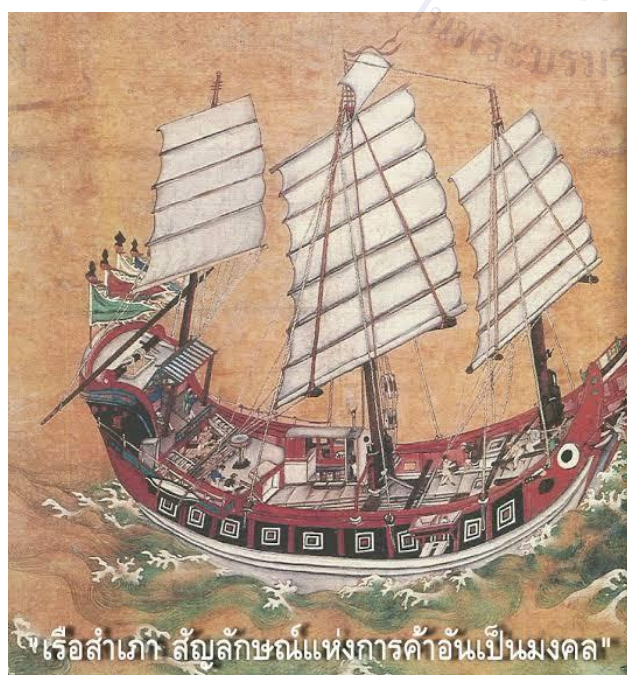
๒. การผลิตผ้าไหมและเครื่องเงิน ผ้าไหมและเครื่องเงินเป็นสินค้าที่มีคุณภาพสูงและมีความสำคัญในการค้า ช่างฝีมือในสุโขทัยมีความชำนาญในการผลิตสินค้าเหล่านี้

การพาณิชย์และการตลาด

๑. ตลาดกลาง สุโขทัยมีตลาดกลางที่เป็นศูนย์กลางการค้า ประชาชนสามารถนำสินค้ามาขายหรือแลกเปลี่ยนได้ ทำให้เกิดการกระจายสินค้าและความมั่งคั่งในท้องถิ่น

๒. การค้าปลีก มีร้านค้าและแผงลอยที่ขายสินค้าอุปโภคบริโภค ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงสินค้าที่จำเป็นได้อย่างสะดวก

ความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับแว่นแคว้นไทยและต่างประเทศ

ความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับแว่นแคว้นไทยและต่างชาติมีความสำคัญต่อการพัฒนาและความมั่นคงของอาณาจักรสุโขทัย ความสัมพันธ์เหล่านี้ครอบคลุมด้านการเมือง การค้า และวัฒนธรรม ดังนั้นความสัมพันธ์กับแว่นแคว้นไทย

๑. ความร่วมมือทางการเมือง อาณาจักรสุโขทัยมีความสัมพันธ์ที่ดีกับแว่นแคว้นไทยอื่น ๆ เช่น พิชัยโลก ศรีสัตนาลัย และกำแพงเพชร ความร่วมมือนี้ทำให้อาณาจักรมีความมั่นคงและสามารถ

ขยายอิทธิพลได้ การแลกเปลี่ยนผู้ปกครองและการสร้างพันธมิตรทางการเมืองช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของสุโขทัย

๒. ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและศิลปะระหว่างแว่นแคว้น เช่น การสร้างวัด การแลกเปลี่ยนช่างฝีมือ และการเผยแพร่ศิลปะปูนปั้น วัฒนธรรมไทยได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างจากการแลกเปลี่ยนนี้ เช่น การเผยแพร่วิถีชีวิต

ความสัมพันธ์กับต่างชาติ

๑. การค้าระหว่างประเทศ สุโขทัยเป็นศูนย์กลางการค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการค้าขายกับจีน อินเดีย และอาณาจักรอื่น ๆ สินค้าหลักที่ค้าขายกับต่างประเทศ ได้แก่ ข้าว เครื่องปั้นดินเผา ผ้าไหม เครื่องเงิน และสินค้าหัตถกรรมอื่น ๆ

๒. การทูตและความสัมพันธ์ทางการเมือง สุโขทัยมีความสัมพันธ์ทางการเมืองที่ดี โดยเฉพาะกับจีน พ่อขุนรามคำแหงได้ส่งคณะทูตไปเยือนจีน ซึ่งช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและส่งเสริมการค้า การสร้างพันธมิตรทางการเมืองกับอาณาจักรอื่น ๆ ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและความเป็นหนึ่งเดียวในภูมิภาค

๓. การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและศาสนา สุโขทัยได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมและศาสนาจากจีนและอินเดีย พุทธศาสนาและศิลปะจากอินเดียมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมของสุโขทัย การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกับจีน เช่น การใช้ตัวอักษรจีนในการจารึกข้อความบนศิลาจารึก

ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ

๑. การค้าภายในภูมิภาค สุโขทัยมีการค้ากับแว่นแคว้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้อาณาจักรมีความมั่งคั่งและเจริญรุ่งเรือง การค้าภายในและภายนอกอาณาจักรช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่งคั่งของประชาชน

๓. การผลิตและส่งออกสินค้า สุโขทัยมีการผลิตสินค้าเกษตรและหัตถกรรมที่มีคุณภาพสูง เช่น ข้าว เครื่องปั้นดินเผา และผ้าไหม ซึ่งเป็นสินค้าที่มีความต้องการในตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ

ความสัมพันธ์ทางศิลปะและวัฒนธรรม

๑. การรับเอาวัฒนธรรมจากต่างชาติ สุโขทัยรับเอาวัฒนธรรมและศิลปะจากจีนและอินเดีย เช่น การใช้ลวดลายศิลปะจีนในเครื่องปั้นดินเผา และการนำเข้าพุทธศาสนาแบบมหายานจากอินเดีย การรับเอาวัฒนธรรมจากต่างชาติช่วยเสริมสร้างความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสุโขทัย

๒. การเผยแพร่วัฒนธรรมไทย สุโขทัยมีการเผยแพร่วัฒนธรรมและศิลปะไทยไปยังแว่นแคว้นและอาณาจักรอื่น ๆ เช่น การส่งช่างฝีมือและศิลปินไปทำงานในต่างประเทศ

ใบงานที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ชื่อสถานที่.....

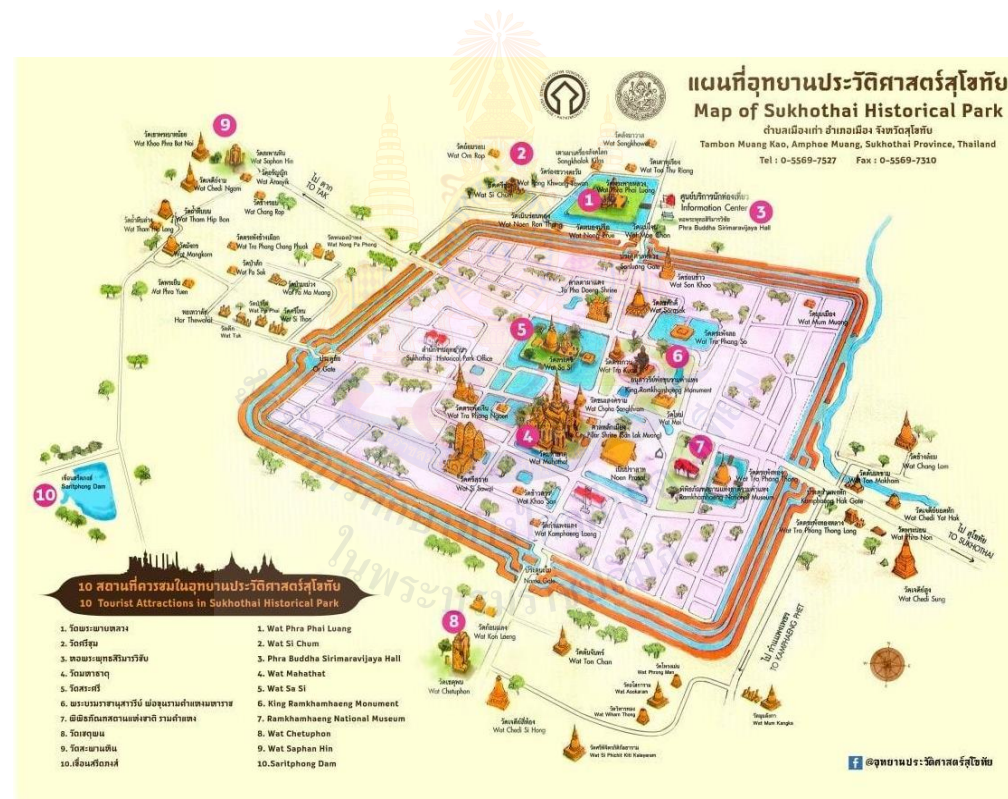
ชื่อสถานที่.....

เฉลย...ใบงานที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ชื่อสถานที่ วัดมหาธาตุ

- วัดมหาธาตุ เป็นวัดหลวงและสุสานหลวงประจำเมืองตั้งอยู่กลางเมืองสุโขทัยมีเจดีย์ประธานวิหาร มณฑปโบสถ์ และเจดีย์รายจำนวนมากถึง ๒๐๐ องค์ เจดีย์ประธานของวัดซึ่งตั้งเด่นสง่างามมีลักษณะเป็นเจดีย์ทรงดอกบัวตูมถือว่าเป็นสถาปัตยกรรมที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของศิลปะสุโขทัย โดยแต่แรกคงมิได้เป็นรูปแบบแรกเริ่ม เมื่อมีการสร้างวัดมหาธาตุขึ้นของเดิม น่าจะมีลักษณะเช่นเดียวกับเจดีย์ทิศที่ตั้งอยู่บนฐานเดียวกันและตั้งอยู่ตรงกลางของด้านทั้งสี่หลายรอบเจดีย์ประธานเป็นเจดีย์ที่จำนวนแปดองค์ ส่วนเจดีย์ที่อยู่กึ่งกลางของด้านทั้งสี่เป็นเจดีย์ทรงปราสาทยอดแบบสุโขทัยซึ่งมีลวดลายปูนปั้นแบบอิทธิพล ศิลปะลังการอบๆเจดีย์ประธานสาวกในทำอันยูลีเดินประทักษิณโดยรอบพระมหาธาตุ

ชื่อสถานที่..วัดศรีชุม

นอกเมืองสุโขทัยมีมณฑปเป็นประธานของวัด ภายในมณฑปประดิษฐานพระพุทธรูปมารวิชัยขนาดใหญ่ซึ่งเชื่อว่าเป็นพระอจนะตามที่กล่าวถึงในศิลาจารึกหลักที่หนึ่งและยังพบศิลาจารึกหลักที่สองหรือจารึกว่าศรีชุมที่เล่าเรื่องราวของการก่อตั้งราชวงศ์สุโขทัย นอกจากนี้ยังมีเพดานของช่องผนังดังกล่าวยังมีภาพลายเส้นสลักลงบนหินชนวนเป็นภาพเล่าเรื่องพระพุทธเจ้าในชาติต่างๆที่เรียกว่าชาดก ภาพภาพมีลักษณะทางศิลปกรรมคล้ายกับศิลปะลังกาโดยมีอักษรไทยสมัยสุโขทัยกำกับบอกเรื่องชาดกไว้แต่ละภาพ

ชื่อสถานที่เนินปราสาท

ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกติดกับวัดมหาธาตุลักษณะเป็นฐานอาคารขนาดใหญ่รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้าง 2.50 เมตรยาว 51.50 เมตรสูง 2.50 เมตรแบบฐานบัวคว่ำบัวหงายมีบันไดที่ด้านหน้าและด้านหลังอย่างละหนึ่งแห่งเมื่อปีพ.ศ. 2376 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 10 เมื่อครั้งยังทรงผนวชและยังมิได้ขึ้นครองราชทรงพบศิลาจารึกหลักที่หนึ่งและพระแท่นมนังคศิลาบาที่พ่อขุนรามคำแหงโปรดให้สร้างขึ้นเพื่อให้พระภิกษุนั่งเทศนาธรรมในวันพระส่วนวันธรรมดา

ชื่อสถานที่เตาเผาเครื่องสังคโลก

ตั้งอยู่ทางด้านทิศเหนือนอกเมืองสุโขทัย บริเวณโดยรอบวัดพระพายหลวง จากการสำรวจและขุดค้นทางโบราณคดีเมื่อปีพุทธศักราช 2559 - 2560 พบเตาเผาที่ปรากฏอยู่บนดินทั้งหมด 63 เตา โดยแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเตาเผาที่เรียงรายขนานไปตามคูแม่โจนด้านทิศเหนือของวัดพระพายหลวง รวมถึงบางส่วนที่อยู่ใกล้กับวังสัจจาวาส และกลุ่มที่อยู่บริเวณทิศใต้ของคูแม่โจนติดกับกำแพงเมืองสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง สมัยสุโขทัย

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย
มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ส ๔.๓ ม.๑/ ๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ

ตัวชี้วัด ส ๔.๓ ม.๑/ ๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย สมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเมืองการปกครองของอาณาจักรสุโขทัย ในสมัยแรกใช้รูปแบบการปกครองแบบพ่อปกครองลูก
ดังจะเห็นได้จากคำนำหน้า พระมหากษัตริย์ที่ใช้เรียกว่า “พ่อขุน” และตอนปลายปกครองแบบธรรมราชา

๓. สาระการเรียนรู้

ในพุทธศตวรรษที่ ๑๖-๑๗ บริเวณภาคเหนือและภาคกลางตอนบนมีชุมชนชาวไทยตั้งถิ่นฐานอยู่
รวมกันเป็นกลุ่มหรือเป็นเมืองกันบ้างแล้ว สุโขทัยขนาดนั้นอาจมีฐานะเป็นเมืองเล็กๆ มีเจ้าเมืองเป็นชาวไทย
ปกครองและอาจอยู่ใต้อิทธิพลของเขมร

ในการทศวรรษที่ ๑๘ จารึกวัดศรีชุม จังหวัดสุโขทัย กล่าวถึงเมืองสุโขทัยและเมืองศรีสัชนาลัยมี
กษัตริย์ทรงพระนามว่า พ่อขุนศรีนาวนำถม ปกครองอยู่สองเมืองนี้เป็นเมืองที่มีความสำคัญเป็นเมืองคู่แฝดกัน
เพราะศิลาจารึกมักจะระบุชื่อไว้คู่กันอยู่เสมอ

พ่อขุนศรีนาวนำถม มีโอรสองค์หนึ่งพระนามว่า พ่อขุนผาเมือง ครองเมืองราด ส่วนโอรสอีกองค์หนึ่ง
คือพระยาคำแหงพระราม ครองเมืองสระหลวงสองแคว (พิษณุโลก) ในช่วงสมัยนี้กษัตริย์เขมรได้พระราชทาน
พระธิดาองค์หนึ่งมีนามว่า พระสุชมหาเทวี และพระแสงขรรค์ชัยศรีแก่พ่อขุนผาเมือง พร้อมทั้งพระราชทาน
นามว่า ศรีอินทราธิราช แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างสุโขทัยกับเขมร

ต่อมาเกิดเหตุยึดอำนาจในเมืองสุโขทัยเป็นเหตุให้ขอมสบาดโขลญลำพง ยึดอำนาจการปกครอง
สุโขทัยและศรีสัชนาลัย พ่อขุนผาเมืองกับพ่อขุนบางกลางหาวซึ่งเป็นสหายกันได้ร่วมมือกันขับไล่ในเมืองสุโขทัย
และศรีสัชนาลัยได้ พ่อขุนผาเมืองได้อภิเษกพ่อขุนบางกลางหาว พร้อมทั้งมอบพระแสงขรรค์ชัยศรีและพระ
นามของพระองค์คือ ศรีอินทราธิราช ให้แก่พ่อขุนบางกลางหาวขึ้นเป็นกษัตริย์ปกครองสุโขทัยทรงใช้พระ
นามว่า ศรีอินทราธิราช

การเมืองการปกครองของอาณาจักรสุโขทัย ในสมัยแรกใช้รูปแบบการปกครองแบบพ่อปกครองลูก
ดังจะเห็นได้จากคำนำหน้า พระมหากษัตริย์ที่ใช้เรียกว่า “พ่อขุน” เช่น พ่อขุนศรีอินทราธิราช พ่อขุนบานเมือง
และพ่อขุนรามคำแหง เป็นต้น สมเด็จฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงสันนิษฐานว่า วิธีการปกครองไทยใน
ระบบพ่อขุนเป็นธรรมเนียมการปกครองของไทย แต่ดั้งเดิมเป็นวิธีการปกครองอย่างบิดาปกครองบุตรแต่ก็ยัง
ถืออาญาสิทธิ์ของพระเจ้าแผ่นดินเป็นหลักในการปกครอง กล่าวคือ อำนาจสิทธิ์ขาดในแผ่นดินเป็นของกษัตริย์

แต่ผู้เดียว แต่ยังถือคติเชื่อว่ากษัตริย์เปรียบเสมือนบิดาของราษฎรมากกว่าเป็นเทพเจ้า ต่างจากคติความเชื่อของขอม ครั้นถึงสมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย) ได้นำเอารูปแบบการปกครองแบบธรรมราชาเข้ามาเสริมเนื่องจากพระพุทธศาสนา มีหลักธรรมที่เป็นข้อควรปฏิบัติสำหรับพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นผู้ปกครองอาณาจักรอยู่ด้วย อันเป็นการกล่าวอ้างถึงความเป็น “ธรรมราชา” หรือ “ราชาผู้ประพฤติธรรม” ธรรมดังกล่าวมีชื่อเรียกว่า ทศพิธราชธรรม และในช่วงสุโขทัยตอนปลายก็ได้รับเอาคติเทวราชาจากศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ที่ถือว่ากษัตริย์ทรงเป็นสมมติเทพเข้ามาผสมผสานกับลักษณะการเมืองการปกครองแบบเดิมจากขอมด้วยเช่นกัน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เล่าพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยตั้งแต่สถาปนา – สิ้นสุดได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ร่วมกันเขียน Time line พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของอาณาจักรสุโขทัยที่มีพัฒนาการต่อมาจนถึงปัจจุบัน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ร่วมกันเขียน Time line พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยด้วยความเข้าใจว่า อาณาจักรสุโขทัยที่มีพัฒนาการต่อมาจนถึงปัจจุบัน (๑.๑.๔,๑.๑.๓,๒.๒.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๗)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกันเขียน Time line พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยด้วยความเข้าใจว่าอาณาจักรสุโขทัยที่มีพัฒนาการต่อมาจนถึงปัจจุบัน (๑.๑.๔,๑.๑.๓, ๒.๒.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๗) ด้านความรู้ เล่าพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยตั้งแต่สถาปนา – สิ้นสุดได้ ด้านทักษะกระบวนการ ร่วมกันเขียน Time line พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยได้	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ๑. ทบทวนบทเรียน จากการชมสถานที่สำคัญในช่วงโมงที่ผ่านมา ๒. นักเรียนดูวิดีโอ เรื่อง ประวัติศาสตร์สุโขทัย ก่อนกำเนิดแคว้นสุโขทัย (ที่มา https://www.youtube.com/watch?v=๓๘๙๐๓VaZBD๐&t=๑๕๕s) เมื่อชมวิดีโอจบ ครูสนทนาสรุปเนื้อหาของวิดีโอกับนักเรียน	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) นักเรียนดูวิดีโอ เรื่อง ประวัติศาสตร์สุโขทัย ก่อนกำเนิดแคว้นสุโขทัย	๑) ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ๒) ใบงานที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการสุโขทัย ๓) สื่อ PowerPoint เรื่องการกำหนดประเด็นปัญหาหรือหัวข้อในการศึกษาในสมัยสุโขทัย ๔) วิดีโอ เรื่องประวัติศาสตร์สุโขทัย ก่อน	ใบงานที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการสุโขทัย	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นความสำคัญของอาณาจักรสุโขทัยที่มีพัฒนาการต่อมาจนถึงปัจจุบัน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๑.ครูให้นักเรียนจับคู่ เพื่อทำกิจกรรม Time line สุโขทัย ๒. ครูแจกแจกบัตรคำที่เป็นข้อความสำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการของสุโขทัยในแต่ละสมัยให้กับนักเรียนเพื่อนำมาเติมในเส้น Time line ตามยุคของบุคคลสำคัญในสมัยสุโขทัย ประกอบไปด้วย ๒.๑ พ่อขุนศรีนาวนำถม (สิ้นพระชนม์ ขอมสบาโขลยล้าพงแพร่ขยายอำนาจเข้ามา) ๒.๒ พ่อขุนผาเมือง (เจ้าเมืองราด,เป็นโอรสพ่อขุนศรีนาวนำถม,ร่วมมือกับพ่อขุนบางกลางหาวขับไล่ขอม) ๒.๓ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ (เดิมชื่อพ่อขุนบางกลางหาว,เป็นปฐมกษัตริย์ครองเมืองสุโขทัย) ๒.๔ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช (การค้าขายแบบเสรี ,นำพุทธศาสนาเถรวาทจากนครศรีธรรมราชมาเผยแพร่ที่สุโขทัย,ประดิษฐ์ลายสือไทย) ๒.๕ พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) (สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันให้แก่อาณาจักรสุโขทัยอีกครั้ง ,ทรงออกผนวชจำพรรษาที่วัดป่ามะม่วง,ไตรภูมิพระ	๒.นักเรียนเพื่อนำมาเติมในเส้น Time line ตามยุคของบุคคลสำคัญในสมัยสุโขทัย ประกอบไปด้วย ๒.๑ พ่อขุนศรีนาวนำถม (สิ้นพระชนม์ ขอมสบาโขลยล้าพงแพร่ขยายอำนาจเข้ามา) ๒.๒ พ่อขุนผาเมือง (เจ้าเมืองราด,เป็นโอรสพ่อขุนศรีนาวนำถม,ร่วมมือกับพ่อขุนบางกลางหาวขับไล่ขอม) ๒.๓ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ (เดิมชื่อพ่อขุนบางกลางหาว,เป็นปฐมกษัตริย์ครองเมืองสุโขทัย) ๒.๔ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช (การค้าขายแบบเสรี ,นำพุทธศาสนาเถรวาทจากนครศรีธรรมราชมาเผยแพร่ที่สุโขทัย,ประดิษฐ์ลายสือไทย) ๒.๕ พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท) (สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันให้แก่อาณาจักรสุโขทัยอีกครั้ง ,ทรงออกผนวชจำพรรษาที่วัดป่ามะม่วง,ไตรภูมิพระร่วง,ยุคทองศิลปกรรมของสุโขทัย,ย้ายไปเมืองสองแคว)	กำเนิดแคว้นสุโขทัย		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ร่าง, ยุคทองศิลปกรรมของสุโขทัย, ย้ายไปเมืองสองแคว) ๒.๖ พระมหาธรรมราชาที่ ๔ (บรมपाल) (กษัตริย์องค์สุดท้ายของสุโขทัย, พระบรมไตรโลกนาถครองเมืองสองแคว)	๒.๖ พระมหาธรรมราชาที่ ๔ (บรมपाल) (กษัตริย์องค์สุดท้ายของสุโขทัย, พระบรมไตรโลกนาถครองเมืองสองแคว)			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. นักเรียนนำข้อมูลที่ได้ จากกิจกรรม Time line สุโขทัย มาเขียนเป็นลงในใบงานที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการสุโขทัย ๒. ครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติของนักเรียน ๓. ขณะนักเรียนทำกิจกรรมครูสังเกตและประเมินการทำงานร่วมกันของนักเรียน	นักเรียนนำข้อมูลที่ได้ จากกิจกรรม Time line สุโขทัย มาเขียนเป็นลงในใบงานที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการสุโขทัย			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ ๑. สภาพบ้านเมืองก่อนสถาปนาสุโขทัยเป็นอย่างไร ๒. การปกครองตอนต้นของสุโขทัยเป็นอย่างไร	๑. นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...พ่อขุนศรีนาวนำถอม ปกครองอยู่สองเมืองนี้เป็นเมืองที่มีความสำคัญเป็นเมืองคู่แฝดกัน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓.การปกครองตอนปลายของสุโขทัยเป็นอย่างไร	๒. นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...สุโขทัย ใน สมัยแรกใช้รูปแบบการปกครองแบบพ่อปกครอง ลูก ๓. นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...รูปแบบ การปกครองแบบธรรมราชา			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
- ๒) ใบงานที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการสุขุขทัย
- ๓) สื่อ PowerPoint เรื่องการกำหนดประเด็นปัญหา หรือหัวข้อในการศึกษาในสมัยสุโขทัย
- ๔) วิดีโอ เรื่อง ประวัติศาสตร์สุโขทัย ก่อนกำเนิดแคว้นสุโขทัย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการสุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เล่าพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยตั้งแต่สถาปนา – สิ้นสุดได้	ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการสุโขทัย	ใบงานที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ร่วมกันเขียน Time line พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยได้	- ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการสุโขทัย - สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	- ใบงานที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการสุโขทัย - แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของอาณาจักรสุโขทัยที่มีพัฒนาการต่อมาจนถึงปัจจุบัน	ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการสุโขทัย	ใบงานที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) ร่วมกันเขียน Time line พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยด้วยความเข้าใจว่า อาณาจักรสุโขทัยที่มีพัฒนาการต่อมาจนถึงปัจจุบัน (๑.๑.๔, ๑.๑.๓, ๒.๒.๑, ๓.๑.๑, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๑)	ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการสุโขทัย	ใบงานที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	- สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	- แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน	- สังเกตพฤติกรรมการเรียน	- แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน			
๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการสุขุขทัย	- Time line ตามยุคของบุคคลสำคัญในสมัยสุโขทัย	Time line ตามยุคของบุคคลสำคัญในสมัยสุโขทัยได้ ๕-๖ คน	Time line ตามยุคของบุคคลสำคัญในสมัยสุโขทัย ๔-๓ คน	Time line ตามยุคของบุคคลสำคัญในสมัยสุโขทัย ๑-๒ คน
แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. มีการวางแผนในการทำงาน			๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมี ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและ รับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย

การก่อตั้งสุโขทัยเป็นช่วงเวลาสำคัญในประวัติศาสตร์ของไทย สุโขทัยเป็นอาณาจักรแรกของไทยที่มีการปกครองโดยคนไทยเอง สุโขทัยก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๑๗๘๑ โดยพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ และถือเป็นราชธานีแรกของไทยที่มีการปกครองโดยพ่อขุน พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ (พ.ศ. ๑๗๘๑ - ๑๘๒๒) เป็นผู้ก่อตั้งราชอาณาจักรสุโขทัย โดยเริ่มต้นจากการเป็นผู้นำของชุมชนเล็ก ๆ ที่เรียกว่านครไทย แล้วขยายอาณาจักรไปสู่ดินแดนสุโขทัย ปัจจุบันสุโขทัยตั้งอยู่ในจังหวัดสุโขทัยทางภาคเหนือของประเทศไทย อาณาจักรสุโขทัยได้รับการยกย่องในฐานะที่เป็นราชธานีที่มีระบบการปกครองแบบพ่อขุนที่มีลักษณะพิเศษ มีการพัฒนาศิลปวัฒนธรรม และศาสนาพุทธให้เจริญรุ่งเรือง นอกจากนี้ยังมีการสร้างศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่บันทึกเรื่องราวและการปกครองของสุโขทัยในยุคนั้น

การเมืองการปกครองสมัยสุโขทัยตอนต้น (พ.ศ. ๑๗๙๒ - ๑๙๔๑)

การเมืองการปกครองของสุโขทัยในช่วงแรก (สุโขทัยตอนต้น) มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์และเป็นระบบที่เน้นความเป็นกันเองระหว่างผู้นำและประชาชน ระบบการปกครองนี้สามารถอธิบายได้ดังนี้

๑. ระบบพ่อปกครองลูก พ่อขุนเป็นผู้นำสูงสุด และปกครองประชาชนเหมือนพ่อดูแลลูก เป็นระบบที่เน้นความสัมพันธ์แบบครอบครัว ประชาชนรู้สึกใกล้ชิดและไว้วางใจในผู้นำของพวกเขา พ่อขุนศรีอินทราทิตย์เป็นพ่อขุนคนแรกที่ก่อตั้งสุโขทัยและปกครองด้วยความเมตตาและยุติธรรม

๒. การปกครองแบบกระจายอำนาจ สุโขทัยแบ่งการปกครองเป็นหลายระดับ โดยแต่ละเมืองมีผู้ปกครองหรือเจ้าเมืองดูแล แต่ละเมืองมีความเป็นอิสระในระดับหนึ่งในการบริหารจัดการภายใน ระบบนี้ช่วยให้การบริหารจัดการบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่

พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราชประดิษฐาน
ที่จังหวัดสุโขทัย

๓. การใช้กฎหมายและหลักธรรม กฎหมายที่ใช้ในสุโขทัยมีลักษณะเป็นการสอดคล้องกับหลักธรรมทางพุทธศาสนา เช่น การส่งเสริมความยุติธรรม ความเมตตา และความรับผิดชอบ ศิลาจารย์พ่อขุนรามคำแหงเป็นหลักฐานที่บันทึกการปกครองและกฎหมายของสุโขทัย ซึ่งเน้นการดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนและการให้ความยุติธรรม

เศรษฐกิจสมัยสุโขทัย

เศรษฐกิจสมัยสุโขทัยเป็นระบบเศรษฐกิจที่มีความเจริญรุ่งเรืองและหลากหลาย มีการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการค้าขายที่เจริญเติบโต ทั้งภายในและภายนอกอาณาจักร รายละเอียดของเศรษฐกิจสมัยสุโขทัยสามารถแบ่งออกเป็นหลายด้าน ดังนี้

การเกษตร

๑. การปลูกข้าว สุโขทัยมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวที่อุดมสมบูรณ์ ข้าวเป็นผลิตภัณฑ์หลักและอาหารสำคัญของประชาชน ระบบชลประทานที่พัฒนาแล้วช่วยให้การเพาะปลูกข้าวมีประสิทธิภาพ มีการขุดคลองและสร้างเขื่อนเพื่อกักเก็บน้ำ และจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการเพาะปลูก

๒. พืชเศรษฐกิจอื่น ๆ นอกจากข้าว สุโขทัยยังปลูกพืชอื่น ๆ เช่น ฝัก ผลไม้ และพืชสมุนไพร ซึ่งเป็นแหล่งอาหารและรายได้เสริมของประชาชน

สรีดมงค์ หรือทำนบพระร่วง สร้างเพื่อกักเก็บน้ำ

อ้างอิง <https://www.google.com/search>

การค้า

๑. การค้าภายใน การแลกเปลี่ยนสินค้าภายในอาณาจักรเป็นสิ่งที่สำคัญ ตลาดท้องถิ่นมีความหลากหลายของสินค้า ประชาชนสามารถแลกเปลี่ยนสินค้าได้ง่าย

๒. การค้าระหว่างประเทศ สุโขทัยเป็นศูนย์กลางการค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการค้าขายกับจีน อินเดีย และอาณาจักรอื่น ๆ สินค้าหลักที่ค้าขายกับต่างประเทศ ได้แก่ ข้าว เครื่องปั้นดินเผา ผ้าไหม เครื่องเงิน และสินค้าหัตถกรรมอื่น ๆ

การเงินและการคลัง

๑. การใช้เงินตรา สุโขทัยมีการผลิตเหรียญเงินและเหรียญทองสำหรับการแลกเปลี่ยนสินค้า การใช้เงินตราช่วยส่งเสริมการค้าและความสะดวกในการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจ

๒. การจัดการการคลัง ระบบการคลังของสุโขทัยมีการจัดการที่ดี มีการเก็บภาษีและการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ

หัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือน

๑. การผลิตเครื่องปั้นดินเผา เครื่องปั้นดินเผาของสุโขทัยมีคุณภาพสูงและเป็นที่ต้องการในตลาด ทั้งภายในและต่างประเทศ

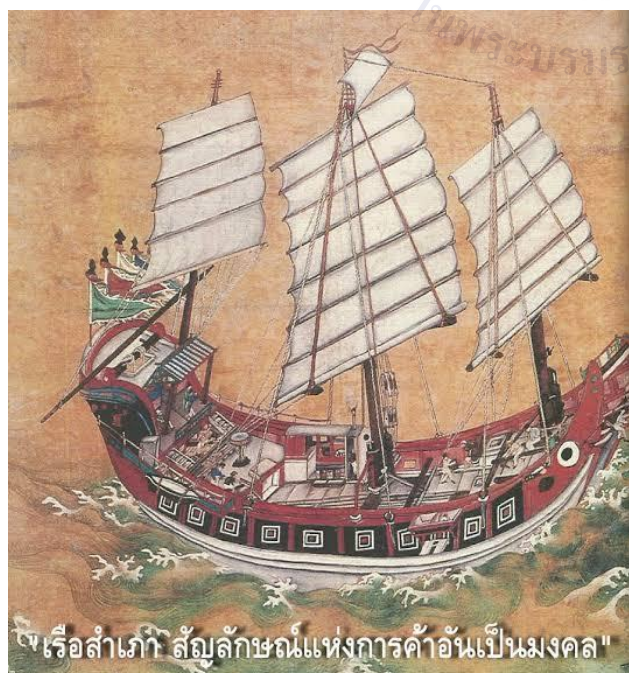
๒. การผลิตผ้าไหมและเครื่องเงิน ผ้าไหมและเครื่องเงินเป็นสินค้าที่มีคุณภาพสูงและมีความสำคัญในการค้า ช่างฝีมือในสุโขทัยมีความชำนาญในการผลิตสินค้าเหล่านี้

การพาณิชย์และการตลาด

๑. ตลาดกลาง สุโขทัยมีตลาดกลางที่เป็นศูนย์กลางการค้า ประชาชนสามารถนำสินค้ามาขายหรือแลกเปลี่ยนได้ ทำให้เกิดการกระจายสินค้าและความมั่งคั่งในท้องถิ่น

๒. การค้าปลีก มีร้านค้าและแผงลอยที่ขายสินค้าอุปโภคบริโภค ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงสินค้าที่จำเป็นได้อย่างสะดวก

ความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับแว่นแคว้นไทยและต่างประเทศ

เรือสำเภา สัญลักษณ์แห่งการค้าอันเป็นมงคล

ความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับแว่นแคว้นไทยและต่างชาติมีความสำคัญต่อการพัฒนาและความมั่นคงของอาณาจักรสุโขทัย ความสัมพันธ์เหล่านี้ครอบคลุมด้านการเมือง การค้า และวัฒนธรรม ดังนั้นความสัมพันธ์กับแว่นแคว้นไทย

๑. ความร่วมมือทางการเมือง อาณาจักรสุโขทัยมีความสัมพันธ์ที่ดีกับแว่นแคว้นไทยอื่น ๆ เช่น พิชัยโลก ศรีสัตนาลัย และกำแพงเพชร ความร่วมมือนี้ทำให้อาณาจักรมีความมั่นคงและสามารถ

ขยายอิทธิพลได้ การแลกเปลี่ยนผู้ปกครองและการสร้างพันธมิตรทางการเมืองช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของสุโขทัย

๒. ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและศิลปะระหว่างแว่นแคว้น เช่น การสร้างวัด การแลกเปลี่ยนช่างฝีมือ และการเผยแพร่ศิลปะปูนปั้น วัฒนธรรมไทยได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างจากการแลกเปลี่ยนนี้ เช่น การเผยแพร่วิถีชีวิต

ความสัมพันธ์กับต่างชาติ

๑. การค้าระหว่างประเทศ สุโขทัยเป็นศูนย์กลางการค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการค้าขายกับจีน อินเดีย และอาณาจักรอื่น ๆ สินค้าหลักที่ค้าขายกับต่างประเทศ ได้แก่ ข้าว เครื่องปั้นดินเผา ผ้าไหม เครื่องเงิน และสินค้าหัตถกรรมอื่น ๆ

๒. การทูตและความสัมพันธ์ทางการเมือง สุโขทัยมีความสัมพันธ์ทางการเมืองที่ดี โดยเฉพาะกับจีน พ่อขุนรามคำแหงได้ส่งคณะทูตไปเยือนจีน ซึ่งช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและส่งเสริมการค้า การสร้างพันธมิตรทางการเมืองกับอาณาจักรอื่น ๆ ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและความเป็นหนึ่งเดียวในภูมิภาค

๓. การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและศาสนา สุโขทัยได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมและศาสนาจากจีนและอินเดีย พุทธศาสนาและศิลปะจากอินเดียมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมของสุโขทัย การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกับจีน เช่น การใช้ตัวอักษรจีนในการจารึกข้อความบนศิลาจารึก

ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ

๑. การค้าภายในภูมิภาค สุโขทัยมีการค้ากับแว่นแคว้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้อาณาจักรมีความมั่งคั่งและเจริญรุ่งเรือง การค้าภายในและภายนอกอาณาจักรช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่งคั่งของประชาชน

๓. การผลิตและส่งออกสินค้า สุโขทัยมีการผลิตสินค้าเกษตรและหัตถกรรมที่มีคุณภาพสูง เช่น ข้าว เครื่องปั้นดินเผา และผ้าไหม ซึ่งเป็นสินค้าที่มีความต้องการในตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ

ความสัมพันธ์ทางศิลปะและวัฒนธรรม

๑. การรับเอาวัฒนธรรมจากต่างชาติ สุโขทัยรับเอาวัฒนธรรมและศิลปะจากจีนและอินเดีย เช่น การใช้ลวดลายศิลปะจีนในเครื่องปั้นดินเผา และการนำเข้าพุทธศาสนาแบบมหายานจากอินเดีย การรับเอาวัฒนธรรมจากต่างชาติช่วยเสริมสร้างความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการพัฒนาที่ยั่งยืนของสุโขทัย

๒. การเผยแพร่วัฒนธรรมไทย สุโขทัยมีการเผยแพร่วัฒนธรรมและศิลปะไทยไปยังแว่นแคว้นและอาณาจักรอื่น ๆ เช่น การส่งช่างฝีมือและศิลปินไปทำงานในต่างประเทศ

สังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย

๑. สังคม สังคมในสมัยสุโขทัยมีลักษณะเป็นสังคมเกษตรกรรมที่เน้นการเพาะปลูกข้าวเป็นหลัก ชนชั้นสูงมีบทบาทในการปกครองและดูแลความสงบเรียบร้อย ขณะที่ชนชั้นกลางและชนชั้นล่างมีบทบาทในการทำงานเกษตรและบริการต่างๆ

๒. ศาสนา ศาสนาพุทธเถรวาทเป็นศาสนาหลัก โดยเฉพาะพระพุทธศาสนาที่มีการบูชาพระพุทธรูป และการสร้างวัด ถือเป็นศาสนาที่มีอิทธิพลสำคัญในชีวิตประจำวันและการปกครอง

๓. วัฒนธรรม วัฒนธรรมสมัยสุโขทัยมีความรุ่งเรืองในด้านศิลปะและวรรณกรรม มีการสร้างพระพุทธรูปที่สวยงามและมีเอกลักษณ์ เช่น พระพุทธรูปสมัยสุโขทัยที่มีท่าประทับนั่งแบบ “พระพุทธรูปปางลีลา” และการสร้างอาคารวัดที่มีลักษณะเฉพาะตัว

๔. ภาษา ภาษาไทยโบราณเริ่มมีการใช้มากขึ้นในสมัยสุโขทัย โดยมีการสร้างอักษรไทยที่เป็นพื้นฐานสำหรับการเขียนภาษาไทยในปัจจุบัน สมัยสุโขทัยเป็นยุคที่เริ่มมีการพัฒนาทางด้านศิลปะและวรรณกรรมอย่างเด่นชัด และมีการสืบทอดวัฒนธรรมที่สำคัญมาจนถึงปัจจุบัน

รูปพยัญชนะลายไทย

ด	อ	อิ	ค	ต	น	ง
ก	ข	ช	ค	ค	น	—
ข	น	อ	อ	อ	อ	—
ญ	ญ	ญ	ญ	ญ	ญ	ญ
ด	ด	ด	ด	ด	ด	ด
บ	ป	ผ	ผ	ผ	ผ	ผ
พ	พ	พ	พ	พ	พ	พ
ล	ล	ล	ล	ล	ล	ล
ส	ส	ส	ส	ส	ส	ส

* อักษร ๓ และ ๔ เป็นอักษรที่ปรากฏใช้ยาวละ ๒ รูป ต่างกันเล็กน้อยตามอักษร (โปรดดูภาพและตารางอักษร)

ลายสือไทยในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

อ้างอิง <https://www.google.com/search>

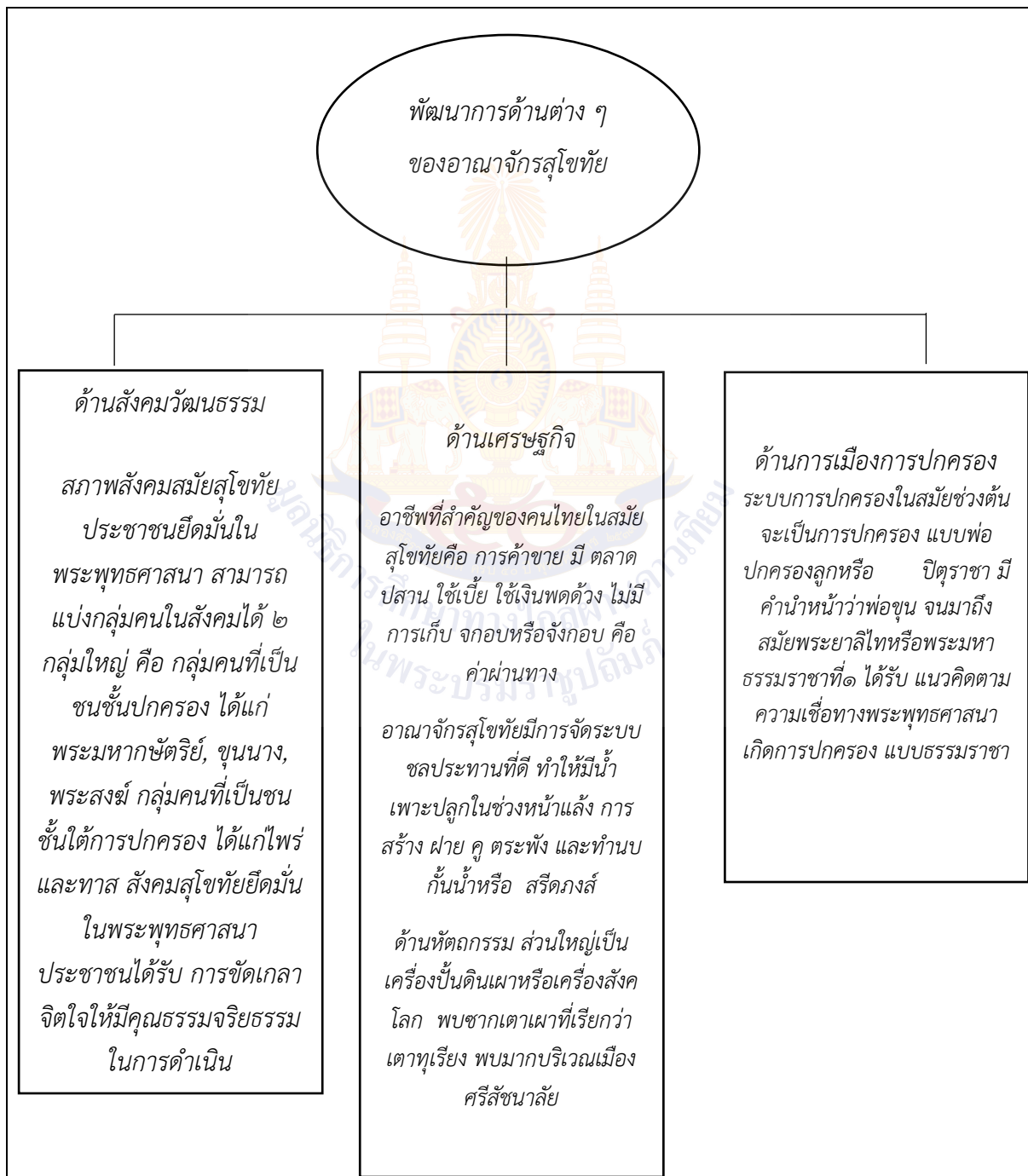
ใบงานที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการสุโขทัย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดเรื่องพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของอาณาจักรสุโขทัย

เฉลยใบงานที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการสุโขทัย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิดเรื่องพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของอาณาจักรสุโขทัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศิลจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง สมัยสุโขทัย

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย
มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ส ๔.๓ ม.๑/ ๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ

ตัวชี้วัด ส ๔.๓ ม.๑/ ๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย สมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พ่อขุนรามคำแหง ทรงประดิษฐ์ ลายสือไทย ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๑๘๒๖ ทำให้คนไทยมีภาษาไทยใช้มาถึง
ปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงมีพระราช
ดำรัสเกี่ยวกับภาษาไทยว่าเราคนไทยต้องร่วมกันใช้กระแสนภาษาไทยให้ถูกต้องโดยไม่ใช้ภาษาต่างประเทศ
ปะปนกับภาษาไทย อ่านและเขียนภาษาไทยให้ถูกต้อง

๓. สาระการเรียนรู้

พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๘๒๖ ตัวอักษรที่พ่อขุนรามคำแหง
ทรงประดิษฐ์ขึ้นเรียกว่า ลายสือไท ลักษณะคล้ายตัวอักษรของขอมซึ่งวิวัฒนาการจากตัวอักษรของอินเดียโดย
พระองค์ได้ปรับปรุงอักษรวิธี และรูปตัวอักษรลักษณะสำคัญ คือ มีพยัญชนะสระและวรรณยุกต์มากพอที่จะ
เขียนแทนเสียงพูดในภาษาไทยได้ครบถ้วน ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเขียนพยัญชนะและสระไว้บรรทัด
เดียวกัน

ลายสือไทของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชนั้นเมื่อนับอายุถึงปัจจุบันมีอายุถึง ๗๐๐ กว่าปี นับว่าเป็น
วัฒนธรรมที่เก่าแก่และมีคุณค่ามากที่สุด เพราะนอกจากจะเป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีคุณภาพดังกล่าวนั้นแล้วยัง
เป็นหลักฐานสำคัญในการบ่งชี้ถึงความเป็นไทยของผู้คนและบ้านเมืองที่พัฒนามาโดยลำดับจากสุโขทัยมาสู่ยุค
ปัจจุบันอีกด้วย

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (พระบาทสมเด็จพระ
พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระนามในขณะนั้น) ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นประธานและทรง
ร่วมอภิปรายเรื่อง “ปัญหาการใช้คำไทย” ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ ในครั้งนั้นพระองค์ได้ทรง
แสดงความสนพระราชหฤทัยและความห่วงใยในปัญหาการใช้ภาษาไทยจนเป็นที่ประทับใจผู้ร่วมประชุมเป็น
อย่างมาก ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า

เรามีโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้ ปัญหาเฉพาะในด้าน
รักษาภาษานี้ก็มีหลายประการ อย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในทางออกเสียง คือ ให้ออกเสียงให้ถูกต้อง

ชัดเจน อีกอย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในวิธีใช้ หมายความว่า วิธีใช้คำมาประกอบประโยค นับเป็นปัญหาที่สำคัญ ปัญหาที่สาม คือ ความร่ำรวยในคำของภาษาไทย ซึ่งพวกเรานี้กว่าไม่ร่ำรวยพอ จึงต้องมีการบัญญัติศัพท์ใหม่มาใช้...สำหรับคำใหม่ที่ตั้งขึ้นมีความจำเป็นในทางวิชาการไม่น้อย แต่บางคำที่ง่าย ๆ ก็ควรมี ควรจะใช้คำเก่า ๆ ที่เรามีอยู่แล้ว ไม่ควรจะมาตั้งศัพท์ใหม่ให้ยุ่งยาก

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความสำคัญของศิลาจารึกหลักที่ ๑ ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- อ่านลายสือไทได้จากการศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกันรักษาไว้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านลายสือไทได้จากการศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย โดยเห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกันรักษาไว้ (๑.๑.๔,๑.๑.๓,๒.๒.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๗,๕.๒.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๑)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านลายสือไทได้จาก การศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย โดย เห็นความสำคัญของ ภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือ สื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกัน รักษาไว้ (๑.๑.๔,๑.๑.๓, ๒.๒.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๗ ,๕.๒.๑) ด้านความรู้ บอกความสำคัญของศิลา จารึกหลักที่ ๑ ได้ ด้านทักษะกระบวนการ	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐นาที) ๑.ครูทบทวนบทเรียน เกี่ยวกับพัฒนาการของ อาณาจักรสุโขทัย ๒. พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระนามในขณะนั้น) ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรง เป็นประธานและทรงร่วมอภิปรายเรื่อง “ปัญหาการใช้คำไทย” ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมทาง วิชาการของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ ในครั้งนั้นพระองค์ได้ทรงแสดงความสน พระราชหฤทัยและความห่วงใยในปัญหาการใช้ ภาษาไทยจนเป็นที่ประทับใจผู้ร่วมประชุมเป็นอย่าง มาก ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า “เรามีโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาล จึง สมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้ ปัญหาเฉพาะในด้าน รักษาภาษานี้ก็มีหลายประการ อย่างหนึ่งต้องรักษา ให้บริสุทธิ์ในทางออกเสียง คือ ให้ออกเสียงให้ถูกต้อง	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐นาที) ทบทวนบทเรียน	๑) ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ๒) ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง	ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๑)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
อ่านลายสือไทได้จาก การศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นความสำคัญของ ภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือ สื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกัน รักษาไว้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ	ชัดเจน อธิบายหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในวิธีใช้ หมายความว่า วิธีใช้คำมาประกอบประโยค นับเป็น ปัญหาที่สำคัญ ปัญหาที่สาม คือ ความร่ำรวยในคำ ของภาษาไทย ซึ่งพวกเรานึกว่าไม่ร่ำรวยพอ จึงต้องมี การบัญญัติศัพท์ใหม่มาใช้...สำหรับคำใหม่ที่ตั้งขึ้นมี ความจำเป็นในทางวิชาการไม่น้อย แต่บางคำที่ง่าย ๆ ก็ควรจะมี ควรจะใช้คำเก่า ๆ ที่เรามีอยู่แล้ว ไม่ ควรจะมาตั้งศัพท์ใหม่ให้ยุ่งยาก” ๒. ครูถามนักเรียนว่า พระราชดำรัส นักเรียนมีความ เข้าใจอย่างไร ๓. ครูให้นักเรียนดูตัวอย่างการใช้ภาษาไทยของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร “...คนอื่นจะว่าอย่างไรก็ช่างเขา จะว่าเมืองไทย ล้าสมัย ว่าเมืองไทยเชย ว่าเมืองไทยไม่มีสิ่ง ที่สมัยใหม่ แต่เราอยู่พอมีพอกิน และขอให้ทุกคนมี ความปรารถนาที่จะให้เมืองไทย พอยู่พอกิน มี ความสงบ และทำงานตั้งจิตอธิษฐานตั้งปณิธาน ในทางนี้ที่จะให้เมืองไทยอยู่แบบพอยู่พอกิน ไม่ใช่ ว่าจะรุ่งเรืองอย่างยอด แต่ว่ามีความพอยู่พอกิน มี				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๑)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ความสงบ เปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ถ้าเรารักษา ความพออยู่พอกินนี้ได้ เราก็จะยอดยิ่งยวดได้...” (๔ ธันวาคม ๒๕๑๗) จากนั้นสนทนาเกี่ยวกับการใช้ภาษาของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเป็นแบบอย่าง ในการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องมาโดยตลอด				
	ขั้นสอน (๓ นาที) ครูถามนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ ๑.ตัวอักษรมีการสร้างขึ้นมามีตั้งแต่สมัยใด ๒.ใครเป็นผู้ประดิษฐ์ลายสือไท ๓.ในยุคแรกที่พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ประดิษฐ์ ตัวอักษรขึ้นมา เรียกว่าอะไร ๓. ครูเข้าสู่บทเรียนด้วยการให้นักเรียนชมภาพ ศิลป จารึกหลักที่ ๑ และตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับศิลป จารึกหลักที่ ๑ ดังต่อไปนี้	นักเรียนตอบ...สมัยสุโขทัย นักเรียนตอบ...พ่อขุนรามคำแหงมหาราช นักเรียนตอบ...ลายสือไท			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศิลจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๑)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 ๓.๑ ศิลจารึกหลักที่หนึ่ง มีความสำคัญอย่างไรต่อการศึกษา ประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย ๓.๒ ศิลจารึกหลักที่หนึ่งใช้ตัวอักษรใดในการบันทึก ๔. ครูให้นักเรียน ดูข้อความ ศิลจารึกหลักที่ ๑ ด้านที่ ๑ บรรทัด ๑-๓ 	 นักเรียนตอบ....เป็นหลักฐานสำคัญในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย นักเรียนตอบ....ลายสือไท			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๑)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑. พูกี่ศรีอินทราทิตย์แม่พูกี่ นางสีเส่องพูกี่บ้านเมือง ๒. ุดีพี่น้องท้องเดียวห้าคนผู้ชายสาม ผู้หญิงสองพี่เฒ่า ๓. ือผู้เฒ่าตายจากเฒ่าออดมแม่หญิงเล็ก เฒ่าอูกี่ขึ้นใหญ่ได้ ๕. จากนั้น ครูให้นักเรียน อ่านข้อความพร้อมกัน ๖. ให้นักเรียนร่วมกันแปลความหมายจาก ลายสี่ ไทยเป็นภาษาไทยที่ใช้ในปัจจุบัน ๖.๑ พ่อของพ่อขุนรามคำแหงชื่อศรีอินทราทิตย์ แม่ ของพ่อขุนรามคำแหงชื่อนางสีเส่อง พี่ของพ่อขุน รามคำแหงชื่อบ้านเมือง ๖.๒ พ่อขุนรามคำแหงมีพี่น้องท้องเดียวห้าคน ผู้ชาย สาม ผู้หญิงสอง ๖.๓ พี่ชายคนโตของพ่อขุนรามคำแหงได้ตายจากไป ตั้งแต่พ่อขุนรามคำแหงยังเป็นเด็กอยู่ ๗. ครูให้นักเรียน ดูข้อความ ศิลาจารึกหลักที่ ๑ ด้าน ที่ ๑ บรรทัด ๓-๑๐				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๑)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

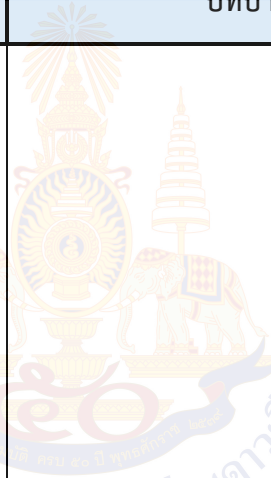
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 ๓. ผู้อ้ายตายจากเฝ้าอดยมมัญญงโลก เมื่อถูกขึ้นใหญ่ได้ ๔. สิบเก้าเข้าชนสามชนเจ้าเมืองฉอด มาที่เมืองตากฟ้าไปรบ ๕. ชนสามชนหวงฟ้าย ชนสามชนทาเก มาทวชวา ชนสาม ๖. ชนเเก่ลอนเข้าไพรฝาน้ำใส่ฟ้ากัหน ญายพายจแฉ ๗. (น)กบัหนูกัชช้างเบกพลูกชบ เข้าก่อนฟ้ากัญ ๘. (ช้าง)งด้วย ชนสามชนตนกูกฟ่งช้าง ชนสามชนตวช ๙. มาสเมืองแฬ ชนสามชนพ่ายหนเพ กัจกัชชูก ๑๐. ช้พระรามคัแหงเพ่อถูกฟ่งช้าง ชน สามชนเมือ ๘. จากนั้น ครูให้นักเรียน อ่านข้อความพร้อมกัน ๙. ให้นักเรียนร่วมกันแปลความหมายจาก ลายสือ ไทยเป็นภาษาไทยที่ใช้ในปัจจุบัน				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๑)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	“เมื่อพ่อขุนรามคำแหงอายุได้สิบเก้าปี ขุนสามชนเจ้าเมืองฉอดได้ยกทัพมาตีเมืองตาก พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ไปออกรบ ขุนสามชน เมื่อทหารปีกซ้ายและปีกขวาของขุนสามชนซึ่งข้างจะข้ามมาชนข้างของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ไพร่พลต่างวิ่งหนีกันชลมุน เพราะว่ากลัวแพ้ แต่พ่อขุนรามคำแหงไม่ได้หนี กลับขึ้นขี่ช้างแล้วเข้าพุ่งชนกับช้างมาสเมือง ซึ่งเป็นช้างของขุนสามชนแทนพ่อขุนศรีอินทราทิตย์จนช้างมาสเมืองแพ้ ขุนสามชนก็ได้แพ้แล้วหนีเตลิดไป ด้วยเหตุนี้ทำให้พ่อขุนศรีอินทราทิตย์สถาปนาพ่อขุนรามคำแหงเป็น พระรามคำแหง”				
	ขั้นปฏิบัติ (๓ นาที) ๑.ครูแบ่งนักเรียน ออกเป็น ๖ กลุ่ม ทำกิจกรรมเมืองสุโขทัยในจารึก แต่ละกลุ่มจะได้รับ เอกสารดังต่อไปนี้ ๑.๑ ภาพข้อความจากศิลปจารึกหลักที่ ๑ โดยแต่ละกลุ่มจะได้ไม่เหมือนกัน	นักเรียน ออกเป็น ๖ กลุ่ม ทำกิจกรรม เมืองสุโขทัยในจารึก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๑)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๒ ข้อความที่อ่านจากศิลปจารึกหลักที่ ๑ และคำอธิบายศัพท์ ๑.๓ นักเรียนร่วมกันแปลความหมาย เป็นภาษาไทย ในปัจจุบัน โดยภาพนักเรียนที่จะได้รับ มีดังนี้ กลุ่มที่ ๑ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๑๘ – ๒๑ ๑๘. (ก) ลีเมืออชวพ พุทธรามคำแหง เมือง สุโขทัยนี้ดีในน้ำ ๑๙. (ม) ปลาในน้ำมีเจ้าเมืองบ่อ จกอบในไพร่ลู่ทางไฟ ๒๐. (อ) นูจองววไปคำข่มไปขายใคร จกไคร่คำข่างคำใคร ๒๑. จกไคร่คำมำคำใครจกไคร่คำเงอน กลุ่มที่ ๒ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๓๒ – ๓๕ ๓๒. ปากปดมีกตั้งอนนึ่งแชนไว้ หันไพร่ฝ้าหน้า ๓๓. ปกกลางบ้านกลางเมืองมีถ้อยมี ความเจ็บท้อง ๓๔. (ซ) อดใจนจกกล่าวเงเจ้าเง ชนไว้ไปสนน ๓๕. ตั้งอนน่านแชนไว้พ พุทธรามคำแหง เจ้าเมืองได้ กลุ่มที่ ๓ ด้านที่ ๒ บรรทัดที่ ๔ – ๓				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๑)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๙. มก(ก)ทานมกทรวง"สลมกโกยทาน พ ชนรามค้แหง ๑๐. เจ้าเมือง สกโขไท"นึ่งงชาวแม่สาว เจ้าทวยปวทวยนา ๑๑. งุล(ก)เจ้าลกล ชนทง"ชนทงหลาย ทง"ผ้ชาย"ผ้หญิง ๑๒. "ผ้ทวย"มสรธาในพระ พุทธสาสน ทรวง"สล"เมือพรน ๑๓. ชา"ทกคน"เมืออโอกพรนชากราน ก"เนน"เตยน"เม็ง"ง				
	กลุ่มที่ ๔ ด้านที่ ๓ บรรทัดที่ ๑ - ๗ ๑. (งแญ)ง"เบอง"ิตนนอน"เมือง สกโขไท "น"มตลาตป ๒. (ส)น"มพระองน"มปราสาท"มป่า หมากพร้าวป่าหมาก ๓. ลาง"มไร่"มน"ม"ถ่นถ่าน"มบ้านใหญ่ บ้านเล็ก"เบ ๔. องทวนนอน"เมือง สกโขไท"น"ม"ก"ิต "พทาร"ป"ุคร ๕. "อัย"ม"มสรตม"มป่าพร้าวป่าตาง"ม ป่าม่วงป่าขาม ๖. "มน"้าโคก"มพระช"พง"มเทพดาใน เขาอนน"น"น ๗. เปนให้อูกว่า"ทก"มใน"เมือง"น"ชุน "ผ้ได"ถ"เมือง				
	กลุ่มที่ ๕ ด้านที่ ๔ บรรทัดที่ ๘ - ๑๔				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๑)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๗. ตีเห็นอหะหะเข้าจ้งแล้วตั้งวงวงผา ลคมพระม ๘. ทาธา ุดสามเข้าจ้งแล้วเมื่อก่อนลาย สไท่นับ ๙. มี ๑๒๐๕ สกปมแม่พ ุชนรามค้แหง หาใครใจ ๑๐. ในใจแลได้ลายสไท่นลายสไท่น จ้งมีเพ ๑๑. อ ุชน ุณันนไศไว้พ ุชนพระรามค้ แหงนนั้นหา ๑๒. เปนท้าวเปนพรญาแก่ไททองหลายหา เปน ๑๓. ุครอจารย์ส่งสอนไททองหลายให้ ุรี ๑๔. ุณ ุรีกรรมมแทแต่คนคนนมีในเมอง ไทตว้ย กลุ่มที่ ๖ ด้านที่ ๔ บรรทัดที่ ๑๗ – ๒๗				
	๑๗. เสกมีเมองกว้างข้างหลายปราบ เปื่องตวนนอ ๑๘. อกรอดสรลวงสองแคว ุสบาจายสตา เพ้าฝงงขอ ๑๙. งี้เงงวงจนวนขงค้าเป้นไทแล้วบ้ง หรว ๒๐. นอนรอตคณท พระบางแพรกุส พรณณ ุภ ๒๑. มวาช ุบ ุรีเพชว (ุบ) ุรีศวรกรรมวาช ฝงทเล ๒๒. ส ุมทรเป้นไท(แล้ว)เปื่องตวนนคก รอตเมอ ๒๓. งฉอตเมอง..นทงศัพิตส ุมทร หาเป ๒๔. นแดน ุเบอง(ุตน)นอนรอตเมอง แพลเม ๒๕. องงว้านเมองน...เมองพลวพันฝง ชอง ๒๖. เมองชวาเป(นท)แล้ว ุปลกลยัง ฝง ุสกา ๒๗. น ุสกาเมอง(น)นชอบตว้ยธรรม ทุกคณ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศิลาจาริกพ่อขุนรามคำแหง (๑)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติของนักเรียน ๓. ขณะนักเรียนทำกิจกรรมครูสังเกตและประเมิน การทำงานร่วมกันของนักเรียน				
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ครูถามนักเรียนด้วยคำถามดังต่อไปนี้ ๑. ศิลาจาริกหลักที่ ๑ มีความสำคัญอย่างไร ๒. จากการศึกษาศิลาจาริกหลักที่ ๑ แล้วนักเรียนมี ความรู้สึอย่างไร	นักเรียนตอบ....เป็นหลักฐานสำคัญในการศึกษา ประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย นักเรียนตอบ....ภูมิใจ และเห็นความสำคัญของ ภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้อง ร่วมกันรักษาไว้			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
- ๒) ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก
- ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความสำคัญของศิลาจารึกหลักที่ ๑ ได้	ตรวจใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - อ่านลายสือไทได้จากการศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกันรักษาไว้	ตรวจใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) อ่านลายสือไทได้จากการศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย โดยเห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกันรักษาไว้ (๑.๑.๔,๑.๑.๓, ๒.๒.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๗,๕.๒.๑)	ตรวจใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
--	--	--	--

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	- สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑	สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑ ได้ชัดเจน ครอบคลุม ๕-๖ กลุ่ม	สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑ ได้ชัดเจน ครอบคลุม ๔-๕ กลุ่ม	สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑ ได้ชัดเจน ครอบคลุม ๑-๒ กลุ่ม
แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. มีการวางแผนในการทำงาน			๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมี ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและ รับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๑)
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย

การก่อตั้งสุโขทัยเป็นช่วงเวลาสำคัญในประวัติศาสตร์ของไทย สุโขทัยเป็นอาณาจักรแรกของไทยที่มีการปกครองโดยคนไทยเอง สุโขทัยก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๑๗๘๑ โดยพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ และถือเป็นราชธานีแรกของไทยที่มีการปกครองโดยพ่อขุน พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ (พ.ศ. ๑๗๘๑ - ๑๘๒๒) เป็นผู้ก่อตั้งราชอาณาจักรสุโขทัย โดยเริ่มต้นจากการเป็นผู้นำของชุมชนเล็ก ๆ ที่เรียกว่านครไทย แล้วขยายอาณาจักรไปสู่ดินแดนสุโขทัย ปัจจุบันสุโขทัยตั้งอยู่ในจังหวัดสุโขทัยทางภาคเหนือของประเทศไทย อาณาจักรสุโขทัยได้รับการยกย่องในฐานะที่เป็นราชธานีที่มีระบบการปกครองแบบพ่อขุนที่มีลักษณะพิเศษ มีการพัฒนาศิลปวัฒนธรรม และศาสนาพุทธให้เจริญรุ่งเรือง นอกจากนี้ยังมีการสร้างศิลปาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่บันทึกเรื่องราวและการปกครองของสุโขทัยในยุคนั้น

การเมืองการปกครองสมัยสุโขทัยตอนต้น (พ.ศ. ๑๗๙๒ - ๑๙๔๑)

การเมืองการปกครองของสุโขทัยในช่วงแรก (สุโขทัยตอนต้น) มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์และเป็นระบบที่เน้นความเป็นกันเองระหว่างผู้นำและประชาชน ระบบการปกครองนี้สามารถอธิบายได้ดังนี้

๑. ระบบพ่อปกครองลูก พ่อขุนเป็นผู้นำสูงสุด และปกครองประชาชนเสมือนพ่อดูแลลูก เป็นระบบที่เน้นความสัมพันธ์แบบครอบครัว ประชาชนรู้สึกใกล้ชิดและไว้วางใจในผู้นำของพวกเขา พ่อขุนศรีอินทราทิตย์เป็นพ่อขุนคนแรกที่ก่อตั้งสุโขทัยและปกครองด้วยความเมตตาและยุติธรรม

๒. การปกครองแบบกระจายอำนาจ สุโขทัยแบ่งการปกครองเป็นหลายระดับ โดยแต่ละเมืองมีผู้ปกครองหรือเจ้าเมืองดูแล แต่ละเมืองมีความเป็นอิสระในระดับหนึ่งในการบริหารจัดการภายใน ระบบนี้ช่วยให้การบริหารจัดการบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่

พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราชประดิษฐาน
 ที่จังหวัดสุโขทัย

๓. การใช้กฎหมายและหลักธรรม กฎหมายที่ใช้ในสุโขทัยมีลักษณะเป็นการสอดคล้องกับหลักธรรมทางพุทธศาสนา เช่น การส่งเสริมความยุติธรรม ความเมตตา และความรับผิดชอบ ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงเป็นหลักฐานที่บันทึกการปกครองและกฎหมายของสุโขทัย ซึ่งเน้นการดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนและการให้ความยุติธรรม

เศรษฐกิจสมัยสุโขทัย

เศรษฐกิจสมัยสุโขทัยเป็นระบบเศรษฐกิจที่มีความเจริญรุ่งเรืองและหลากหลาย มีการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการค้าขายที่เจริญเติบโต ทั้งภายในและภายนอกอาณาจักร รายละเอียดของเศรษฐกิจสมัยสุโขทัยสามารถแบ่งออกเป็นหลายด้าน ดังนี้

การเกษตร

๑. การปลูกข้าว สุโขทัยมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวที่อุดมสมบูรณ์ ข้าวเป็นผลิตภัณฑ์หลักและอาหารสำคัญของประชาชน ระบบชลประทานที่พัฒนาแล้วช่วยให้การเพาะปลูกข้าวมีประสิทธิภาพ มีการขุดคลองและสร้างเขื่อนเพื่อกักเก็บน้ำและจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการเพาะปลูก

๒. พืชเศรษฐกิจอื่น ๆ นอกจากข้าว สุโขทัยยังปลูกพืชอื่น ๆ เช่น ฝัก ผลไม้ และพืชสมุนไพร ซึ่งเป็นแหล่งอาหารและรายได้เสริมของประชาชน

สรีดถงค์ หรือทำนบพระร่วง สร้างเพื่อกักเก็บน้ำ

อ้างอิง <https://www.google.com/search>

การค้า

๑. การค้าภายใน การแลกเปลี่ยนสินค้าภายในอาณาจักรเป็นสิ่งที่สำคัญ ตลาดท้องถิ่นมีความหลากหลายของสินค้า ประชาชนสามารถแลกเปลี่ยนสินค้าได้ง่าย

๒. การค้าระหว่างประเทศ สุโขทัยเป็นศูนย์กลางการค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการค้าขายกับจีน อินเดีย และอาณาจักรอื่น ๆ สินค้าหลักที่ค้าขายกับต่างประเทศ ได้แก่ ข้าว เครื่องปั้นดินเผา ผ้าไหม เครื่องเงิน และสินค้าหัตถกรรมอื่น ๆ

การเงินและการคลัง

๑. การใช้เงินตรา สุโขทัยมีการผลิตเหรียญเงินและเหรียญทองสำหรับการแลกเปลี่ยนสินค้า การใช้เงินตราช่วยส่งเสริมการค้าและความสะดวกในการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจ

๒. การจัดการการคลัง ระบบการคลังของสุโขทัยมีการจัดการที่ดี มีการเก็บภาษีและการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ

หัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือน

๑. การผลิตเครื่องปั้นดินเผา เครื่องปั้นดินเผาของสุโขทัยมีคุณภาพสูงและเป็นที่ต้องการในตลาด ทั้งภายในและต่างประเทศ

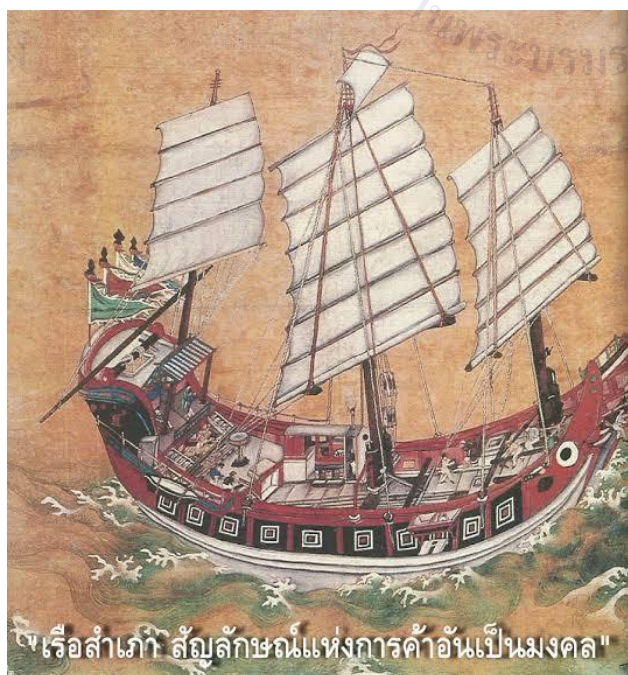
๒. การผลิตผ้าไหมและเครื่องเงิน ผ้าไหมและเครื่องเงินเป็นสินค้าที่มีคุณภาพสูงและมีความสำคัญในการค้า ช่างฝีมือในสุโขทัยมีความชำนาญในการผลิตสินค้าเหล่านี้

การพาณิชย์และการตลาด

๑. ตลาดกลาง สุโขทัยมีตลาดกลางที่เป็นศูนย์กลางการค้า ประชาชนสามารถนำสินค้ามาขายหรือแลกเปลี่ยนได้ ทำให้เกิดการกระจายสินค้าและความมั่งคั่งในท้องถิ่น

๒. การค้าปลีก มีร้านค้าและแผงลอยที่ขายสินค้าอุปโภคบริโภค ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงสินค้าที่จำเป็นได้อย่างสะดวก

ความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับแว่นแคว้นไทยและต่างประเทศ

เรือสำเภา สัญลักษณ์แห่งการค้าอันเป็นมงคล

ความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับแว่นแคว้นไทยและต่างชาติมีความสำคัญต่อการพัฒนาและความมั่นคงของอาณาจักรสุโขทัย ความสัมพันธ์เหล่านี้ครอบคลุมด้านการเมือง การค้า และวัฒนธรรม ดังนั้นความสัมพันธ์กับแว่นแคว้นไทย

๑. ความร่วมมือทางการเมือง อาณาจักรสุโขทัยมีความสัมพันธ์ที่ดีกับแว่นแคว้นไทยอื่น ๆ เช่น พิชัยโลก ศรีสัตนาลัย และกำแพงเพชร ความร่วมมือนี้ทำให้อาณาจักรมีความมั่นคงและสามารถ

ขยายอิทธิพลได้ การแลกเปลี่ยนผู้ประกอบการและการสร้างพันธมิตรทางการเมืองช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของสุโขทัย

๒. ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและศิลปะระหว่างแว่นแคว้น เช่น การสร้างวัด การแลกเปลี่ยนช่างฝีมือ และการเผยแพร่ศิลปะปูนปั้น วัฒนธรรมไทยได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างจากการแลกเปลี่ยนนี้ เช่น การเผยแพร่วิถีชีวิต

ความสัมพันธ์กับต่างชาติ

๑. การค้าระหว่างประเทศ สุโขทัยเป็นศูนย์กลางการค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการค้าขายกับจีน อินเดีย และอาณาจักรอื่น ๆ สินค้าหลักที่ค้าขายกับต่างประเทศ ได้แก่ ข้าว เครื่องปั้นดินเผา ผ้าไหม เครื่องเงิน และสินค้าหัตถกรรมอื่น ๆ

๒. การทูตและความสัมพันธ์ทางการเมือง สุโขทัยมีความสัมพันธ์ทางการเมืองที่ดี โดยเฉพาะกับจีน พ่อขุนรามคำแหงได้ส่งคณะทูตไปเยือนจีน ซึ่งช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและส่งเสริมการค้า การสร้างพันธมิตรทางการเมืองกับอาณาจักรอื่น ๆ ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและความเป็นหนึ่งเดียวในภูมิภาค

๓. การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและศาสนา สุโขทัยได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมและศาสนาจากจีนและอินเดีย พุทธศาสนาและศิลปะจากอินเดียมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมของสุโขทัย การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกับจีน เช่น การใช้ตัวอักษรจีนในการจารึกข้อความบนศิลาจารึก

ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ

๑. การค้าภายในภูมิภาค สุโขทัยมีการค้ากับแว่นแคว้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้อาณาจักรมีความมั่งคั่งและเจริญรุ่งเรือง การค้าภายในและภายนอกอาณาจักรช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่งคั่งของประชาชน

๓. การผลิตและส่งออกสินค้า สุโขทัยมีการผลิตสินค้าเกษตรและหัตถกรรมที่มีคุณภาพสูง เช่น ข้าว เครื่องปั้นดินเผา และผ้าไหม ซึ่งเป็นสินค้าที่มีความต้องการในตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ

ความสัมพันธ์ทางศิลปะและวัฒนธรรม

๑. การรับเอาวัฒนธรรมจากต่างชาติ สุโขทัยรับเอาวัฒนธรรมและศิลปะจากจีนและอินเดีย เช่น การใช้ลวดลายศิลปะจีนในเครื่องปั้นดินเผา และการนำเข้าพุทธศาสนาแบบมหายานจากอินเดีย การรับเอาวัฒนธรรมจากต่างชาติช่วยเสริมสร้างความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสุโขทัย

๒. การเผยแพร่วัฒนธรรมไทย สุโขทัยมีการเผยแพร่วัฒนธรรมและศิลปะไทยไปยังแว่นแคว้นและอาณาจักรอื่น ๆ เช่น การส่งช่างฝีมือและศิลปินไปทำงานในต่างประเทศ

สังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย

๑. สังคม สังคมในสมัยสุโขทัยมีลักษณะเป็นสังคมเกษตรกรรมที่เน้นการเพาะปลูกข้าวเป็นหลัก ชนชั้นสูงมีบทบาทในการปกครองและดูแลความสงบเรียบร้อย ขณะที่ชนชั้นกลางและชนชั้นล่างมีบทบาทในการทำงานเกษตรและบริการต่างๆ

๒. ศาสนา ศาสนาพุทธเถรวาทเป็นศาสนาหลัก โดยเฉพาะพระพุทธศาสนาที่มีการบูชาพระพุทธรูป และการสร้างวัด ถือเป็นศาสนาที่มีอิทธิพลสำคัญในชีวิตประจำวันและการปกครอง

๓. วัฒนธรรม วัฒนธรรมสมัยสุโขทัยมีความรุ่งเรืองในด้านศิลปะและวรรณกรรม มีการสร้างพระพุทธรูปที่สวยงามและมีเอกลักษณ์ เช่น พระพุทธรูปสมัยสุโขทัยที่มีท่าประทับนั่งแบบ “พระพุทธรูปปางลีลา” และการสร้างอาคารวัดที่มีลักษณะเฉพาะตัว

๔. ภาษา ภาษาไทยโบราณเริ่มมีการใช้มากขึ้นในสมัยสุโขทัย โดยมีการสร้างอักษรไทยที่เป็นพื้นฐานสำหรับการเขียนภาษาไทยในปัจจุบัน สมัยสุโขทัยเป็นยุคที่เริ่มมีการพัฒนาทางด้านศิลปะและวรรณกรรมอย่างเด่นชัด และมีการสืบทอดวัฒนธรรมที่สำคัญมาจนถึงปัจจุบัน

ลายสือไทยในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

อ้างอิง <https://www.google.com/search>

ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๑)
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการนำเสนอ มาสรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑

ข้อมูลที่น่าสนใจ	สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑
กลุ่มที่ ๑ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๑๘ – ๒๑ ๑๘. (ก)ลีเมืออชวฟ พุชนรามคัแห่งเมือง สุโขทัยในน้ำ ๑๙. (ม)ปลาในน้ำเข้าเจ้าเมืองบ่เอา จกอบในไพร่ลทางเพ ๒๐. (อ)นุจองววไปค้าข้มาไปขายใคร จกใครค้าข้างค้าใคร ๒๑. จกใครค้ามาค้าใครจกใครค้าเือง	
กลุ่มที่ ๒ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๓๒ – ๓๕ ๓๒. ปากุปตัมกตั้งอนนึ่งแชนไว้ หันไพร่ฝ้าหน้า ๓๓. ปกกลางบ้านกลางเมืองมถ้อยม ความเจบท้อง ๓๔. (ช)องใจมณจกกกลาวเืองเจ้าเือง ชนบไว้ไปสนน ๓๕. ตั้งอนนท้านแชนไว้พ พุชนรามคัแห่ง เจ้าเมืองได้	
กลุ่มที่ ๓ ด้านที่ ๒ บรรทัดที่ ๔ – ๓ ๔. มก(ก)ทานมกทรวงสลมกโกยทาน พ พุชนรามคัแห่ง ๑๐. เจ้าเมืองสุโขทัยในหงงชาวแม่ชาว เจ้าท่วยปวท่วยนา ๑๑. งูล(ก)เจ้าลกลุชนทงช่นทงหลาย ทงงผู้ชายผู้ญ ๑๒. ผู้ท่วยมสรธาในพระพุทธรธา ทรวงสลเมือพรน ๑๓. ชาทุกคนเมืออโอกพรนษากรน กัณเอยนึ่ง	

เฉลย...ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๑)
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการนำเสนอ มาสรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑

ข้อมูลที่น่าสนใจ	สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑
กลุ่มที่ ๑ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๑๘ – ๒๑ ๑๘. (ก)ลีเมืออชวฟ พุชนรามคัแห่งเมือง ๑๙. (ม)ปลาในนาเ้าเจ้าเมืองบ่เอา จกอบในไพร่ลทางเพ ๒๐. (อ)นุจจรววไปค้าข้มาไปขายใคร จกกไคร่ค้าข้างค้าใคร ๒๑. จกกไคร่ค้ามาค้าใครจกกไคร่ค้าเืองน	ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงเมืองสุโขทัยมีความอุดม สมบูรณ์มาก ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว มีไม้ได้เก็บจกอบ หรือภาษีจากประชาชน การค้าขายมีความเสรี
กลุ่มที่ ๒ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๓๒ – ๓๕ ๓๒. ปากูปดิมกัดังอนนเืองแขวนไว้ หันนไพร่ฝ้าหน้า ๓๓. ปกกลางบ้านกลางเมืองมถ้อยม ความเจบท้อง ๓๔. (ช)องโงมนจกกกล่าวเืองเจ้าเือง ชนบไว้ไปสนน ๓๕. ดังอนนท้านแขวนไว้พ พุชนรามคัแห่ง เจ้าเมืองได้	ราษฎรที่มีเรื่องร้องทุกข์สามารถจะมาส่นกระดังที่แขวน ไว้ที่ประตู พ่อขุนรามคำแหงจะเป็นผู้ตัดสินแต่ไต่สวน
กลุ่มที่ ๓ ด้านที่ ๒ บรรทัดที่ ๔ – ๓ ๔. มก(ก)ทานมกทรวงสสมกโกยทาน พุชนรามคัแห่ง ๑๐. เจ้าเมืองสุโขไทเืองงชาวแม่ชาว เจ้าทวยปวทวยนา ๑๑. งูล(ก)เจ้าลช พุชนทงเืองงหลาย ทงงผู้ขายผู้เือง ๑๒. ผู้งทวยมสรธในพระพุทธสาสน ทรวงสเมือพรน ๑๓. ชาทุกคนเมือออกพรนษากราน กเืองเืองเืองเืองเือง	คนในเมืองสุโขทัยนี้ชอบทำทาน พ่อขุนรามคำแหง หึงชววัง และราษฎรทั้งหึงชายต่างก็มีความศรัทธา ในพระพุทศาสนา เมื่อถึงวันเข้าพรรษาจะถือศีลกัน และเมื่อออกพรรษาก็จะมีการทอดกฐิน

กลุ่มที่ ๔ ด้านที่ ๓ บรรทัดที่ ๑ – ๗ ๑. (งแง)งเบือจันนอนเมืองสุโขทัย ๒. (ส)นึ่งพระอนมปราสาทมีป่า ๓. ลางมีไร่มีนา มีถ่านมีบ้านใหญ่ ๔. อองหวอนเมืองสุโขทัยมีภู ๕. อยมีสระดงมีป่าพร้าวลางมี ๖. มีน้ำโคกมีพระซุขมีเทพดาใน ๗. เป็นใหญ่กว่าทุกผีในเมืองนี้	เมืองสุโขทัยมีตลาดปสาน มีพระอนนะ มีปราสาท มีป่า หมาก มีป่ามะพร้าว มีไร่นา มีการตั้งถ่านมีบ้านหลัง ใหญ่หลังเล็ก มีภูวิหารปู่ครูอยู่ มีสระดง มีพระซุขพุงผี ที่เป็นเทพดา ที่เป็นใหญ่กว่าทุกผีในเมืองสุโขทัยนี้
กลุ่มที่ ๕ ด้านที่ ๔ บรรทัดที่ ๘ – ๑๔ ๗. ดีเทือกเขาเข้าจ้งแล้วตั้งวง ๘. ทาฮาดสามเข้าจ้งแล้วเมื่อก่อน ๙. มี ๑๒๐๕ สกปมแม่พูนรามคัง ๑๐. ในใจแล้วใส่ลายสไทนี้ลายสไทนี้ ๑๑. อุนนุณนใส่ไว้พูนพระรามคัง ๑๒. เป็นหัวเป็นพรญาแก่ไททองหลาย ๑๓. ครูอาจารย์สอนไททองหลายให้ ๑๔. รุนุณกรรมแต่คนคนมีในเมือง	เมื่อก่อนไม่มีลายสไท จนถึง พ.ศ. ๑๘๒๖ พ่อขุน รามคำแหงได้ ประดิษฐ์ลายสไทขึ้น
กลุ่มที่ ๖ ด้านที่ ๔ บรรทัดที่ ๑๗ – ๒๗ ๑๗. เสกมีเมืองกว้างหลายปราบ ๑๘. อกรอดสรลงสองแคว ลุมบาจาย ๑๙. งเงวองจันนวยคำเป้นแล้วบึง ๒๐. เอนรอดคนัท พระบางแพร ๒๑. มราชูปเพร (บ)วศรีธรรมราช ๒๒. สุมทรเป้น(แล้ว)เบืองตวัน ๒๓. งจอตเมืองนหงสาคาพิสุมทร ๒๔. นแดนวเบอง(ต)นนวนอดเมือง ๒๕. อองมานเมืองนเมืองพลวพัน ๒๖. เมืองชาวเป(น)แล้วอุปถัมภ์ ๒๗. นุสเมือง(น)นขอบด้วยธรรม	มีเมืองกว้างหลาย ปราบเบืองตวันออก สรลง สองแคว ลุมบาจาย สคาเท้า ผังของ เถิงเวียงจันท์ เวียงคำ เป็นที่แล้ว เบืองหัว นรคคนที่ พระบางแพร สุพรรณภูมิ ราชบุรี เพชรบุรีศรีธรรมราช ผังทะเลเป็นที่แล้ว เบือง ตวันตรอกเมืองแอต เมืองหงสาวดีสมุทรา เป็นแดน เบืองตวันนรคเมืองแพร์ เมืองมาน เมืองพลว พันผังของเมืองชาว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศิลจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง สมัยสุโขทัย

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย
มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ส ๔.๓ ม.๑/ ๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ

ตัวชี้วัด ส ๔.๓ ม.๑/ ๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย สมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พ่อขุนรามคำแหง ทรงประดิษฐ์ ลายสือไทย ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๑๘๒๖ ทำให้คนไทยมีภาษาไทยใช้มาถึง
ปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงมีพระราช
ดำรัสเกี่ยวกับภาษาไทยว่าเราคนไทยต้องร่วมกันใช้กระแสนภาษาไทยให้ถูกต้องโดยไม่ใช้ภาษาต่างประเทศ
ปะปนกับภาษาไทย อ่านและเขียนภาษาไทยให้ถูกต้อง

๓. สาระการเรียนรู้

พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๘๒๖ ตัวอักษรที่พ่อขุนรามคำแหง
ทรงประดิษฐ์ขึ้นเรียกว่า ลายสือไท ลักษณะคล้ายตัวอักษรของขอมซึ่งวิวัฒนาการจากตัวอักษรของอินเดียโดย
พระองค์ได้ปรับปรุงอักษรวิธี และรูปตัวอักษรลักษณะสำคัญ คือ มีพยัญชนะสระและวรรณยุกต์มากพอที่จะ
เขียนแทนเสียงพูดในภาษาไทยได้ครบถ้วน ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเขียนพยัญชนะและสระไว้บรรทัด
เดียวกัน

ลายสือไทของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชนั้นเมื่อนับอายุถึงปัจจุบันมีอายุถึง ๗๐๐ กว่าปี นับว่าเป็น
วัฒนธรรมที่เก่าแก่และมีคุณค่ามากที่สุด เพราะนอกจากจะเป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีคุณภาพดังกล่าวนั้นแล้วยัง
เป็นหลักฐานสำคัญในการบ่งชี้ถึงความเป็นไทยของผู้คนและบ้านเมืองที่พัฒนามาโดยลำดับจากสุโขทัยมาสู่ยุค
ปัจจุบันอีกด้วย

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (พระบาทสมเด็จพระ
พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระนามในขณะนั้น) ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นประธานและทรง
ร่วมอภิปรายเรื่อง “ปัญหาการใช้คำไทย” ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ ในครั้งนั้นพระองค์ได้ทรง
แสดงความสนพระราชหฤทัยและความห่วงใยในปัญหาการใช้ภาษาไทยจนเป็นที่ประทับใจผู้ร่วมประชุมเป็น
อย่างมาก ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า

เรามีโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้ ปัญหาเฉพาะในด้าน
รักษาภาษานี้ก็มีหลายประการ อย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในทางออกเสียง คือ ให้ออกเสียงให้ถูกต้อง

ชัดเจน อีกอย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในวิธีใช้ หมายความว่า วิธีใช้คำมาประกอบประโยค นับเป็นปัญหาที่สำคัญ ปัญหาที่สาม คือ ความร่ำรวยในคำของภาษาไทย ซึ่งพวกเรานึกว่าไม่ร่ำรวยพอ จึงต้องมีการบัญญัติศัพท์ใหม่มาใช้...สำหรับคำใหม่ที่ตั้งขึ้นมีความจำเป็นในทางวิชาการไม่น้อย แต่บางคำที่ง่าย ๆ ก็ควรมี ควรจะใช้คำเก่า ๆ ที่เรามีอยู่แล้ว ไม่ควรจะมาตั้งศัพท์ใหม่ให้ยุ่งยาก

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความสำคัญของศิลาจารึกหลักที่ ๑ ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- อ่านลายสือไทได้จากการศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกันรักษาไว้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านลายสือไทได้จากการศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย โดยเห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกันรักษาไว้ (๑.๑.๔,๑.๑.๓,๒.๒.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๗,๕.๒.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

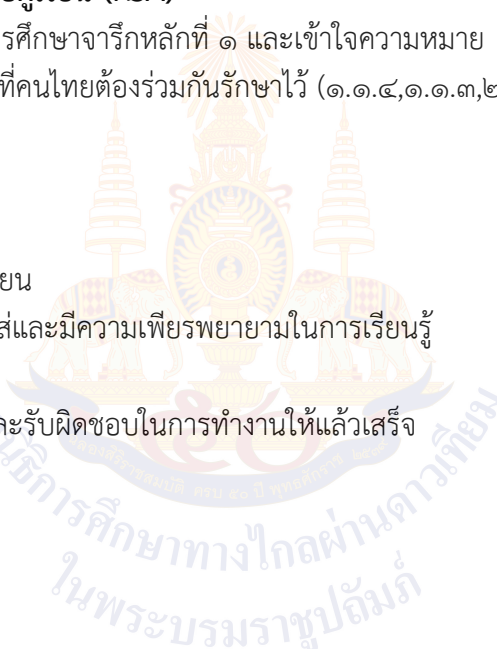
๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๒)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

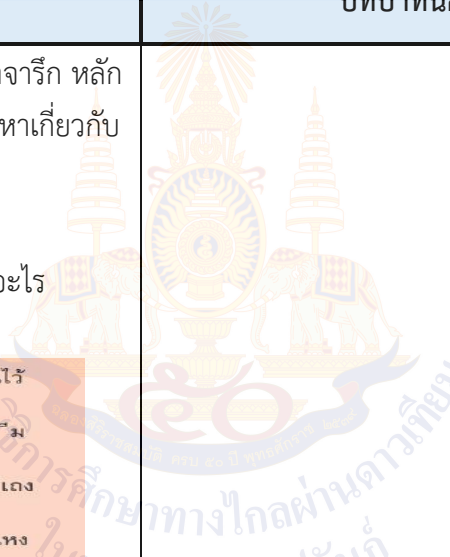
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านลายสือไทได้จาก การศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย โดย เห็นความสำคัญของ ภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือ สื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกัน รักษาไว้ (๑.๑.๔,๑.๑.๓, ๒.๒.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๗ ,๕.๒.๑) ด้านความรู้ บอกความสำคัญของศิลา จารึกหลักที่ ๑ ได้ ด้านทักษะกระบวนการ	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐นาที) .ครูทบทวนบทเรียน ด้วยคำถามดังต่อไปนี้ ๑. ศิลาจารึกหลักที่ ๑ มีความสำคัญอย่างไร ๒. จากการศึกษาศิลาจารึกหลักที่ ๑ แล้วนักเรียนมีความรู้สึกละเอียดอย่างไร	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐นาที) ทบทวนบทเรียน นักเรียนตอบ....เป็นหลักฐานสำคัญในการศึกษา ประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย นักเรียนตอบ....ภูมิใจ และเห็นความสำคัญของ ภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้อง ร่วมกันรักษาไว้	๑) ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่ง อรุณแห่ง ความสุข ๒) ใบงานที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่า จากจารึก ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง ศิลา จารึกพ่อขุน รามคำแหง (๒)	ใบงานที่ ๓ เรื่อง เรื่อง เล่าจาก จารึก	แบบสังเกตการ ทำงานร่วมกับ เพื่อน
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. นักเรียนกลุ่มที่ ๑-๒ นำเสนอผลการทำทำ กิจกรรม เมืองสุโขทัยในจารึก กลุ่มที่ ๑ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๑๘ – ๒๑ ๑๘. (ก)สืเมื่อชวพ ุชนรามคัแห่ง เมือง ุชโขไท ันัดในน้ำ ๑๙. (ม)ปลาในนา ิมเข้าเจ้า ีเมืองบ่เอา จกอบในไพร ูล่าง ีเพ ๒๐. (อ)น ูจองววไปคำ ีข่ม่าไปชายใคร จกกไครคำข้างคำใคร ๒๑. จกกไครคำมำคำใครจกกไครคำ ีเงอน หลังจากนำเสนอแล้ว ครูถามนักเรียน ด้วยคำถาม ต่อไปนี้	นักเรียนกลุ่มที่ ๑-๒ นำเสนอผลการทำทำ กิจกรรม เมืองสุโขทัยในจารึก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๒)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
อ่านลายสือไทได้จาก การศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นความสำคัญของ ภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือ สื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกัน รักษาไว้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๑. จากที่ได้ชมการนำเสนอไป เนื้อหาศิลปจารึก หลัก ที่ ๑ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๑๘ – ๒๑ มีเนื้อหาเกี่ยวกับ เรื่องใด ๒. เศรษฐกิจของสุโขทัยเป็นอย่างไร ๓. จกอบ ถ้าเปรียบเทียบกับปัจจุบัน คืออะไร กลุ่มที่ ๒ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๓๒ – ๓๕ ๓๒. ปากปูตี่มกั้ดงอนนั้ถ้งแขวนไว้ หั่นนั้ไพร่ผ้าหน้า ๓๓. ปกกลางบ้านกลางี่เมองี่มถ่อขี่ม ความเจบท้อง ๓๔. (ซั)องใจมนนจกกกั้ลาวี่ถ่งเจ้าี่ถ่ง ขุนบี่ไว้ไปสนนก ๓๕. ี่ดงอนนท่านแขวนไว้พี่ ขุนรามคั้แหง เจ้าี่เมองได้ หลังจากนำเสนอแล้ว ครูถามนักเรียน ด้วยคำถาม ต่อไปนี้ ๑. จากที่ได้ชมการนำเสนอไป เนื้อหาศิลปจารึก หลัก ที่ ๑ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๓๒ – ๓๕มีเนื้อหาเกี่ยวกับ เรื่องใด ๒. สมัยนั้นความสัมพันธ์ระหว่างพระกษัตริย์กับ ประชาชนเป็นอย่างไร ๓. จากที่กล่าวมาใครทำหน้าที่ในการพิจารณาคดี				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศิลาจาริกพ่อขุนรามคำแหง (๒)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติของนักเรียน ๓. ขณะนักเรียนทำกิจกรรมครูสังเกตและประเมิน การทำงานร่วมกันของนักเรียน				
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการนำเสนอ มาสรุปลงในใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก โดยให้สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑ ๒. ครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติของนักเรียน ๓. ขณะนักเรียนทำกิจกรรมครูสังเกตและประเมินการทำงานร่วมกันของนักเรียน	นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการนำเสนอ มาสรุปลงในใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ครูถามนักเรียนด้วยคำถามดังต่อไปนี้ ๑. เศรษฐกิจของสุโขทัยเป็นอย่างไร ๒. สมัยนั้นความสัมพันธ์ระหว่างพระกษัตริย์กับประชาชนเป็นอย่างไร ๓. ในสมัยสุโขทัยผู้คนส่วนใหญ่นับถือศาสนาใด	นักเรียนตอบ...การค้าขายเสรี ไม่เก็บค่าผ่านทาง นักเรียนตอบ...มีความใกล้ชิดกับประชาชน นักเรียนตอบ...ศาสนาพุทธ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
- ๒) ใบงานที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก
- ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๒)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความสำคัญของศิลปจารึกหลักที่ ๑ ได้	ตรวจใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - อ่านลายสือไทได้จากการศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย	สังเกตการร่วมกับ เพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกันรักษาไว้	ตรวจใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) อ่านลายสือไทได้จากการศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย โดยเห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกันรักษาไว้ (๑.๑.๔, ๑.๑.๓, ๒.๒.๑, ๓.๑.๑, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๑)	ตรวจใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการร่วมกับ เพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
--	--	--	--

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	- สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑	สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑ ได้ชัดเจน ครอบคลุม ๕-๖ กลุ่ม	สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑ ได้ชัดเจน ครอบคลุม ๔-๕ กลุ่ม	สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑ ได้ชัดเจน ครอบคลุม ๑-๒ กลุ่ม
แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. มีการวางแผนใน การทำงาน			๒. ยอมรับความ แตกต่างและรับฟัง ความคิดเห็นของ ผู้อื่น			๓. มีภาวะความเป็น ผู้นำ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมี ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและ รับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๒)
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย

การก่อตั้งสุโขทัยเป็นช่วงเวลาสำคัญในประวัติศาสตร์ของไทย สุโขทัยเป็นอาณาจักรแรกของไทยที่มีการปกครองโดยคนไทยเอง สุโขทัยก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๑๗๘๑ โดยพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ และถือเป็นราชธานีแรกของไทยที่มีการปกครองโดยพ่อขุน พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ (พ.ศ. ๑๗๘๑ - ๑๘๒๒) เป็นผู้ก่อตั้งราชอาณาจักรสุโขทัย โดยเริ่มต้นจากการเป็นผู้นำของชุมชนเล็ก ๆ ที่เรียกว่านครไทย แล้วขยายอาณาจักรไปสู่ดินแดนสุโขทัย ปัจจุบันสุโขทัยตั้งอยู่ในจังหวัดสุโขทัยทางภาคเหนือของประเทศไทย อาณาจักรสุโขทัยได้รับการยกย่องในฐานะที่เป็นราชธานีที่มีระบบการปกครองแบบพ่อขุนที่มีลักษณะพิเศษ มีการพัฒนาศิลปวัฒนธรรม และศาสนาพุทธให้เจริญรุ่งเรือง นอกจากนี้ยังมีการสร้างศิลปาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่บันทึกเรื่องราวและการปกครองของสุโขทัยในยุคนั้น

การเมืองการปกครองสมัยสุโขทัยตอนต้น (พ.ศ. ๑๗๙๒ - ๑๙๔๑)

การเมืองการปกครองของสุโขทัยในช่วงแรก (สุโขทัยตอนต้น) มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์และเป็นระบบที่เน้นความเป็นกันเองระหว่างผู้นำและประชาชน ระบบการปกครองนี้สามารถอธิบายได้ดังนี้

๑. ระบบพ่อปกครองลูก พ่อขุนเป็นผู้นำสูงสุด และปกครองประชาชนเสมือนพ่อดูแลลูก เป็นระบบที่เน้นความสัมพันธ์แบบครอบครัว ประชาชนรู้สึกใกล้ชิดและไว้วางใจในผู้นำของพวกเขา พ่อขุนศรีอินทราทิตย์เป็นพ่อขุนคนแรกที่ก่อตั้งสุโขทัยและปกครองด้วยความเมตตาและยุติธรรม

๒. การปกครองแบบกระจายอำนาจ สุโขทัยแบ่งการปกครองเป็นหลายระดับ โดยแต่ละเมืองมีผู้ปกครองหรือเจ้าเมืองดูแล แต่ละเมืองมีความเป็นอิสระในระดับหนึ่งในการบริหารจัดการภายใน ระบบนี้ช่วยให้การบริหารจัดการบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่

พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราชประดิษฐาน
ที่จังหวัดสุโขทัย

๓. การใช้กฎหมายและหลักธรรม กฎหมายที่ใช้ในสุโขทัยมีลักษณะเป็นการสอดคล้องกับหลักธรรมทางพุทธศาสนา เช่น การส่งเสริมความยุติธรรม ความเมตตา และความรับผิดชอบ ศิลาจารย์พ่อขุนรามคำแหงเป็นหลักฐานที่บันทึกการปกครองและกฎหมายของสุโขทัย ซึ่งเน้นการดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนและการให้ความยุติธรรม

เศรษฐกิจสมัยสุโขทัย

เศรษฐกิจสมัยสุโขทัยเป็นระบบเศรษฐกิจที่มีความเจริญรุ่งเรืองและหลากหลาย มีการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการค้าขายที่เจริญเติบโต ทั้งภายในและภายนอกอาณาจักร รายละเอียดของเศรษฐกิจสมัยสุโขทัยสามารถแบ่งออกเป็นหลายด้าน ดังนี้

การเกษตร

๑. การปลูกข้าว สุโขทัยมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวที่อุดมสมบูรณ์ ข้าวเป็นผลิตภัณฑ์หลักและอาหารสำคัญของประชาชน ระบบชลประทานที่พัฒนาแล้วช่วยให้การเพาะปลูกข้าวมีประสิทธิภาพ มีการขุดคลองและสร้างเขื่อนเพื่อกักเก็บน้ำและจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการเพาะปลูก

๒. พืชเศรษฐกิจอื่น ๆ นอกจากข้าว สุโขทัยยังปลูกพืชอื่น ๆ เช่น ฝัก ผลไม้ และพืชสมุนไพร ซึ่งเป็นแหล่งอาหารและรายได้เสริมของประชาชน

สรีดงค์ หรือทำนบพระร่วง สร้างเพื่อกักเก็บน้ำ

อ้างอิง <https://www.google.com/search>

การค้า

๑. การค้าภายใน การแลกเปลี่ยนสินค้าภายในอาณาจักรเป็นสิ่งที่สำคัญ ตลาดท้องถิ่นมีความหลากหลายของสินค้า ประชาชนสามารถแลกเปลี่ยนสินค้าได้ง่าย

๒. การค้าระหว่างประเทศ สุโขทัยเป็นศูนย์กลางการค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการค้าขายกับจีน อินเดีย และอาณาจักรอื่น ๆ สินค้าหลักที่ค้าขายกับต่างประเทศ ได้แก่ ข้าว เครื่องปั้นดินเผา ผ้าไหม เครื่องเงิน และสินค้าหัตถกรรมอื่น ๆ

การเงินและการคลัง

๑. การใช้เงินตรา สุโขทัยมีการผลิตเหรียญเงินและเหรียญทองสำหรับการแลกเปลี่ยนสินค้า การใช้เงินตราช่วยส่งเสริมการค้าและความสะดวกในการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจ

๒. การจัดการการคลัง ระบบการคลังของสุโขทัยมีการจัดการที่ดี มีการเก็บภาษีและการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ

หัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือน

๑. การผลิตเครื่องปั้นดินเผา เครื่องปั้นดินเผาของสุโขทัยมีคุณภาพสูงและเป็นที่ต้องการในตลาด ทั้งภายในและต่างประเทศ

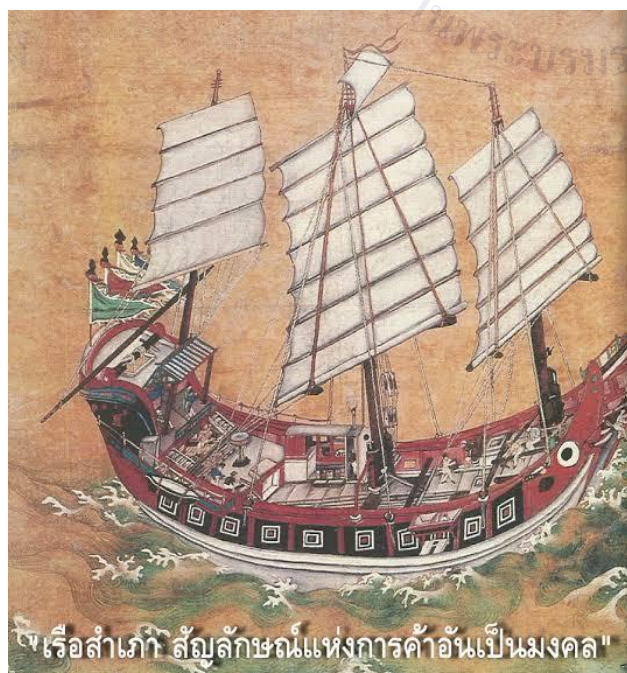
๒. การผลิตผ้าไหมและเครื่องเงิน ผ้าไหมและเครื่องเงินเป็นสินค้าที่มีคุณภาพสูงและมีความสำคัญในการค้า ช่างฝีมือในสุโขทัยมีความชำนาญในการผลิตสินค้าเหล่านี้

การพาณิชย์และการตลาด

๑. ตลาดกลาง สุโขทัยมีตลาดกลางที่เป็นศูนย์กลางการค้า ประชาชนสามารถนำสินค้ามาขายหรือแลกเปลี่ยนได้ ทำให้เกิดการกระจายสินค้าและความมั่งคั่งในท้องถิ่น

๒. การค้าปลีก มีร้านค้าและแผงลอยที่ขายสินค้าอุปโภคบริโภค ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงสินค้าที่จำเป็นได้อย่างสะดวก

ความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับแว่นแคว้นไทยและต่างประเทศ

ความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับแว่นแคว้นไทยและต่างชาติมีความสำคัญต่อการพัฒนาและความมั่นคงของอาณาจักรสุโขทัย ความสัมพันธ์เหล่านี้ครอบคลุมด้านการเมือง การค้า และวัฒนธรรม ดังนั้นความสัมพันธ์กับแว่นแคว้นไทย

๑. ความร่วมมือทางการเมือง อาณาจักรสุโขทัยมีความสัมพันธ์ที่ดีกับแว่นแคว้นไทยอื่น ๆ เช่น พิชัยโลก ศรีสัตนาถลย และกำแพงเพชร ความร่วมมือนี้ทำให้อาณาจักรมีความมั่นคงและสามารถ

ขยายอิทธิพลได้ การแลกเปลี่ยนผู้ปกครองและการสร้างพันธมิตรทางการเมืองช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของสุโขทัย

๒. ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและศิลปะระหว่างแว่นแคว้น เช่น การสร้างวัด การแลกเปลี่ยนช่างฝีมือ และการเผยแพร่ศิลปะปูนปั้น วัฒนธรรมไทยได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างจากการแลกเปลี่ยนนี้ เช่น การเผยแพร่วิถีชีวิต

ความสัมพันธ์กับต่างชาติ

๑. การค้าระหว่างประเทศ สุโขทัยเป็นศูนย์กลางการค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการค้าขายกับจีน อินเดีย และอาณาจักรอื่น ๆ สินค้าหลักที่ค้าขายกับต่างประเทศ ได้แก่ ข้าว เครื่องปั้นดินเผา ผ้าไหม เครื่องเงิน และสินค้าหัตถกรรมอื่น ๆ

๒. การทูตและความสัมพันธ์ทางการเมือง สุโขทัยมีความสัมพันธ์ทางการเมืองที่ดี โดยเฉพาะกับจีน พ่อขุนรามคำแหงได้ส่งคณะทูตไปเยือนจีน ซึ่งช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและส่งเสริมการค้า การสร้างพันธมิตรทางการเมืองกับอาณาจักรอื่น ๆ ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและความเป็นหนึ่งเดียวในภูมิภาค

๓. การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและศาสนา สุโขทัยได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมและศาสนาจากจีนและอินเดีย พุทธศาสนาและศิลปะจากอินเดียมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมของสุโขทัย การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกับจีน เช่น การใช้ตัวอักษรจีนในการจารึกข้อความบนศิลาจารึก

ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ

๑. การค้าภายในภูมิภาค สุโขทัยมีการค้ากับแว่นแคว้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้อาณาจักรมีความมั่งคั่งและเจริญรุ่งเรือง การค้าภายในและภายนอกอาณาจักรช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่งคั่งของประชาชน

๓. การผลิตและส่งออกสินค้า สุโขทัยมีการผลิตสินค้าเกษตรและหัตถกรรมที่มีคุณภาพสูง เช่น ข้าว เครื่องปั้นดินเผา และผ้าไหม ซึ่งเป็นสินค้าที่มีความต้องการในตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ

ความสัมพันธ์ทางศิลปะและวัฒนธรรม

๑. การรับเอาวัฒนธรรมจากต่างชาติ สุโขทัยรับเอาวัฒนธรรมและศิลปะจากจีนและอินเดีย เช่น การใช้ลวดลายศิลปะจีนในเครื่องปั้นดินเผา และการนำเข้าพุทธศาสนาแบบมหายานจากอินเดีย การรับเอาวัฒนธรรมจากต่างชาติช่วยเสริมสร้างความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการพัฒนาที่ยั่งยืนของสุโขทัย

๒. การเผยแพร่วัฒนธรรมไทย สุโขทัยมีการเผยแพร่วัฒนธรรมและศิลปะไทยไปยังแว่นแคว้นและอาณาจักรอื่น ๆ เช่น การส่งช่างฝีมือและศิลปินไปทำงานในต่างประเทศ

ใบงานที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๒)
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการนำเสนอ มาสรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑

ข้อมูลที่น่าสนใจ	สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑
กลุ่มที่ ๑ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๑๘ – ๒๑ ๑๘. (ก)ลีเมืออชวฟ้ ุชนรามค้แหง ีเมอง ุชกโฮไท ีน้ำ ๑๙. (ม)ปลาในน้ำ ีเจ้า ีเมองบ่เอา จกอบในไพร่ ุสท่าง ีเพ ๒๐. (อ)น ุจองววไปคำ ีขมาไปขายใคร จกกไครคำข้างคำใคร ๒๑. จกกไครคำมาคำใครจกกไครคำ ีเอน	
กลุ่มที่ ๒ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๓๒ – ๓๕ ๓๒. ปาก ุปด ีมก ีตองอนน ีถ่งแชนไว้ หันนไพร่ผาหน้า ๓๓. ปกกลางบ้านกลาง ีเมอง ีมถ้อย ีม ความเจบท่อง ๓๔. (ช)องใจมนจกกกล่าว ีถ่งเจ้า ีถ่ง ุชนบไว้ไปสนนก ๓๕. ีตองอนนท่นแชนไว้ฟ้ ุชนรามค้แหง เจ้า ีเมองได้	
กลุ่มที่ ๓ ด้านที่ ๒ บรรทัดที่ ๔ – ๑๓ ๔. มก(ก)ทานมกทง ีสลมกโกยทาน ฟ้ ุชนวามค้แหง ๑๐. เจ้า ีเมอง ุสกโฮไท ีหงงชาวแม่ชาว เจ้าท่วยป่วท่วยนา ๑๑. ง ุส(ก)เจ้า ุสก ุชนทง ีชนทงหลาย ทงง ุสชาย ุส ีญง ๑๒. ุสท่วย ีมสรธาในพระ ุพทธสาสน ทง ีสล ีเมือพรน ๑๓. ชา ุทกคน ีเมืออโอกพรนชากราน ก ีเนน ีเตยน ีถ่ง ีง	

เฉลย...ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๑)
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการนำเสนอ มาสรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑

ข้อมูลที่น่าสนใจ	สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑
กลุ่มที่ ๑ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๑๘ – ๒๑ ๑๘. (ก) ลีเมืออชวพ ุชนรามคัแห่ง เมือง สุโขทัยนี้ ดินน้ำ ๑๙. (ม) ปลาในน้ำมีเข้าเจ้าเมืองบ่เอา จกอบในไพร่ลทางเพ ๒๐. (อ) นจองววไปค้าข้มาไปขายใคร จกใครค้าข้างค้าใคร ๒๑. จกใครค้ามาค้าใครจกใครค้าเืองน	ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงเมืองสุโขทัยมีความอุดมสมบูรณ์ มาก ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว มีไม้ได้เก็บจกอบ หรือภาษี จากประชาชน การค้าขายมีความเสรี
กลุ่มที่ ๒ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๓๒ – ๓๕ ๓๒. ปากุปตัมกั ดงอนนัณ่งแขวนไว้ หั้นไพร่ผาหน้า ๓๓. ปกกลางบ้านกลางเมืองมีถ้อยมี ความเจบท้อง ๓๔. (ข) อจมนนจกกกล่าวเืองเจ้าเือง ชนบ่ไว้ไปสนน ๓๕. ดงอนนท้านแขวนไว้พ ุชนรามคัแห่ง เจ้าเมืองได้	ราษฎรที่มีเรื่องร้องทุกข์สามารถจะมาส่นกระดิ่งที่แขวนไว้ ที่ประตู พ่อขุนรามคำแหงจะเป็นผู้ตัดสินแต่ได้ส่วน
กลุ่มที่ ๓ ด้านที่ ๒ บรรทัดที่ ๙ – ๑๓ ๙. มก(ก) ทานมกทรวงีสลมกโกยทาน พ ุชนรามคัแห่ง ๑๐. เจ้าเมืองสุโขทัยนี้ทั้งชวแม่ชว เจ้าท่วยปวท่วยนา ๑๑. งูล(ก) เจ้าล ุชนทงเืองชงหลาย ทงงูฝัชยฝัญ ๑๒. ฝูงท่วยมีสรธาในพระพุทธรธาสน ทรวงีสลเมืออพรน ๑๓. ชา ุทกคนมีเมืออโอกพรนชากราน กินนเืองนเือง	คนในเมืองสุโขทัยนี้ชอบทำทาน พ่อขุนรามคำแหง หญิงชาววัง และราษฎรทั้งหญิงชายต่างก็มีความศรัทธาใน พระพุทธศาสนา เมื่อถึงวันเข้าพรรษาจะถือศีลกัน และเมื่อ ออกพรรษาก็จะมีการทอดกฐิน

กลุ่มที่ ๔ ด้านที่ ๓ บรรทัดที่ ๑ - ๗ ๑. (งมฺ)งีเบือจันนอนเมือง สุโขทัย ๒. (สา)นึ่งพระอนึ่งปราสาทมีป่า ๓. ลางมีไร่มีนา มีถ่านมีบ้านใหญ่ ๔. บ้านเล็กมี ๕. อองหวอนอนเมือง สุโขทัยมีมุก ๖. พหารูป ๗. อ้อยมีสดดงมีป่าพร้าวลางมี ๘. ป่าม่วงป่าขาม ๙. มีน้ำโคกมีพระซุพมเทวดาใน ๑๐. เขาอนนันท ๑๑. เป็นใหญ่กว่าทุกผีในเมืองนี้ ๑๒. ขุน ๑๓. ผู้ใดมีเมือง	เมืองสุโขทัยมีตลาดปสาน มีพระอนะ มีปราสาท มีป่า หมาก มีป่ามะพร้าว มีไร่นา มีการตั้งถิ่นฐานมีบ้านหลัง ใหญ่หลังเล็ก มีกฏีหารปู่ครูอยู่ มีสรีดงส์ มีพระชะพงผีที่ เป็นเทพดา ที่เป็นใหญ่กว่าทุกผีในเมืองสุโขทัยนี้
กลุ่มที่ ๕ ด้านที่ ๔ บรรทัดที่ ๘ - ๑๔ ๑๔. มีดีเห็นอกเข้าจึงแล้วตั้งวงผา ๑๕. ล้อมพระม ๑๖. ทาธาตสามเข้าจึงแล้วเมื่อก่อนลาย ๑๗. สีไท้ ๑๘. มี ๑๒๐๕ สกปมแม่พิชิตรามคัง ๑๙. ทาโครใจ ๑๑๐. ในใจแล้วใส่ลายสีไท้ให้ลายสีไท้ ๑๑๑. ให้มี ๑๑๒. อ. ขุนผินในใส่ไว้พิชิตพระรามคัง ๑๑๓. แห่งนั้นหา ๑๑๔. เป็นท้าวเป็นพรญาแก่ไททองหลายหา ๑๑๕. เป็น ๑๑๖. ครูอาจารย์ส่งสอนไททองหลายให้ ๑๑๗. ไร่ ๑๑๘. ขุนบุรีกรมมแต่คนคนมีในเมือง ๑๑๙. ไทดวีย	เมื่อก่อนไม่มีลายสีไท้ จนถึง พ.ศ. 1826 พ่อขุน รามคำแหงได้ ประดิษฐ์ลายเสือไทยขึ้น
กลุ่มที่ ๖ ด้านที่ ๔ บรรทัดที่ ๑๗ - ๒๗ ๑๑๗. มีเสกมีเมืองกว้างช้างหลายปราบ ๑๑๘. เมืองดวน ๑๑๙. อกรอดสรลงสองแคว ลับจากสคา ๑๒๐. เท้าผอง ๑๒๑. งเืองของจนนวยงคำเป็นไทแล้วบั้ง ๑๒๒. หว ๑๒๓. เืองรอดคันท พระบางแพร ๑๒๔. ภู ๑๒๕. มราชบุรีเพชร (บุรี)ศรีธรรมราช ๑๒๖. ผงทะเล ๑๒๗. สุมทรเป็นไท(แล้ว)เมืองดวนนคร ๑๒๘. รอด ๑๒๙. เมืองหงสาพิศ สุมทร ๑๓๐. หา ๑๓๑. นแดน ๑๓๒. เมือง(ตัน)นอวอดเมือง ๑๓๓. แผล ๑๓๔. เมือง ๑๓๕. อองมานเมืองนเมืองพลวพัน ๑๓๖. ผอง ๑๓๗. เมืองชาวเป(น)แล้ว ๑๓๘. ปลกลอย ๑๓๙. ฝง ๑๔๐. ลก ๑๔๑. บ้า ๑๔๒. น ๑๔๓. สกเมือง(น)นขอบดวียธรรม ๑๔๔. ม ๑๔๕. ทุกคน	มีเมืองกว้างช้างหลาย ปราบเปื้องตะวันออกรอดสระ หลวง สองแคว ลุมบาจาย สคาเท้า ผิงของเถิง เวียงจันทน์ เวียงคำ เป็นที่แล้ว เปื้องหัวนอนรอด คนที่ พระบางแพร สุพรรณภูมิ ราชบุรี เพชรบุรีศรี ธรรมราช ผิงทะเลเป็นที่แล้ว เปื้องตะวันตกรอด เมืองแอด เมืองหงสาวดีสมุทราเป็นแดน เปื้องดิน นอนรอดเมืองแพร์ เมืองมาน เมืองพลว พันผิงของ เมืองชาว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศิลจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๓)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง สมัยสุโขทัย

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย
มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ส ๔.๓ ม.๑/ ๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ

ตัวชี้วัด ส ๔.๓ ม.๑/ ๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย สมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พ่อขุนรามคำแหง ทรงประดิษฐ์ ลายสือไทย ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๑๘๒๖ ทำให้คนไทยมีภาษาไทยใช้มาถึง
ปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงมีพระราช
ดำรัสเกี่ยวกับภาษาไทยว่าเราคนไทยต้องร่วมกันใช้กระแสนภาษาไทยให้ถูกต้องโดยไม่ใช้ภาษาต่างประเทศ
ปะปนกับภาษาไทย อ่านและเขียนภาษาไทยให้ถูกต้อง

๓. สาระการเรียนรู้

พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๘๒๖ ตัวอักษรที่พ่อขุนรามคำแหง
ทรงประดิษฐ์ขึ้นเรียกว่า ลายสือไท ลักษณะคล้ายตัวอักษรของขอมซึ่งวิวัฒนาการจากตัวอักษรของอินเดียโดย
พระองค์ได้ปรับปรุงอักษรวิธี และรูปตัวอักษรลักษณะสำคัญ คือ มีพยัญชนะสระและวรรณยุกต์มากพอที่จะ
เขียนแทนเสียงพูดในภาษาไทยได้ครบถ้วน ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเขียนพยัญชนะและสระไว้บรรทัด
เดียวกัน

ลายสือไทของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชนั้นเมื่อนับอายุถึงปัจจุบันมีอายุถึง ๗๐๐ กว่าปี นับว่าเป็น
วัฒนธรรมที่เก่าแก่และมีคุณค่ามากที่สุด เพราะนอกจากจะเป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีคุณภาพดังกล่าวนั้นแล้วยัง
เป็นหลักฐานสำคัญในการบ่งชี้ถึงความเป็นไทยของผู้คนและบ้านเมืองที่พัฒนามาโดยลำดับจากสุโขทัยมาสู่ยุค
ปัจจุบันอีกด้วย

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (พระบาทสมเด็จพระ
พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระนามในขณะนั้น) ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นประธานและทรง
ร่วมอภิปรายเรื่อง “ปัญหาการใช้คำไทย” ร่วมกับผู้ที่ทรงคุณวุฒิในการประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ ในครั้งนั้นพระองค์ได้ทรง
แสดงความสนพระราชหฤทัยและความห่วงใยในปัญหาการใช้ภาษาไทยจนเป็นที่ประทับใจผู้ร่วมประชุมเป็น
อย่างมาก ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า

เรามีโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้ ปัญหาเฉพาะในด้าน
รักษาภาษานี้ก็มีหลายประการ อย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในทางออกเสียง คือ ให้ออกเสียงให้ถูกต้อง

ชัดเจน อีกอย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในวิธีใช้ หมายความว่า วิธีใช้คำมาประกอบประโยค นับเป็นปัญหาที่สำคัญ ปัญหาที่สาม คือ ความร่ำรวยในคำของภาษาไทย ซึ่งพวกเรานึกว่าไม่ร่ำรวยพอ จึงต้องมีการบัญญัติศัพท์ใหม่มาใช้...สำหรับคำใหม่ที่ตั้งขึ้นมีความจำเป็นในทางวิชาการไม่น้อย แต่บางคำที่ง่าย ๆ ก็ควรมี ควรจะใช้คำเก่า ๆ ที่เรามีอยู่แล้ว ไม่ควรจะมาตั้งศัพท์ใหม่ให้ยุ่งยาก

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความสำคัญของศิลาจารึกหลักที่ ๑ ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- อ่านลายสือไทได้จากการศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกันรักษาไว้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านลายสือไทได้จากการศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย โดยเห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกันรักษาไว้ (๑.๑.๔, ๑.๑.๓, ๒.๒.๑, ๓.๑.๑, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๓)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านลายสือไทได้จาก การศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย โดย เห็นความสำคัญของ ภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือ สื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกัน รักษาไว้ (๑.๑.๔,๑.๑.๓, ๒.๒.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๗ ,๕.๒.๑) ด้านความรู้ บอกความสำคัญของศิลา จารึกหลักที่ ๑ ได้ ด้านทักษะกระบวนการ	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐นาที) ๑.ครูทบทวนบทเรียน ด้วยคำถามดังต่อไปนี้ ๒. จากการศึกษาศิลาจารึกหลักที่ ๑ จากเพื่อนทั้ง ๒ กลุ่ม เกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้าง	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐นาที) ทบทวนบทเรียน นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ... กลุ่มที่ ๑....ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงเมืองสุโขทัยมี ความอุดมสมบูรณ์มาก ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว มี ไม่ได้เก็บจกอบ หรือภาษีจากประชาชน การค้า ขายมีความเสรี กลุ่มที่ ๒....ราษฎรที่มีเรื่องร้องทุกข์สามารถจะมา สันกระดิ่งที่แขวนไว้ที่ประตู พ่อขุนรามคำแหงจะ เป็นผู้ตัดสินแต่ได้ส่วน	๑) ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่ง อรุณแห่ง ความสุข ๒) ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่อง เล่าจากจารึก ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง ศิลา จารึกพ่อขุน รามคำแหง (๓)	ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่อง เล่าจาก จารึก	ตรวจใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่อง เล่าจากจารึก
	ขั้นสอนและปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. นักเรียนกลุ่มที่ ๓-๔ นำเสนอผลการทำทำ กิจกรรม เมืองสุโขทัยในจารึก กลุ่มที่ ๓ ด้านที่ ๒ บรรทัดที่ ๙ – ๑๓	นักเรียนกลุ่มที่ ๓-๔ นำเสนอผลการทำทำกิจกรรม เมืองสุโขทัยในจารึก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๓)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
อ่านลายสือไทได้จาก การศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นความสำคัญของ ภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือ สื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกัน รักษาไว้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	๙. มก(ก)ทานมกทรวง"สลมกโกยทาน พ ชนวมคัแห่ง ๑๐. เจ้าเมือง สกโขไท"นทองชาวแม่ชาว เจ้าทวยปวทวยนา ๑๑. งูล(ก)เจ้าลกล ชนทง"ชนทงหลาย ทง"ผู้ชายผู้ญ ๑๒. ผู้ทวย"มสรธาในพระ พทธสาสน ทรวง"สล"เมือพรน ๑๓. ชา"ทุกคน"เมืออโอกพรนชากราน ก"น"เตยน"เม่ง"จ	หลังจากนำเสนอแล้ว ครูถามนักเรียน ด้วยคำถาม ต่อไปนี้ ๑. จากที่ได้ชมการนำเสนอไป เนื้อหาศิลปจารึก หลัก ที่ ๑ ด้านที่ ๒ บรรทัดที่ ๙ – ๑๓ มีเนื้อหาเกี่ยวกับ เรื่องใด ๒. ในสมัยสุโขทัยผู้คนส่วนใหญ่นับถือศาสนาใด ๓. จากที่กล่าวมานั้น ในสมัยสุโขทัยมีประเพณีใดที่ สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน กลุ่มที่ ๔ ด้านที่ ๓ บรรทัดที่ ๑ – ๗			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๓)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ	(งแม่)งเบืองัดนนวนเมืองสุโขทัย นิมิตลาดป (ส)นั้มพระอนั้มปราสาทป่า หมากพร้าวป่าหมาก - ลางั้มไร้มนั้มถ่านั้มบ้านใหญ่ บ้านเล็กเป้ - องหวนวนเมืองสุโขทัยนั้มกุ้ด ั้พหารูปุ้คร - อัยั้มั้สรดกั้สป่าพร้าวป่าลางั้ม ปาม่วงป่าขาม ั้มนั้มโคกั้มพระชั้พงั้มเทพดาใน เขื่อนนั้มนั้น - เปนั้มใหญ่กว่าทุกั้มในั้มเมืองนั้ม ผู้ใดั้มเมือง หลังจากนำเสนอแล้ว ครูถามนักเรียน ด้วยคำถาม ต่อไปนี้ - จากที่ได้ชมการนำเสนอไป เนื้อหาศิลปจารึก ด้าน ที่ ๓ บรรทัดที่ ๑ – ๗ มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใด - ปสาน หมายถึงอะไร - พระขพง หมายถึงอะไร ๒. ครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติของนักเรียน ๓. ขณะนักเรียนทำกิจกรรมครูสังเกตและประเมิน การทำงานร่วมกันของนักเรียน				
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๓)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑. นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการนำเสนอ มาสรุปลงในใบงาน ที่ ๓ โดยให้สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑ ๒. ครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติของนักเรียน ๓. ขณะนักเรียนทำกิจกรรมครูสังเกตและประเมินการทำงานร่วมกันของนักเรียน	นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการนำเสนอ มาสรุปลงในใบงาน ที่ ๓ โดยให้สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ครูถามนักเรียนด้วยคำถามดังต่อไปนี้ ๑. เศรษฐกิจของสุโขทัยเป็นอย่างไร ๒. สมัยนั้นความสัมพันธ์ระหว่างพระกษัตริย์กับประชาชนเป็นอย่างไร ๓. ในสมัยสุโขทัยผู้คนส่วนใหญ่นับถือศาสนาใด	นักเรียนตอบคำถาม...ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงเมืองสุโขทัยมีความอุดมสมบูรณ์มาก ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว ไม่ได้เก็บจกอบ หรือภาษีจากประชาชน การค้าขายมีความเสรีเมืองสุโขทัยมีตลาดปสาน มี ป่ามะพร้าว มีไร่นา นักเรียนตอบคำถาม...ใกล้ชิดกับประชาชน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
- ๒) ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก
- ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๓)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความสำคัญของศิลาจารึกหลักที่ ๑ ได้	ตรวจใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - อ่านลายสือไทได้จากการศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกันรักษาไว้	ตรวจใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) อ่านลายสือไทได้จากการศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย โดยเห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกันรักษาไว้ (๑.๑.๔,๑.๑.๓, ๒.๒.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๗,๕.๒.๑)	ตรวจใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
--	--	--	--

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	- สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑	สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑ ได้ชัดเจน ครอบคลุม ๕-๖ กลุ่ม	สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑ ได้ชัดเจน ครอบคลุม ๔-๕ กลุ่ม	สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑ ได้ชัดเจน ครอบคลุม ๑-๒ กลุ่ม
แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. มีการวางแผนใน การทำงาน			๒. ยอมรับความ แตกต่างและรับฟัง ความคิดเห็นของ ผู้อื่น			๓. มีภาวะความเป็น ผู้นำ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมี ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและ รับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๓)
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย

การก่อตั้งสุโขทัยเป็นช่วงเวลาสำคัญในประวัติศาสตร์ของไทย สุโขทัยเป็นอาณาจักรแรกของไทยที่มีการปกครองโดยคนไทยเอง สุโขทัยก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๕๘๑ โดยพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ และถือเป็นราชธานีแรกของไทยที่มีการปกครองโดยพ่อขุน พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ (พ.ศ. ๕๘๑ - ๑๘๒๒) เป็นผู้ก่อตั้งราชอาณาจักรสุโขทัย โดยเริ่มต้นจากการเป็นผู้นำของชุมชนเล็ก ๆ ที่เรียกว่านครไทย แล้วขยายอาณาจักรไปสู่ดินแดนสุโขทัย ปัจจุบันสุโขทัยตั้งอยู่ในจังหวัดสุโขทัยทางภาคเหนือของประเทศไทย อาณาจักรสุโขทัย ได้รับการยกย่องในฐานะที่เป็นราชธานีที่มีระบบการปกครองแบบพ่อขุนที่มีลักษณะพิเศษ มีการพัฒนาศิลปะ วัฒนธรรม และศาสนาพุทธให้เจริญรุ่งเรือง นอกจากนี้ยังมีการสร้างศิลปาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่บันทึกเรื่องราวและการปกครองของสุโขทัยในยุคนั้น

การเมืองการปกครองสมัยสุโขทัยตอนต้น (พ.ศ. ๕๙๒ - ๑๙๔๑)

การเมืองการปกครองของสุโขทัยในช่วงแรก (สุโขทัยตอนต้น) มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์และเป็นระบบที่เน้นความเป็นกันเองระหว่างผู้นำและประชาชน ระบบการปกครองนี้สามารถอธิบายได้ดังนี้

๑. ระบบพ่อปกครองลูก พ่อขุนเป็นผู้นำสูงสุด และปกครองประชาชนเหมือนพ่อดูแลลูก เป็นระบบที่เน้นความสัมพันธ์แบบครอบครัว ประชาชนรู้สึกใกล้ชิดและไว้วางใจในผู้นำของพวกเขา พ่อขุนศรีอินทราทิตย์เป็นพ่อขุนคนแรกที่ก่อตั้งสุโขทัยและปกครองด้วยความเมตตาและยุติธรรม

๒. การปกครองแบบกระจายอำนาจ สุโขทัยแบ่งการปกครองเป็นหลายระดับ โดยแต่ละเมืองมีผู้ปกครองหรือเจ้าเมืองดูแล แต่ละเมืองมีความเป็นอิสระในระดับหนึ่งในการบริหารจัดการภายใน ระบบนี้ช่วยให้การบริหารจัดการบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่

พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราชประดิษฐาน
ที่จังหวัดสุโขทัย

๓. การใช้กฎหมายและหลักธรรม กฎหมายที่ใช้ในสุโขทัยมีลักษณะเป็นการสอดคล้องกับหลักธรรมทางพุทธศาสนา เช่น การส่งเสริมความยุติธรรม ความเมตตา และความรับผิดชอบ ศิลาจารีก็พอขุนรามคำแหงเป็นหลักฐานที่บันทึกการปกครองและกฎหมายของสุโขทัย ซึ่งเน้นการดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนและการให้ความยุติธรรม

เศรษฐกิจสมัยสุโขทัย

เศรษฐกิจสมัยสุโขทัยเป็นระบบเศรษฐกิจที่มีความเจริญรุ่งเรืองและหลากหลาย มีการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการค้าขายที่เจริญเติบโต ทั้งภายในและภายนอกอาณาจักร รายละเอียดของเศรษฐกิจสมัยสุโขทัยสามารถแบ่งออกเป็นหลายด้าน ดังนี้

การเกษตร

๑. การปลูกข้าว สุโขทัยมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวที่อุดมสมบูรณ์ ข้าวเป็นผลิตภัณฑ์หลักและอาหารสำคัญของประชาชน ระบบชลประทานที่พัฒนาแล้วช่วยให้การเพาะปลูกข้าวมีประสิทธิภาพ มีการขุดคลองและสร้างเขื่อนเพื่อกักเก็บน้ำและจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการเพาะปลูก

๒. พืชเศรษฐกิจอื่น ๆ นอกจากข้าว สุโขทัยยังปลูกพืชอื่น ๆ เช่น ฝัก ผลไม้ และพืชสมุนไพร ซึ่งเป็นแหล่งอาหารและรายได้เสริมของประชาชน

สรีดมรงค์ หรือทำนบพระร่วง สร้างเพื่อกักเก็บน้ำ

อ้างอิง <https://www.google.com/search>

การค้า

๑. การค้าภายใน การแลกเปลี่ยนสินค้าภายในอาณาจักรเป็นสิ่งที่สำคัญ ตลาดท้องถิ่นมีความหลากหลายของสินค้า ประชาชนสามารถแลกเปลี่ยนสินค้าได้ง่าย

๒. การค้าระหว่างประเทศ สุโขทัยเป็นศูนย์กลางการค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการค้าขายกับจีน อินเดีย และอาณาจักรอื่น ๆ สินค้าหลักที่ค้าขายกับต่างประเทศ ได้แก่ ข้าว เครื่องปั้นดินเผา ผ้าไหม เครื่องเงิน และสินค้าหัตถกรรมอื่น ๆ

การเงินและการคลัง

๑. การใช้เงินตรา สุโขทัยมีการผลิตเหรียญเงินและเหรียญทองสำหรับการแลกเปลี่ยนสินค้า การใช้เงินตราช่วยส่งเสริมการค้าและความสะดวกในการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจ

๒. การจัดการการคลัง ระบบการคลังของสุโขทัยมีการจัดการที่ดี มีการเก็บภาษีและการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ

หัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือน

๑. การผลิตเครื่องปั้นดินเผา เครื่องปั้นดินเผาของสุโขทัยมีคุณภาพสูงและเป็นที่ต้องการในตลาด ทั้งภายในและต่างประเทศ

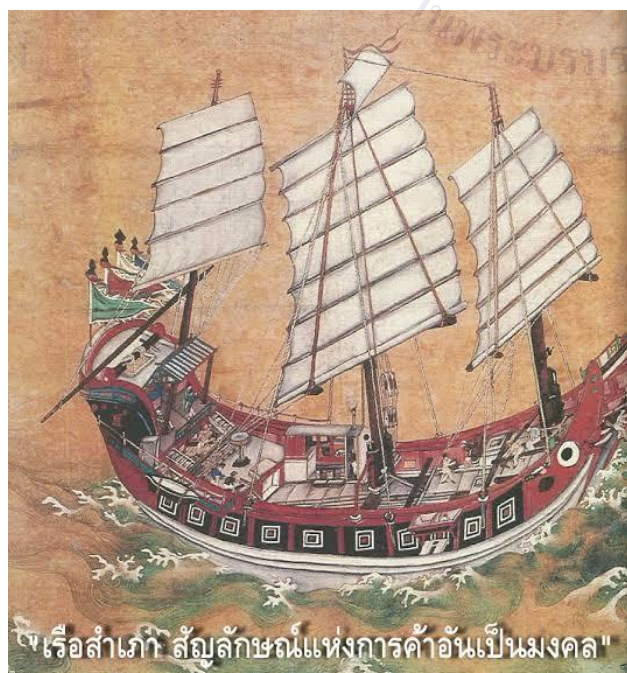
๒. การผลิตผ้าไหมและเครื่องเงิน ผ้าไหมและเครื่องเงินเป็นสินค้าที่มีคุณภาพสูงและมีความสำคัญในการค้า ช่างฝีมือในสุโขทัยมีความชำนาญในการผลิตสินค้าเหล่านี้

การพาณิชย์และการตลาด

๑. ตลาดกลาง สุโขทัยมีตลาดกลางที่เป็นศูนย์กลางการค้า ประชาชนสามารถนำสินค้ามาขายหรือแลกเปลี่ยนได้ ทำให้เกิดการกระจายสินค้าและความมั่งคั่งในท้องถิ่น

๒. การค้าปลีก มีร้านค้าและแผงลอยที่ขายสินค้าอุปโภคบริโภค ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงสินค้าที่จำเป็นได้อย่างสะดวก

ความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับแว่นแคว้นไทยและต่างประเทศ

เรือสำเภา สัญลักษณ์แห่งการค้าอันเป็นมงคล

ความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับแว่นแคว้นไทยและต่างชาติมีความสำคัญต่อการพัฒนาและความมั่นคงของอาณาจักรสุโขทัย ความสัมพันธ์เหล่านี้ครอบคลุมด้านการเมือง การค้า และวัฒนธรรม ดังนั้นความสัมพันธ์กับแว่นแคว้นไทย

๑. ความร่วมมือทางการเมือง อาณาจักรสุโขทัยมีความสัมพันธ์ที่ดีกับแว่นแคว้นไทยอื่น ๆ เช่น พิชัยโลก ศรีสัตนาถย และกำแพงเพชร ความร่วมมือนี้ทำให้อาณาจักรมีความมั่นคงและสามารถ

ขยายอิทธิพลได้ การแลกเปลี่ยนผู้ปกครองและการสร้างพันธมิตรทางการเมืองช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของสุโขทัย

๒. ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและศิลปะระหว่างแว่นแคว้น เช่น การสร้างวัด การแลกเปลี่ยนช่างฝีมือ และการเผยแพร่ศิลปะปูนปั้น วัฒนธรรมไทยได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างจากการแลกเปลี่ยนนี้ เช่น การเผยแพร่วิถีชีวิต

ความสัมพันธ์กับต่างชาติ

๑. การค้าระหว่างประเทศ สุโขทัยเป็นศูนย์กลางการค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการค้าขายกับจีน อินเดีย และอาณาจักรอื่น ๆ สินค้าหลักที่ค้าขายกับต่างประเทศ ได้แก่ ข้าว เครื่องปั้นดินเผา ผ้าไหม เครื่องเงิน และสินค้าหัตถกรรมอื่น ๆ

๒. การทูตและความสัมพันธ์ทางการเมือง สุโขทัยมีความสัมพันธ์ทางการทูตที่ดี โดยเฉพาะกับจีน พ่อขุนรามคำแหงได้ส่งคณะทูตไปเยือนจีน ซึ่งช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและส่งเสริมการค้า การสร้างพันธมิตรทางการเมืองกับอาณาจักรอื่น ๆ ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและความเป็นหนึ่งเดียวในภูมิภาค

๓. การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและศาสนา สุโขทัยได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมและศาสนาจากจีนและอินเดีย พุทธศาสนาและศิลปะจากอินเดียมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมของสุโขทัย การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกับจีน เช่น การใช้ตัวอักษรจีนในการจารึกข้อความบนศิลาจารึก

ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ

๑. การค้าภายในภูมิภาค สุโขทัยมีการค้ากับแว่นแคว้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้อาณาจักรมีความมั่งคั่งและเจริญรุ่งเรือง การค้าภายในและภายนอกอาณาจักรช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่งคั่งของประชาชน

๓. การผลิตและส่งออกสินค้า สุโขทัยมีการผลิตสินค้าเกษตรและหัตถกรรมที่มีคุณภาพสูง เช่น ข้าว เครื่องปั้นดินเผา และผ้าไหม ซึ่งเป็นสินค้าที่มีความต้องการในตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ

ความสัมพันธ์ทางศิลปะและวัฒนธรรม

๑. การรับเอาวัฒนธรรมจากต่างชาติ สุโขทัยรับเอาวัฒนธรรมและศิลปะจากจีนและอินเดีย เช่น การใช้ลวดลายศิลปะจีนในเครื่องปั้นดินเผา และการนำเข้าพุทธศาสนาแบบมหายานจากอินเดีย การรับเอาวัฒนธรรมจากต่างชาติช่วยเสริมสร้างความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสุโขทัย

๒. การเผยแพร่วัฒนธรรมไทย สุโขทัยมีการเผยแพร่วัฒนธรรมและศิลปะไทยไปยังแว่นแคว้นและอาณาจักรอื่น ๆ เช่น การส่งช่างฝีมือและศิลปินไปทำงานในต่างประเทศ

สังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย

๑. สังคม สังคมในสมัยสุโขทัยมีลักษณะเป็นสังคมเกษตรกรรมที่เน้นการเพาะปลูกข้าวเป็นหลัก ชนชั้นสูงมีบทบาทในการปกครองและดูแลความสงบเรียบร้อย ขณะที่ชนชั้นกลางและชนชั้นล่างมีบทบาทในการทำงานเกษตรและบริการต่างๆ

๒. ศาสนา ศาสนาพุทธเถรวาทเป็นศาสนาหลัก โดยเฉพาะพระพุทธศาสนาที่มีการบูชาพระพุทธรูป และการสร้างวัด ถือเป็นศาสนาที่มีอิทธิพลสำคัญในชีวิตประจำวันและการปกครอง

๓. วัฒนธรรม วัฒนธรรมสมัยสุโขทัยมีความรุ่งเรืองในด้านศิลปะและวรรณกรรม มีการสร้างพระพุทธรูปที่สวยงามและมีเอกลักษณ์ เช่น พระพุทธรูปสมัยสุโขทัยที่มีท่าประทับนั่งแบบ “พระพุทธรูปปางลีลา” และการสร้างอาคารวัดที่มีลักษณะเฉพาะตัว

๔. ภาษา ภาษาไทยโบราณเริ่มมีการใช้มากขึ้นในสมัยสุโขทัย โดยมีการสร้างอักษรไทยที่เป็นพื้นฐานสำหรับการเขียนภาษาไทยในปัจจุบัน สมัยสุโขทัยเป็นยุคที่เริ่มมีการพัฒนาทางด้านศิลปะและวรรณกรรมอย่างเด่นชัด และมีการสืบทอดวัฒนธรรมที่สำคัญมาจนถึงปัจจุบัน

ลายสือไทยในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

อ้างอิง <https://www.google.com/search>

ใบงานที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๓)
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการนำเสนอ มาสรุปสาระสำคัญจากศิลปจารึกหลักที่ ๑

ข้อมูลที่น่าสนใจ	สรุปสาระสำคัญจากศิลปจารึกหลักที่ ๑
กลุ่มที่ ๑ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๑๘ – ๒๑ ๑๘. (ก)ลีเมืออชวฟุชุนรามคัแห่งเมือง สุขโขไทน์ัดในน้ำ ๑๙. (ม)ปลาในน้ำเ้าเจ้าเมืองบ่เอา จกอบในไพร่ลทางเพ ๒๐. (อ)นุจองววไปค้าข้มาไปขายใคร จกกไครค้าข้างค้าใคร ๒๑. จกกไครค้าม้าคัใครจกกไครคัเืองน	
กลุ่มที่ ๒ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๓๒ – ๓๕ ๓๒. ปากูปตัมกิดองนนิ่งแชนไว้ หันนไพร่ฝ้าหน้า ๓๓. ปกกกลางบ้านกลางเมืองมถ้อยม ความเจบท่อง ๓๔. (ช)องใจมนจกกกลาวเืองเจ้าเือง ชนบไว้ไปสนน ๓๕. ีตองนนท้านแชนไว้ฟุชุนรามคัแห่ง เจ้าเมืองได้	
กลุ่มที่ ๓ ด้านที่ ๒ บรรทัดที่ ๔ – ๑๓ ๔. มก(ก)ทานมกกทรงีสลมกโกยทาน ฟุชุนรามคัแห่ง ๑๐. เจ้าเมืองสุขโขไทน์ังงชาวแม่ชาว เจ้าท่วยปวท่วยนา ๑๑. งูล(ก)เจ้าลกลุชนทงีชนทงหลาย ทงงผู้ชายผู้ญ ๑๒. ผู้งท่วยมสรธาในพระพุทธรสาสน ทรงีสลเมือพรน ๑๓. ชาทุกคนเมืออโอกพรนษากรน กีนเียมนเือง	

เฉลย...ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๓)
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการนำเสนอ มาสรุปสาระสำคัญจากศิลปจารึกหลักที่ ๑

ข้อมูลที่น่าสนใจ	สรุปสาระสำคัญจากศิลปจารึกหลักที่ ๑
กลุ่มที่ ๑ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๑๘ – ๒๑ ๑๘. (ก)ลีเมืออชวฬุชุนรามคัแห่งเมือง สุโขทัยไหนดินน้ำ ๑๙. (ม)ปลาในน้ำมีเข้าเจ้าเมืองบ่เอา จกอบในไพร่ลทางเพ ๒๐. (อ)นจองววไปค้าข้มาไปขายใคร จกใครค้าข้างค้าใคร ๒๑. จกใครค้ามาค้าใครจกใครค้าเืองน	ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงเมืองสุโขทัยมีความอุดมสมบูรณ์ มาก ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว มีไม้ได้เก็บจกอบ หรือภาษี จากประชาชน การค้าขายมีความเสรี
กลุ่มที่ ๒ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๓๒ – ๓๕ ๓๒. ปากูปดิมกัตงอนนเืองแขวนไว้ หั้นไพร่ผาหน้า ๓๓. ปกกลางบ้านกลางเมืองมถอยม ความเจบท้อง ๓๔. (ข)องใจมนจกกกล่าวเืองเจ้าเือง ชุนบ่ไว้ไปสนน ๓๕. ตงอนนท้านแขวนไว้พ่ชุนรามคัแห่ง เจ้าเมืองไต่	ราษฎรที่มีเรื่องร้องทุกข์สามารถจะมาส่นกระดิ่งที่แขวนไว้ ที่ประตู พ่อขุนรามคำแหงจะเป็นผู้ตัดสินแต่ได้สวน
กลุ่มที่ ๓ ด้านที่ ๒ บรรทัดที่ ๙ – ๑๓ ๙. มก(ก)ทานมกทรวงสลมกโกยทาน พ่ชุนรามคัแห่ง ๑๐. เจ้าเมืองสุโขทัยเืองชวแม่ชว เจ้าท่วยปวท่วยนา ๑๑. งูล(ก)เจ้าลูลชุนทวงเืองทงหลาย ทงงผู้ขายผู้ญ ๑๒. ผู้ท่วยมสรธาในพระพุทธาน ทรวงสลเมือพรน ๑๓. ชาทุกคนเมืออโกลพรนษากรน กเืองเืองเือง	คนในเมืองสุโขทัยนี้ชอบทำทาน พ่อขุนรามคำแหง หญิงชาววัง และราษฎรทั้งหญิงชายต่างก็มีความศรัทธาใน พระพุทธศาสนา เมื่อถึงวันเข้าพรรษาจะถือศีลกัน และเมื่อ ออกพรรษาก็จะมีการทอดกฐิน

กลุ่มที่ ๔ ด้านที่ ๓ บรรทัดที่ ๑ – ๗ ๑. (งแญ)งีเบือจันนอเมือง สุโขไท ๒. (สา)นึ่งพระอนมปราสาทมีป่า ๓. ลางมีไร่มีนา มีถ่านมีบ้านใหญ่ ๔. อดหวอนอนเมือง สุโขไทมีมุกิด ๕. อยมีสรดงสมีป่าพร้าปาลางมี ๖. มีน้ำโคกมีพระช พงมีเทพดาใน ๗. เป็นใหญ่กว่าทุกผีในเมืองนี้	เมืองสุโขทัยมีตลาดปสาน มีพระอนนะ มีปราสาท มีป่า หมาก มีป่ามะพร้าว มีไร่นา มีการตั้งถิ่นฐานมีบ้านหลัง ใหญ่หลังเล็ก มีกฏีหารปู่ครูอยู่ มีสรีดงส์ มีพระชะพงผีที่ เป็นเทพดา ที่เป็นใหญ่กว่าทุกผีในเมืองสุโขทัยนี้
กลุ่มที่ ๕ ด้านที่ ๔ บรรทัดที่ ๘ – ๑๔ ๗. ดีเห็นอกเข้าจั้งแล้วตั้งวงผา ๘. ทาธา ุดสามเข้าจั้งแล้วเมื่อก่อนลาย ๙. มี ๑๒๐๕ สกปมแม่พ ชนรามคัแห่ง ๑๐. ในใจแล้วลายสไทให้ลายสไทให้ ๑๑. อ ชนผ่นในสไทให้พ ชนพระรามคั ๑๒. เป็นท้าวเป็นพรญาแก่ไททองหลายหา ๑๓. ุครอาจารย์ส่งสอนไททองหลายให้ ๑๔. ุณ ุกรมมแต่คนคนมีในเมือง	เมื่อก่อนไม่มีลายสือไท จนถึง พ.ศ. 1826 พ่อขุน รามคำแหงได้ ประดิษฐ์ลายสือไทยขึ้น
กลุ่มที่ ๖ ด้านที่ ๔ บรรทัดที่ ๕ – ๒๗ ๑๗. สกมีเมืองกว้างช้างหลายปราบ ๑๘. อกรอดสรลงสองแคว ลับจายสคา ๑๙. งีเอวองจันนวยงคำเป็นีทแล้วบั้ง ๒๐. ะเอวอดคานีท พระบางแพรกุส ๒๑. มราช ุบรีเพชร (ุบ) ุศรีธรรมราช ๒๒. ส ุมทรเป็นีท(แล้ว)เบื่องตวันนคก ๒๓. งจอตเมืองหงสาพิตส ุมทร ๒๔. นแดน ุเบอง(ุต) นอวอดเมือง ๒๕. อดมานเมืองนเมืองพลวพันฝั่ง ๒๖. เมืองชาวเป(ุ) แล้ว ุปลกลย ๒๗. น ุสกลเมือง(ุ) นชอบดวยธรรม	มีเมืองกว้างช้างหลาย ปราบเบื่องตวันนอกรอดสระ หลวง สองแคว ลุมบาจาย สคาเท้า ฝั่งของเถิง เวียงจันท์ เวียงคำ เป็นที่แล้ว เบื่องหัวนอรอด คนที่ พระบางแพรกุ สุพรรณภูมิ ราชบุรี เพชรบุรีศรี ธรรมราช ฝั่งทะเลเป็นที่แล้ว เบื่องตวันนคกรอด เมืองแอด เมืองหงสาวดีสมุทราเป็นแดน เบื่องตวัน นอรอดเมืองแพร์ เมืองมาน เมืองพลว พันฝั่งของ เมืองชาว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ศิลจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๔)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง สมัยสุโขทัย

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย
มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ส ๔.๓ ม.๑/ ๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ

ตัวชี้วัด ส ๔.๓ ม.๑/ ๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย สมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พ่อขุนรามคำแหง ทรงประดิษฐ์ ลายสือไทย ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๑๘๒๖ ทำให้คนไทยมีภาษาไทยใช้มาถึง
ปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงมีพระราช
ดำรัสเกี่ยวกับภาษาไทยว่าเราคนไทยต้องร่วมกันใช้กระแสนภาษาไทยให้ถูกต้องโดยไม่ใช้ภาษาต่างประเทศ
ปะปนกับภาษาไทย อ่านและเขียนภาษาไทยให้ถูกต้อง

๓. สาระการเรียนรู้

พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๘๒๖ ตัวอักษรที่พ่อขุนรามคำแหง
ทรงประดิษฐ์ขึ้นเรียกว่า ลายสือไท ลักษณะคล้ายตัวอักษรของขอมซึ่งวิวัฒนาการจากตัวอักษรของอินเดียโดย
พระองค์ได้ปรับปรุงอักษรวิธี และรูปตัวอักษรลักษณะสำคัญ คือ มีพยัญชนะสระและวรรณยุกต์มากพอที่จะ
เขียนแทนเสียงพูดในภาษาไทยได้ครบถ้วน ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชเขียนพยัญชนะและสระไว้บรรทัด
เดียวกัน

ลายสือไทของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชนั้นเมื่อนับอายุถึงปัจจุบันมีอายุถึง ๗๐๐ กว่าปี นับว่าเป็น
วัฒนธรรมที่เก่าแก่และมีคุณค่ามากที่สุด เพราะนอกจากจะเป็นเครื่องมือสื่อสารที่มีคุณภาพดังกล่าวนั้นแล้วยัง
เป็นหลักฐานสำคัญในการบ่งชี้ถึงความเป็นไทยของผู้คนและบ้านเมืองที่พัฒนามาโดยลำดับจากสุโขทัยมาสู่ยุค
ปัจจุบันอีกด้วย

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (พระบาทสมเด็จพระ
พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระนามในขณะนั้น) ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นประธานและทรง
ร่วมอภิปรายเรื่อง “ปัญหาการใช้คำไทย” ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิในการประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ ในครั้งนั้นพระองค์ได้ทรง
แสดงความสนพระราชหฤทัยและความห่วงใยในปัญหาการใช้ภาษาไทยจนเป็นที่ประทับใจผู้ร่วมประชุมเป็น
อย่างมาก ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า

เรามีโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้ ปัญหาเฉพาะในด้าน
รักษาภาษานี้ก็มีหลายประการ อย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในทางออกเสียง คือ ให้ออกเสียงให้ถูกต้อง

ชัดเจน อีกอย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในวิธีใช้ หมายความว่า วิธีใช้คำมาประกอบประโยค นับเป็นปัญหาที่สำคัญ ปัญหาที่สาม คือ ความร่ำรวยในคำของภาษาไทย ซึ่งพวกเรานึกว่าไม่ร่ำรวยพอ จึงต้องมีการบัญญัติศัพท์ใหม่มาใช้...สำหรับคำใหม่ที่ตั้งขึ้นมีความจำเป็นในทางวิชาการไม่น้อย แต่บางคำที่ง่าย ๆ ก็ควรจะมี ควรจะใช้คำเก่า ๆ ที่เรามีอยู่แล้ว ไม่ควรจะมาตั้งศัพท์ใหม่ให้ยุ่งยาก

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความสำคัญของศิลาจารึกหลักที่ ๑ ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- อ่านลายสือไทได้จากการศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกันรักษาไว้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

อ่านลายสือไทได้จากการศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย โดยเห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกันรักษาไว้ (๑.๑.๔,๑.๑.๓,๒.๒.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๗,๕.๒.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ศิลาจาริกพ่อขุนรามคำแหง (๔)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน อ่านลายสือไทได้จาก การศีกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย โดย เห็นความสำคัญของ ภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือ สื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกัน รักษาไว้ (๑.๑.๔,๑.๑.๓, ๒.๒.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๑) ด้านความรู้ บอกความสำคัญของศิลา จารึกหลักที่ ๑ ได้ ด้านทักษะกระบวนการ	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐นาที) ๑.ครูทบทวนบทเรียน ด้วยคำถามดังต่อไปนี้ ๒. จากการศีกษาศิลาจารึกหลักที่ ๑ จากเพื่อนทั้ง ๒ กลุ่ม เกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้าง	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐นาที) ทบทวนบทเรียน นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ... กลุ่มที่ ๓....คนในเมืองสุโขทัยนี้ชอบทำทาน พ่อ ขุนรามคำแหง หญิงสาววัง และราษฎรทั้งหลาย ชายต่างก็มีความศรัทธาในพระพุทธศาสนา เมื่อถึง วันเข้าพรรษาจะถือศีลกิน และเมื่อออกพรรษาก็ จะมีการทอดกฐิน กลุ่มที่ ๔....เมืองสุโขทัยมีตลาดปสาน มีพระอนนะ มีปราสาท มีป่าหมาก มีป่ามะพร้าว มีไร่นา มีการ ตั้งถิ่นฐานมีบ้านหลังใหญ่หลังเล็ก มีกฎหมายปกครองอยู่ มีสรีดภงส์ มีพระชะพุงผีที่เป็นเทพยดา ที่เป็นใหญ่ กว่าทุกผีในเมืองสุโขทัยนี้			
	ขั้นสอนและปฏิบัติ (๖ นาที) ๑. นักเรียนกลุ่มที่ ๕-๖ นำเสนอผลการทำทำ กิจกรรม เมืองสุโขทัยในจารึก กลุ่มที่ ๕ ด้านที่ ๔ บรรทัดที่ ๘ – ๑๔	นักเรียนกลุ่มที่ ๕-๖นำเสนอผลการทำทำกิจกรรม เมืองสุโขทัยในจารึก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๔)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
อ่านลายสือไทได้จาก การศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นความสำคัญของ ภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือ สื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกัน รักษาไว้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๗. ดึงเนื้อหาหลักเข้าใจแล้วตั้งวงษ์ผา ลัทธิพระธรรม ๘. หาเอาดูสามเข้าใจแล้วเมื่อก่อนลาย สือไทนี้ ๙. มี ๑๒๐๕ สก ปมแม่พูนรามคำแหง หาใครใจ ๑๐. ในใจแล้วใส่ลายสือไทนี้ลายสือไทนี้ จึงมีเพ ๑๑. อ.ขุนผู้ฉันทะไ้ไ้พ.ขุนพระรามคำ แหงนั้นหา ๑๒. เป็นท้าวเป็นพรญาแก่ไททองหลายหา เป็น ๑๓. ครูอาจารย์ส่งสอนไททองหลายให้รู้ ๑๔. รุณรูกรรมแต่คนคนมีในไม้มอง ไทด้วย	หลังจากนำเสนอแล้ว ครูถามนักเรียน ด้วยคำถาม ต่อไปนี้ ๑. จากที่ได้ชมการนำเสนอไป เนื้อหาศิลปจารึกด้าน ที่ ๔ บรรทัดที่ ๘ - ๑๔ มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใด ๒. ๑๒๐๕ สก ตรงกับพุทธศักราชใด ๓. เนื้อหาศิลปจารึกด้านที่ ๔ บรรทัดที่ ๘ - ๑๔ กล่าวถึงบทบาทของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชใน ด้านใดบ้าง กลุ่มที่ ๖ ด้านที่ ๔ บรรทัดที่ ๖ - ๒๗			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๔)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑๗. “เสก”มีเมืองกว้างขวางหลายปราสาท “เปื้องตวันนอ ๑๘. อกรอดสรลงสองแคว ล้าจายสดา เจ้าฝงซอ ๑๙. ง”เืองยงจนวนายคำเป็น”ทแล้ว”บิง หาว ๒๐. รอนรอตคน”ท พระบางแพรกุส พรณณ”ภ ๒๑. มราช”บ”รเพช (”บ”)ร”ศธรมมราช ฝงทเล ๒๒. ส”มทรเป็น”ท(แล้ว”)เปื้องตวันนค รอต”เมอ ๒๓. งจอต”เมอง...นหงศัพิตส”มทร หาเป ๒๔. นแดนว”เบอง(”ตน)นอหวอต”เมอง แพส”เม ๒๕. องม่าน”เมองน...”เมองพลวพ้ฝง ซอ ๒๖. “เมองชวาเป(น”ท)แล้ว”ปสกลอ้ง ฝง”ลกบ่า ๒๗. น...”สท”เมอง(นน)นชอบตว้ยธรมม ทุกคน หลังจากนำเสนอแล้ว ครูถามนักเรียน ด้วยคำถาม ต่อไปนี้ ๑. จากที่ได้ชมการนำเสนอไป เนื้อหาศิลาจารึก๖ ด้านที่ ๔ บรรทัดที่ ๖ – ๒๗ มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใด ๒. ครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติของนักเรียน ๓. ขณะนักเรียนทำกิจกรรมครูสังเกตและประเมิน การทำงานร่วมกันของนักเรียน				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๔)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นปฏิบัติ (๖ นาที) ๑. นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการนำเสนอ มาสรุปลงในใบงาน ที่ ๓ โดยให้สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑ ๒. ครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติของนักเรียน ๓. ขณะนักเรียนทำกิจกรรมครูสังเกตและประเมินการทำงานร่วมกันของนักเรียน	นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการนำเสนอ มาสรุปลงในใบงาน ที่ ๓ โดยให้สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ครูถามนักเรียนด้วยคำถามดังต่อไปนี้ ๑. เศรษฐกิจของสุโขทัยเป็นอย่างไร ๒. สมัยนั้นความสัมพันธ์ระหว่างพระกษัตริย์กับประชาชนเป็นอย่างไร ๓. ในสมัยสุโขทัยผู้คนส่วนใหญ่นับถือศาสนาใด	นักเรียนตอบคำถาม...ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงเมืองสุโขทัยมีความอุดมสมบูรณ์มาก ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว มีไม้ได้เก็บจกอบ หรือภาษีจากประชาชน การค้าขายมีความเสรีเมืองสุโขทัยมีตลาดปสาน มี ป่ามะพร้าว มีไร่นา นักเรียนตอบคำถาม...ใกล้ชิดกับประชาชน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
- ๒) ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก
- ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๔)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความสำคัญของศิลปจารึกหลักที่ ๑ ได้	ตรวจใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - อ่านลายสือไทได้จากการศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกันรักษาไว้	ตรวจใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) อ่านลายสือไทได้จากการศึกษาจารึกหลักที่ ๑ และเข้าใจความหมาย โดยเห็นความสำคัญของภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่คนไทยต้องร่วมกันรักษาไว้ (๑.๑.๔, ๑.๑.๓, ๒.๒.๑, ๓.๑.๑, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๑)	ตรวจใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
--	--	--	--

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก	- สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑	สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑ ได้ชัดเจน ครอบคลุม ๕-๖ กลุ่ม	สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑ ได้ชัดเจน ครอบคลุม ๔-๕ กลุ่ม	สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑ ได้ชัดเจน ครอบคลุม ๑-๒ กลุ่ม
แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. มีการวางแผนใน การทำงาน			๒. ยอมรับความ แตกต่างและรับฟัง ความคิดเห็นของ ผู้อื่น			๓. มีภาวะความเป็น ผู้นำ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมี ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและ รับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๔)
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

การก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย

การก่อตั้งสุโขทัยเป็นช่วงเวลาสำคัญในประวัติศาสตร์ของไทย สุโขทัยเป็นอาณาจักรแรกของไทยที่มีการปกครองโดยคนไทยเอง สุโขทัยก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๖๘๑ โดยพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ และถือเป็นราชธานีแรกของไทยที่มีการปกครองโดยพ่อขุน พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ (พ.ศ. ๖๘๑ - ๖๙๒) เป็นผู้ก่อตั้งราชอาณาจักรสุโขทัย โดยเริ่มต้นจากการเป็นผู้นำของชุมชนเล็ก ๆ ที่เรียกว่านครไทย แล้วขยายอาณาจักรไปสู่ดินแดนสุโขทัย ปัจจุบันสุโขทัยตั้งอยู่ในจังหวัดสุโขทัยทางภาคเหนือของประเทศไทย อาณาจักรสุโขทัย ได้รับการยกย่องในฐานะที่เป็นราชธานีที่มีระบบการปกครองแบบพ่อขุนที่มีลักษณะพิเศษ มีการพัฒนาศิลปะ วัฒนธรรม และศาสนาพุทธให้เจริญรุ่งเรือง นอกจากนี้ยังมีการสร้างศิลปาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่บันทึกเรื่องราวและการปกครองของสุโขทัยในยุคนั้น

การเมืองการปกครองสมัยสุโขทัยตอนต้น (พ.ศ. ๖๙๒ - ๑๙๔๑)

การเมืองการปกครองของสุโขทัยในช่วงแรก (สุโขทัยตอนต้น) มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์และเป็นระบบที่เน้นความเป็นกันเองระหว่างผู้นำและประชาชน ระบบการปกครองนี้สามารถอธิบายได้ดังนี้

๑. ระบบพ่อปกครองลูก พ่อขุนเป็นผู้นำสูงสุด และปกครองประชาชนเหมือนพ่อดูแลลูก เป็นระบบที่เน้นความสัมพันธ์แบบครอบครัว ประชาชนรู้สึกใกล้ชิดและไว้วางใจในผู้นำของพวกเขา พ่อขุนศรีอินทราทิตย์เป็นพ่อขุนคนแรกที่ก่อตั้งสุโขทัยและปกครองด้วยความเมตตาและยุติธรรม

๒. การปกครองแบบกระจายอำนาจ สุโขทัยแบ่งการปกครองเป็นหลายระดับ โดยแต่ละเมืองมีผู้ปกครองหรือเจ้าเมืองดูแล แต่ละเมืองมีความเป็นอิสระในระดับหนึ่งในการบริหารจัดการภายใน ระบบนี้ช่วยให้การบริหารจัดการบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่

พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราชประดิษฐาน

ที่จังหวัดสุโขทัย

๓. การใช้กฎหมายและหลักธรรม กฎหมายที่ใช้ในสุโขทัยมีลักษณะเป็นการสอดคล้องกับหลักธรรมทางพุทธศาสนา เช่น การส่งเสริมความยุติธรรม ความเมตตา และความรับผิดชอบ ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงเป็นหลักฐานที่บันทึกการปกครองและกฎหมายของสุโขทัย ซึ่งเน้นการดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนและการให้ความยุติธรรม

เศรษฐกิจสมัยสุโขทัย

เศรษฐกิจสมัยสุโขทัยเป็นระบบเศรษฐกิจที่มีความเจริญรุ่งเรืองและหลากหลาย มีการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และการค้าขายที่เจริญเติบโต ทั้งภายในและภายนอกอาณาจักร รายละเอียดของเศรษฐกิจสมัยสุโขทัยสามารถแบ่งออกเป็นหลายด้าน ดังนี้

การเกษตร

๑. การปลูกข้าว สุโขทัยมีพื้นที่เพาะปลูกข้าวที่อุดมสมบูรณ์ ข้าวเป็นผลิตภัณฑ์หลักและอาหารสำคัญของประชาชน ระบบชลประทานที่พัฒนาแล้วช่วยให้การเพาะปลูกข้าวมีประสิทธิภาพ มีการขุดคลองและสร้างเขื่อนเพื่อกักเก็บน้ำและจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการเพาะปลูก

๒. พืชเศรษฐกิจอื่น ๆ นอกจากข้าว สุโขทัยยังปลูกพืชอื่น ๆ เช่น ผัก ผลไม้ และพืชสมุนไพร ซึ่งเป็นแหล่งอาหารและรายได้เสริมของประชาชน

สรีดถงค์ หรือท่านบพระร่วง สร้างเพื่อกักเก็บน้ำ

อ้างอิง <https://www.google.com/search>

การค้า

๑. การค้าภายใน การแลกเปลี่ยนสินค้าภายในอาณาจักรเป็นสิ่งที่สำคัญ ตลาดท้องถิ่นมีความหลากหลายของสินค้า ประชาชนสามารถแลกเปลี่ยนสินค้าได้ง่าย

๒. การค้าระหว่างประเทศ สุโขทัยเป็นศูนย์กลางการค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการค้าขายกับจีน อินเดีย และอาณาจักรอื่น ๆ สินค้าหลักที่ค้าขายกับต่างประเทศ ได้แก่ ข้าว เครื่องปั้นดินเผา ผ้าไหม เครื่องเงิน และสินค้าหัตถกรรมอื่น ๆ

การเงินและการคลัง

๑. การใช้เงินตรา สุโขทัยมีการผลิตเหรียญเงินและเหรียญทองสำหรับการแลกเปลี่ยนสินค้า การใช้เงินตราช่วยส่งเสริมการค้าและความสะดวกในการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจ

๒. การจัดการการคลัง ระบบการคลังของสุโขทัยมีการจัดการที่ดี มีการเก็บภาษีและการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ

หัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือน

๑. การผลิตเครื่องปั้นดินเผา เครื่องปั้นดินเผาของสุโขทัยมีคุณภาพสูงและเป็นที่ต้องการในตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ

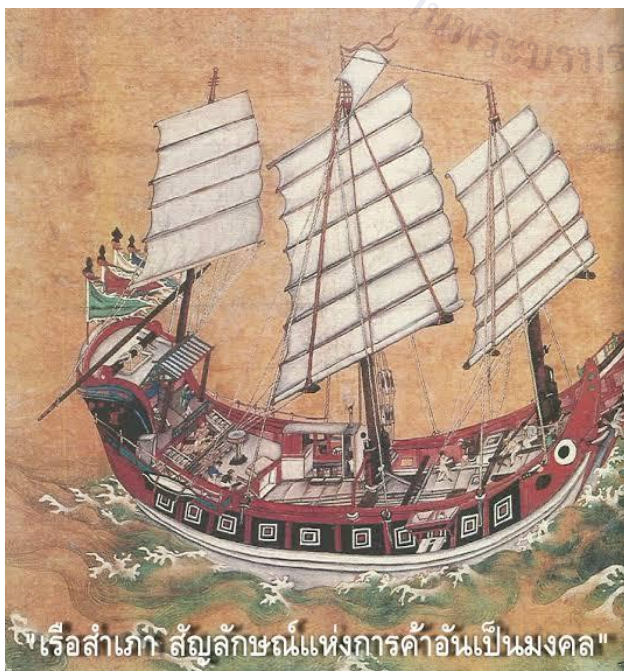
๒. การผลิตผ้าไหมและเครื่องเงิน ผ้าไหมและเครื่องเงินเป็นสินค้าที่มีคุณภาพสูงและมีความสำคัญในการค้า ช่างฝีมือในสุโขทัยมีความชำนาญในการผลิตสินค้าเหล่านี้

การพาณิชย์และการตลาด

๑. ตลาดกลาง สุโขทัยมีตลาดกลางที่เป็นศูนย์กลางการค้า ประชาชนสามารถนำสินค้ามาขายหรือแลกเปลี่ยนได้ ทำให้เกิดการกระจายสินค้าและความมั่งคั่งในท้องถิ่น

๒. การค้าปลีก มีร้านค้าและแผงลอยที่ขายสินค้าอุปโภคบริโภค ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงสินค้าที่จำเป็นได้อย่างสะดวก

ความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับแว่นแคว้นไทยและต่างประเทศ

เรือสำเภา สัญลักษณ์แห่งการค้าอันเป็นมงคล

ความสัมพันธ์ระหว่างอาณาจักรสุโขทัยกับแว่นแคว้นไทยและต่างชาติมีความสำคัญต่อการพัฒนาและความมั่นคงของอาณาจักรสุโขทัย ความสัมพันธ์เหล่านี้ครอบคลุมด้านการเมือง การค้า และวัฒนธรรม ดังนั้นความสัมพันธ์กับแว่นแคว้นไทย

๑. ความร่วมมือทางการเมือง อาณาจักรสุโขทัยมีความสัมพันธ์ที่ดีกับแว่นแคว้นไทยอื่น ๆ เช่น พิชัยโลก ศรีสัตนาลัย และกำแพงเพชร ความร่วมมือนี้ทำให้อาณาจักรมีความมั่นคงและสามารถ

ขยายอิทธิพลได้ การแลกเปลี่ยนผู้ปกครองและการสร้างพันธมิตรทางการเมืองช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของสุโขทัย

๒. ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและศิลปะระหว่างแว่นแคว้น เช่น การสร้างวัด การแลกเปลี่ยนช่างฝีมือ และการเผยแพร่ศิลปะปูนปั้น วัฒนธรรมไทยได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างจากการแลกเปลี่ยนนี้ เช่น การเผยแพร่วิถีชีวิต

ความสัมพันธ์กับต่างชาติ

๑. การค้าระหว่างประเทศ สุโขทัยเป็นศูนย์กลางการค้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการค้าขายกับจีน อินเดีย และอาณาจักรอื่น ๆ สินค้าหลักที่ค้าขายกับต่างประเทศ ได้แก่ ข้าว เครื่องปั้นดินเผา ผ้าไหม เครื่องเงิน และสินค้าหัตถกรรมอื่น ๆ

๒. การทูตและความสัมพันธ์ทางการเมือง สุโขทัยมีความสัมพันธ์ทางการเมืองที่ดี โดยเฉพาะกับจีน พ่อขุนรามคำแหงได้ส่งคณะทูตไปเยือนจีน ซึ่งช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและส่งเสริมการค้า การสร้างพันธมิตรทางการเมืองกับอาณาจักรอื่น ๆ ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและความเป็นหนึ่งเดียวในภูมิภาค

๓. การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและศาสนา สุโขทัยได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมและศาสนาจากจีนและอินเดีย พุทธศาสนาและศิลปะจากอินเดียมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมของสุโขทัย การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกับจีน เช่น การใช้ตัวอักษรจีนในการจารึกข้อความบนศิลาจารึก

ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ

๑. การค้าภายในภูมิภาค สุโขทัยมีการค้ากับแว่นแคว้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้อาณาจักรมีความมั่งคั่งและเจริญรุ่งเรือง การค้าภายในและภายนอกอาณาจักรช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่งคั่งของประชาชน

๓. การผลิตและส่งออกสินค้า สุโขทัยมีการผลิตสินค้าเกษตรและหัตถกรรมที่มีคุณภาพสูง เช่น ข้าว เครื่องปั้นดินเผา และผ้าไหม ซึ่งเป็นสินค้าที่มีความต้องการในตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ

ความสัมพันธ์ทางศิลปะและวัฒนธรรม

๑. การรับเอาวัฒนธรรมจากต่างชาติ สุโขทัยรับเอาวัฒนธรรมและศิลปะจากจีนและอินเดีย เช่น การใช้ลวดลายศิลปะจีนในเครื่องปั้นดินเผา และการนำเข้าพุทธศาสนาแบบมหายานจากอินเดีย การรับเอาวัฒนธรรมจากต่างชาติช่วยเสริมสร้างความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสุโขทัย

๒. การเผยแพร่วัฒนธรรมไทย สุโขทัยมีการเผยแพร่วัฒนธรรมและศิลปะไทยไปยังแว่นแคว้นและอาณาจักรอื่น ๆ เช่น การส่งช่างฝีมือและศิลปินไปทำงานในต่างประเทศ

สังคมและวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย

๑. สังคม สังคมในสมัยสุโขทัยมีลักษณะเป็นสังคมเกษตรกรรมที่เน้นการเพาะปลูกข้าวเป็นหลัก ชนชั้นสูงมีบทบาทในการปกครองและดูแลความสงบเรียบร้อย ขณะที่ชนชั้นกลางและชนชั้นล่างมีบทบาทในการทำงานเกษตรและบริการต่างๆ

๒. ศาสนา ศาสนาพุทธเถรวาทเป็นศาสนาหลัก โดยเฉพาะพระพุทธศาสนาที่มีการบูชาพระพุทธรูป และการสร้างวัด ถือเป็นศาสนาที่มีอิทธิพลสำคัญในชีวิตประจำวันและการปกครอง

๓. วัฒนธรรม วัฒนธรรมสมัยสุโขทัยมีความรุ่งเรืองในด้านศิลปะและวรรณกรรม มีการสร้างพระพุทธรูปที่สวยงามและมีเอกลักษณ์ เช่น พระพุทธรูปสมัยสุโขทัยที่มีท่าประทับนั่งแบบ “พระพุทธรูปปางลีลา” และการสร้างอาคารวัดที่มีลักษณะเฉพาะตัว

๔. ภาษา ภาษาไทยโบราณเริ่มมีการใช้มากขึ้นในสมัยสุโขทัย โดยมีการสร้างอักษรไทยที่เป็นพื้นฐานสำหรับการเขียนภาษาไทยในปัจจุบัน สมัยสุโขทัยเป็นยุคที่เริ่มมีการพัฒนาทางด้านศิลปะและวรรณกรรมอย่างเด่นชัด และมีการสืบทอดวัฒนธรรมที่สำคัญมาจนถึงปัจจุบัน

ลายสือไทยในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

อ้างอิง <https://www.google.com/search>

ใบงานที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๔)
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการนำเสนอ มาสรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑

ข้อมูลที่น่าสนใจ	สรุปสาระสำคัญจากศิลาจารึกหลักที่ ๑
กลุ่มที่ ๑ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๖ – ๒๑ ๑๘. (ก)ลีเมืออชวฟุ ขนรามคัแห่งเมือง สุขโขไทน์ นิดในน้ำ ๑๙. (ม)ปลาในน้ำเข้าเจ้าเมืองบ่เอา จกอบในไพร่ลทางเพ ๒๐. (อ)นุจองววไปค้าข้มาไปขายใคร จกกไครค้าข้างค้าใคร ๒๑. จกกไครค้าม้าค้าใครจกกไครค้ำเืองน	
กลุ่มที่ ๒ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๓๒ – ๓๕ ๓๒. ปากูปตัมกิดองนนิ่งแชนไว้ หันนไพร่ผาหน้า ๓๓. ปกกลางบ้านกลางเมืองมถ้อยม ความเจบท้อง ๓๔. (ช)องใจมนจกกกล่าวเืองเจ้าเือง ขนบไว้ไปสนนก ๓๕. คีตองนท้านแชนไว้ฟุ ขนรามคัแห่ง เจ้าเมืองได้	
กลุ่มที่ ๓ ด้านที่ ๒ บรรทัดที่ ๔ – ๑๓ ๔. มก(ก)ทานมกทรวงีสลมกโกยทาน ฟุ ขนรามคัแห่ง ๑๐. เจ้าเมือง สุขโขไทน์ หังงชาวแม่ชาว เจ้าท่วยปวท่วยนา ๑๑. งูล(ก)เจ้าลกลุขนทงขึ้นทงหลาย ทงงผู้ขายผู้ญง ๑๒. ผู้งท่วยมสรธาในพระพุทธรสาสน ทรวงีสลเมือพรน ๑๓. ชาทุกคนเมืออโอกพรนษากรน กิเณเียนเือง	

เฉลย...ใบงาน ที่ ๓ เรื่อง เรื่องเล่าจากจารึก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ศิลปจารึกพ่อขุนรามคำแหง (๔)
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้จากการนำเสนอ มาสรุปสาระสำคัญจากศิลปจารึกหลักที่ ๑

ข้อมูลที่น่าสนใจ	สรุปสาระสำคัญจากศิลปจารึกหลักที่ ๑
กลุ่มที่ ๑ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๖ – ๒๑ ๑๘. (ก) ลีเมืออชวพ ุชนรามคัแหง เมือง สุโขทัยนี้ ดินน้ำ ๑๙. (ม) ปลาในน้ำมี เจ้าเมืองบ่เอา จกอบในไพร่ ูลทางเพ ๒๐. (อ) น จอจววไปค้า ช้มาไปขายใคร จกใครค้าช้างใคร ๒๑. จกใครค้าม้าใคร จกใครค้า งเอน	ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงเมืองสุโขทัยมีความอุดมสมบูรณ์ มาก ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว มีไม้ได้เก็บจกอบ หรือภาษี จากประชาชน การค้าขายมีความเสรี
กลุ่มที่ ๒ ด้านที่ ๑ บรรทัดที่ ๓๒ – ๓๕ ๓๒. ปากูปด ีมก ึ่งอนน ึ่งแขวนไว้ หั้นไพร่ผาหน้า ๓๓. ปกกลางบ้านกลาง ีเมือง ีมถ้อย ีม ความเจบท้อง ๓๔. (ช) องใจมนจกกลาว ีเองเจ้า ีเอง ชนบ่ไว้ไปสนน ๓๕. ึ่งอนนท้านแขวนไว้พ ุชนรามคัแหง เจ้าเมืองได้	ราษฎรที่มีเรื่องร้องทุกข์สามารถจะมาสั่งกระดิ่งที่แขวนไว้ ที่ประตู พ่อขุนรามคำแหงจะเป็นผู้ตัดสินแต่ได้ส่วน
กลุ่มที่ ๓ ด้านที่ ๒ บรรทัดที่ ๙ – ๑๓ ๙. มก(ก) ทานมกทรวง ีสลมกโกยทาน พ ุชนรามคัแหง ๑๐. เจ้าเมือง ุสโขทัยนี้ ทังชวแม่ชว เจ้าท่วยปวท่วยนา ๑๑. งูล(ก) เจ้า ูล ุชนทง ีชนทงหลาย ทงงู ุชชาย ุชญ ๑๒. ูฟงท่วย ีมสรธาในพระ ุพทธสาสน ทรวง ีสล ีเมือพรน ๑๓. ชา ุทกคน ีเมืออโกลพรนชากรน กีน ีเอยน ีเ่ง ี	คนในเมืองสุโขทัยนี้ชอบทำทาน พ่อขุนรามคำแหง หญิงชาววัง และราษฎรทั้งหญิงชายต่างก็มีความศรัทธาใน พระพุทธศาสนา เมื่อถึงวันเข้าพรรษาจะถือศีลกัน และเมื่อ ออกพรรษาก็จะมีการทอดกฐิน

กลุ่มที่ ๔ ด้านที่ ๓ บรรทัดที่ ๑ – ๗ ๑. (งแญ)งีเบือจันนอนเมืองสุโขทัย ๒. (สา)นึ่งพระอนมปราสาทมีป่า ๓. ลางมีไร่มีนา มีถ่านมีบ้านใหญ่ ๔. อองหวอนเมืองสุโขทัยมีภู ๕. อยมีสระดงมีป่าพร้าวลางมี ๖. มีน้ำโคกมีพระซุพมเทวดาใน ๗. เป็นใหญ่กว่าทุกผีในเมืองนี้	เมืองสุโขทัยมีตลาดปสาน มีพระอนนะ มีปราสาท มีป่า หมาก มีป่ามะพร้าว มีไร่นา มีการตั้งถิ่นฐานมีบ้านหลัง ใหญ่หลังเล็ก มีกฏีหารปู่ครูอยู่ มีสรีดงส์ มีพระชะพงผีที่ เป็นเทพดา ที่ยิ่งใหญ่กว่าทุกผีในเมืองสุโขทัยนี้
กลุ่มที่ ๕ ด้านที่ ๔ บรรทัดที่ ๘ – ๑๔ ๗. ดีเห็นอกเข้าจึงแล้วตั้งวงผา ๘. ทาธาตสามเข้าจึงแล้วเมื่อก่อนลาย ๙. มี ๑๒๐๕ สกปมแม่พูนรามคัง ๑๐. ในใจแล้วลายสโที่นลายสโที่ ๑๑. อุนนินใส่ไว้พูนพระรามคัง ๑๒. เป็นท้าวเป็นพรญาแก่ไททองหลายหา ๑๓. ครองจารย์ส่งสอนไททองหลายให้ ๑๔. งามนุกรรมแต่คนคนมีในเมือง	เมื่อก่อนไม่มีลายสือไท จนถึง พ.ศ. ๑๘๒๖ พ่อขุน รามคำแหงได้ ประดิษฐ์ลายสือไทยขึ้น
กลุ่มที่ ๖ ด้านที่ ๔ บรรทัดที่ ๑๕ – ๒๗ ๑๗. เสกมีเมืองกว้างช้างหลายปราบ ๑๘. อกรอดสรลงสองแคว ลับจายสคา ๑๙. งเืองของจนนวยงคำเป็นีทแล้วบั้ง ๒๐. งามเืองคณีท พระบางแพรกุส ๒๑. มราชบุรีเพชร (บุรี)ศรีธรรมราช ๒๒. สุมทรเป็นีท(แล้ว)เบืองตวันนค ๒๓. งจอตเมืองหงสาพิตสุมทร ๒๔. นแดนวเบือง(ตวัน)นอวคเมือง ๒๕. อองมานเมืองนเมืองพลวพันฝั่ง ๒๖. เมืองชาวเป(น)แล้วปลกลอย ๒๗. นุสกลเมือง(น)นขอบด้วยธรรม	มีเมืองกว้างช้างหลาย ปราบเบืองตวันนอกรอดสระ หลวง สองแคว ลุมบาจาย สคาเท้า ฝั่งของถึง เวียงจันทน์ เวียงคำ เป็นที่แล้ว เบืองหัวนอรอด คนที่ พระบางแพรกุส พรณภูมิ ราชบุรี เพชรบุรีศรี ธรรมราช ฝั่งทะเลเป็นที่แล้ว เบืองตวันนคกรอด เมืองแอด เมืองหงสาวดีสมุทราเป็นแดน เบืองดิน นอรอดเมืองแพร์ เมืองมาน เมืองพลว พันฝั่งของ เมืองชาว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง สมัยสุโขทัย

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย
มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ส ๔.๓ ม.๑/ ๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ

ตัวชี้วัด ส ๔.๓ ม.๑/ ๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย สมัยสุโขทัยและสังคมไทยใน
ปัจจุบัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ด้านการเมืองการปกครอง ตอนต้นปกครองแบบพ่อปกครองลูก และ
ตอนปลายปกครองแบบธรรมราชา ด้านเศรษฐกิจ ไม่มีการเก็บ จกอบหรือจังกอบ ด้านสังคมวัฒนธรรม สภาพ
สังคมสมัยสุโขทัย ประชาชนยึดมั่นในพระพุทธศาสนา สามารถแบ่งกลุ่มคนในสังคมได้ ๒ กลุ่มใหญ่

๓. สาระการเรียนรู้

ด้านการเมืองการปกครอง ระบบการปกครองในสมัยช่วงต้นจะเป็นการปกครอง แบบพ่อปกครองลูก
หรือปิตุราชา มีคำนำหน้าว่าพ่อขุน จนมาถึงสมัยพระยาเลิไทหรือพระมหาธรรมราชาที่๑ ได้รับ แนวคิดตาม
ความเชื่อทางพระพุทธศาสนา เกิดการปกครอง แบบธรรมราชา

ด้านเศรษฐกิจ อาชีพที่สำคัญของคนไทยในสมัยสุโขทัยคือ การค้าขาย มี ตลาดปสาน ใช้เบี้ย ใช้เงิน
พดด้วง ไม่มีการเก็บ จกอบหรือจังกอบ คือ ค่าผ่านทาง อาณาจักรสุโขทัยมีการจัดระบบชลประทานที่ดี ทำ
ให้น้ำไหลสะดวกในช่วงหน้าแล้ง การสร้าง ฝาย คู ตระพัง และทำนบกั้นน้ำหรือ สรีดถางส์ ด้านหัตถกรรม
ส่วนใหญ่เป็นเครื่องปั้นดินเผาหรือเครื่องสังคโลก พบซากเตาเผาที่เรียกว่าเตาทุเรียง พบมากบริเวณเมือง
ศรีสัชนาลัย

ด้านสังคมวัฒนธรรม สภาพสังคมสมัยสุโขทัย ประชาชนยึดมั่นในพระพุทธศาสนา สามารถแบ่งกลุ่ม
คนในสังคมได้ ๒ กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มคนที่เป็นชนชั้นปกครอง ได้แก่ พระมหากษัตริย์, ขุนนาง, พระสงฆ์ กลุ่ม
คนที่เป็นชนชั้นใต้การปกครอง ได้แก่ไพร่และทาส สังคมสุโขทัยยึดมั่นในพระพุทธศาสนา ประชาชนได้รับ การ
ขัดเกลาจิตใจให้มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนิน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาจนถึงปัจจุบันได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เขียนสะท้อนคิดมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาจนถึงปัจจุบันได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาจนถึงปัจจุบัน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เขียนสะท้อนคิดมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย โดยเห็นความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาถึงปัจจุบัน (๑.๑.๔,๑.๑.๓,๒.๒.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๗,๕.๒.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๗๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เขียนสะท้อนคิดมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย โดยเห็นความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาจากจนถึงปัจจุบัน (๑.๑.๔,๑.๑.๓, ๒.๒.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๗,๕.๒.๑) ด้านความรู้ บอกความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาจากจนถึงปัจจุบันได้ ด้านทักษะกระบวนการ	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ครูทบทวนบทเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ ๑. พ่อขุนรามคำแหงได้วางรากฐานในเรื่องของภาษาไทยไว้อย่างไร ๒. ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงเป็นตัวอย่างในการใช้ภาษาไทยอย่างไร ๓. ในหลวงรัชกาลที่ ๙ และ ๑๐ ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่เป็นปิตุราชาอย่างไร ๔. รัชกาลที่ ๙ และรัชกาลที่ ๑๐ ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงเป็นธรรมราชา อย่างไร	๑.นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ได้ทรงประดิษฐ์ลายเส้นไว้ซึ่งเป็นต้นแบบของพยัญชนะไทยที่ใช้ในปัจจุบัน ๒.นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่มีพระอัจฉริยภาพในการใช้ภาษาการแปลภาษาจะเห็นได้จากงานพระราชนิพนธ์ เช่น นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ ตีโต พระมหาชนก เรื่องทองแดง พระราชดำรัส เป็นต้น ๓.นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...พระองค์ทรงใกล้ชิดกับราษฎร และเสด็จเยี่ยมราษฎรทุกหนแห่งเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุข ๔.นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...พระองค์ทรง เป็นพระมหากษัตริย์ ที่มีทศพิธราชธรรม	๑) ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข ๒) ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง มองสุโขทัยผ่านสถาปัตยกรรม ๓) ใบงานที่ ๖ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย	ใบงานที่ ๖ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย	ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย
	ขั้นสอนและปฏิบัติ (๑๕ นาที) จากที่ได้ตอบคำถามมาในเบื้องต้นนักเรียนจะเห็นว่ามรดก ทางวัฒนธรรม ของสุโขทัย หลายอย่างที่สืบ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๗๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
เขียนสะท้อนคิดมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาถึงปัจจุบันได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาถึงปัจจุบัน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	ทอดมาถึงปัจจุบันโดยเฉพาะเรื่องภาษาหรือแม้แต่สถาบันพระมหากษัตริย์ที่ยังเป็นพ่อปกครองลูกและยังคงใช้ธรรมราชาในการปกครองอาณาและประชากรราษฎร์ ๑.ครูให้นักเรียนเขียนสะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบัน โดยให้นักเรียน เขียนสะท้อนคิด เกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมของสุโขทัย ที่มีส่วนในการช่วยพัฒนาชาติไทยมาถึงปัจจุบัน ๒. ครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติของนักเรียน	นักเรียนเขียนสะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบัน โดยให้นักเรียน เขียนสะท้อนคิดเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมของสุโขทัย ที่มีส่วนในการช่วยพัฒนาชาติไทยมาถึงปัจจุบัน			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ครูให้นักเรียนตัวแทน ๑ คน นำเสนอผลการเขียนสะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบัน	นักเรียนตัวแทนนำเสนอผลการเขียนสะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบัน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง รุ่งอรุณแห่งความสุข
- ๒) ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง มองสุขโขทัยผ่านสถาปัตยกรรม
- ๓) ใบงานที่ ๖ เรื่อง สะท้อนคิดสุขโขทัย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๖ เรื่อง สะท้อนคิดสุขโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกวิธีการในการค้นคว้า จัดระบบ และวิเคราะห์ข้อมูล หลักฐานเพื่อศึกษาเรื่องราวทาง ประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัยได้	ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง สะท้อนคิดสุขโขทัย	ใบงานที่ ๖ เรื่อง สะท้อนคิดสุขโขทัย	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ร่วมกันค้นคว้า จัดระบบ และ วิเคราะห์ข้อมูล หลักฐานเพื่อศึกษา เรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัย สุโขทัยได้	ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง สะท้อนคิดสุขโขทัย	ใบงานที่ ๖ เรื่อง สะท้อนคิดสุขโขทัย	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของการค้นคว้า จัดระบบ และวิเคราะห์ข้อมูล หลักฐานเพื่อศึกษาเรื่องราวทาง ประวัติศาสตร์	ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง สะท้อนคิดสุขโขทัย	ใบงานที่ ๖ เรื่อง สะท้อนคิดสุขโขทัย	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับ ผู้เรียน (KSA) ร่วมกันค้นคว้า จัดระบบ และ วิเคราะห์ข้อมูล หลักฐานเพื่อศึกษา เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ด้วย ความเข้าใจว่าเป็นขั้นตอนที่ ๒ ๓ และ ๔ ของวิธีการทาง ประวัติศาสตร์ (๑.๑.๔, ๑.๑.๓, ๒.๒.๑, ๓.๑.๑, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒. ๑)	ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง สะท้อนคิดสุขโขทัย	ใบงานที่ ๖ เรื่อง สะท้อนคิดสุขโขทัย	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการร่วมกับ เพื่อนสืบค้นข้อมูลและ ค้นคว้า จัดระบบ และ วิเคราะห์ข้อมูล	แบบสังเกตการ ทำงานร่วมกับเพื่อน สมัยก่อนสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
--	------------------------	---------------------------	---

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๖ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย	- เขียนสะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบัน	เขียนสะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบันได้ครบทุกประเด็น	เขียนสะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบันได้	ไม่สามารถเขียนสะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบันได้
แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. มีการวางแผนในการทำงาน			๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมี ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและ รับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

[illegible]

เฉลย....ใบงานที่ ๖ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย
 รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบัน

อาณาจักรของชนชาติไทยเมื่อ ๗๐๐ กว่าปีที่ผ่านมามีสิ่งที่แสดงถึงความรุ่งเรืองเห็นได้จากอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและศรีสัชนาลัย และมีหลักฐานสำคัญที่เขียนเรื่องราวของสุโขทัยไว้นั้นก็คือศิลาจารึกหลักที่ ๑ มีการกล่าวถึง ประวัติของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชพระมหากษัตริย์ที่สำคัญของไทย ซึ่งพระองค์มีพระราชกรณียกิจมากมายทั้งในด้านการปกครองที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน ด้านเศรษฐกิจที่ส่งเสริมการค้าไม่เก็บภาษี ด้านศาสนาและวัฒนธรรมที่นิมนต์พระสงฆ์มาจากเมืองนครศรีธรรมราชมาเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่สุโขทัยตลอดจนพระราชกรณียกิจที่สำคัญคือประดิษฐ์ตัวอักษรไทยขึ้นเมื่อปี พ. ศ. ๑๘๒๖ และมีพัฒนาการส่งต่อมาถึงปัจจุบัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง นำเสนอสะท้อนคิดสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง สมัยสุโขทัย

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย
มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ส ๔.๓ ม.๑/ ๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ

ตัวชี้วัด ส ๔.๓ ม.๑/ ๓ วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย สมัยสุโขทัยและสังคมไทยใน
ปัจจุบัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ด้านการเมืองการปกครอง ตอนต้นปกครองแบบพ่อปกครองลูก และ
ตอนปลายปกครองแบบธรรมราชา ด้านเศรษฐกิจ ไม่มีการเก็บ จกอบหรือจังกอบ ด้านสังคมวัฒนธรรม สภาพ
สังคมสมัยสุโขทัย ประชาชนยึดมั่นในพระพุทธศาสนา สามารถแบ่งกลุ่มคนในสังคมได้ ๒ กลุ่มใหญ่

๓. สาระการเรียนรู้

ด้านการเมืองการปกครอง ระบบการปกครองในสมัยช่วงต้นจะเป็นการปกครอง แบบพ่อปกครองลูก
หรือปิตุราชา มีคำนำหน้าว่าพ่อขุน จนมาถึงสมัยพระยาเลิไทหรือพระมหาธรรมราชาที่๑ ได้รับ แนวคิดตาม
ความเชื่อทางพระพุทธศาสนา เกิดการปกครอง แบบธรรมราชา

ด้านเศรษฐกิจ อาชีพที่สำคัญของคนไทยในสมัยสุโขทัยคือ การค้าขาย มี ตลาดปสาน ใช้เบี้ย ใช้เงิน
พดด้วง ไม่มีการเก็บ จกอบหรือจังกอบ คือ ค่าผ่านทาง อาณาจักรสุโขทัยมีการจัดระบบชลประทานที่ดี ทำ
ให้น้ำไหลสะดวกในช่วงหน้าแล้ง การสร้าง ฝาย คู ตระพัง และทำนบกั้นน้ำหรือ สรีดงส์ ด้านหัตถกรรม
ส่วนใหญ่เป็นเครื่องปั้นดินเผาหรือเครื่องสังคโลก พบซากเตาเผาที่เรียกว่าเตาทุเรียง พบมากบริเวณเมือง
ศรีสัชนาลัย

ด้านสังคมวัฒนธรรม สภาพสังคมสมัยสุโขทัย ประชาชนยึดมั่นในพระพุทธศาสนา สามารถแบ่งกลุ่ม
คนในสังคมได้ ๒ กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มคนที่เป็นชนชั้นปกครอง ได้แก่ พระมหากษัตริย์, ขุนนาง, พระสงฆ์ กลุ่ม
คนที่เป็นชนชั้นใต้การปกครอง ได้แก่ไพร่และทาส สังคมสุโขทัยยึดมั่นในพระพุทธศาสนา ประชาชนได้รับ การ
ขัดเกลาจิตใจให้มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนิน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาจนถึงปัจจุบันได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เขียนสะท้อนคิดมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาจนถึงปัจจุบันได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาจนถึงปัจจุบัน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เขียนสะท้อนคิดมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย โดยเห็นความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาถึงปัจจุบัน (๑.๑.๔,๑.๑.๓,๒.๒.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๗,๕.๒.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง นำเสนอสะท้อนคิดสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เขียนสะท้อนคิดมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย โดยเห็นความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาจนถึงปัจจุบัน (๑.๑.๔,๑.๑.๓, ๒.๒.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๗,๕.๒.๑) ด้านความรู้ บอกความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาจนถึงปัจจุบันได้ ด้านทักษะกระบวนการ	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐นาที) ครูทบทวนบทเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ จากการฟังนักเรียนตัวแทนนำเสนอผลการเขียนสะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบัน มีเนื้อหาอย่างไร	๑.นักเรียนตอบคำถาม...อาณาจักรของชนชาติไทยเมื่อ ๗๐๐ กว่าปีที่ผ่านมามีสิ่งที่แสดงถึงความรุ่งเรืองเห็นได้จากอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและศรีสัชนาลัย และมีหลักฐานสำคัญที่เขียนเรื่องราวของสุโขทัยไว้นั้นก็คือศิลาจารึกหลักที่ ๑ มีการกล่าวถึง ประวัติของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชพระมหากษัตริย์ที่สำคัญของไทย ซึ่งพระองค์มีพระราชกรณียกิจมากมายทั้งในด้านการปกครองที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน ด้านเศรษฐกิจที่ส่งเสริมการค้าไม่เก็บภาษี ด้านศาสนาและวัฒนธรรมที่นิมนต์พระสงฆ์มาจากเมืองนครศรีธรรมราชมาเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่สุโขทัยตลอดจนพระราชกรณียกิจที่สำคัญคือประดิษฐ์ตัวอักษรไทยขึ้นเมื่อปี พ. ศ. ๑๘๒๖ และมีพัฒนาการส่งต่อมาจนถึงปัจจุบัน	๑) ใบงานที่ ๔ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย	ใบงานที่ ๔ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย	ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย
	ขั้นสอนและปฏิบัติ (๑๕ นาที)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง นำเสนอสะท้อนคิดสุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
เขียนสะท้อนคิดมรดกทาง วัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่ง ต่อมาจนถึงปัจจุบันได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นความสำคัญของมรดก ทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ ส่งต่อมาจนถึงปัจจุบัน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๑.ครูให้นักเรียนทุกคนออกมานำเสนอการเขียน สะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบัน ๒. ครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติของนักเรียน				
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) จากฟังการนำเสนอการเขียนสะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบัน นักเรียนมีความมองเห็น อย่างไรบ้าง	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ.. มรดก ทาง วัฒนธรรม ของสุโขทัย หลายอย่างที่ได้สืบทอดมา จนถึงปัจจุบันโดยเฉพาะเรื่องภาษาหรือแม้แต่ สถาบันพระมหากษัตริย์ที่ยังเป็นพ่อปกครองลูก และยังคงใช้ธรรมราชาในการปกครองอาณาและ ประชากรราษฎร์			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบงานที่ ๔ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๔ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาถึงปัจจุบันได้	ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย	ใบงานที่ ๔ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เขียนสะท้อนคิดมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย	ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย	ใบงานที่ ๔ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาถึงปัจจุบัน	ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย	ใบงานที่ ๔ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) เขียนสะท้อนคิดมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย โดยเห็นความสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมสมัยสุโขทัยที่ส่งต่อมาถึงปัจจุบัน (๑.๑.๔,๑.๑.๓, ๒.๒.๑,๓.๑.๑,๔.๓.๑,๔.๓.๗,๕.๒.๑)	ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย	ใบงานที่ ๔ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูลและค้นคว้า จัดระบบ และวิเคราะห์ข้อมูล	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อนสมัยก่อนสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๔ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย	- เขียนสะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบัน	เขียนสะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบันได้ครบทุกประเด็น	เขียนสะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบันได้	ไม่สามารถเขียนสะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบันได้
แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

หมายถึง

มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

หมายถึง

มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

หมายถึง

ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. มีการวางแผนในการทำงาน			๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙

หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗

หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕

หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙

หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗

หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕

หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

เฉลย...ใบงานที่ ๔ เรื่อง สะท้อนคิดสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สมัยสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง นำเสนอสะท้อนคิดสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสะท้อนคิดในหัวข้อเรื่อง มรดกจากสุโขทัยสู่ปัจจุบัน

อาณาจักรของชนชาติไทยเมื่อ ๗๐๐ กว่าปีที่ผ่านมา มีสิ่งที่แสดงถึงความรุ่งเรืองเห็นได้จากอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและศรีสัชนาลัย และมีหลักฐานสำคัญที่เขียนเรื่องราวของสุโขทัยไว้นั้นก็คือศิลาจารึกหลักที่ ๑ มีการกล่าวถึง ประวัติของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชพระมหากษัตริย์ที่สำคัญของไทย ซึ่งพระองค์มีพระราชกรณียกิจมากมายทั้งในด้านการปกครองที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน ด้านเศรษฐกิจที่ส่งเสริมการค้าไม่เก็บภาษี ด้านศาสนาและวัฒนธรรมที่นิมนต์พระสงฆ์มาจากเมืองนครศรีธรรมราชมาเผยแพร่พระพุทธศาสนาที่สุโขทัยตลอดจนพระราชกรณียกิจที่สำคัญคือประดิษฐ์ตัวอักษรไทยขึ้นเมื่อปี พ. ศ. ๑๘๒๖ และมีพัฒนาการส่งต่อมาถึงปัจจุบัน

